

SGlasnik

Med Uršljo in Pohorjem

Mestna občina Slovenj Gradec, januar 2015, št. 1, leto 4

Odgovorna urednica: Ajda Prislan, urednistvo@mo.slovenjgradec.si

Kmalu pri nas

Trio Ars Musica
Wolfvov koncertni abonma in izven

15. januar 2015 ob 19.30
Rojstna hiša Huga Wolfa, Glavni trg 40

Boris, Milena, Radko
SNG Drama Ljubljana
Abonma poklicnih gledališč in izven

16. januar 2015 ob 19.30
Kulturni dom Slovenj Gradec

Svinjski pastir
Lutkovno gledališče Velenje
Lutkovni abonma in izven

17. januar 2015 ob 10.30
Kulturni dom Slovenj Gradec

Program prireditev

januar 2015

Slovenj Gradec / Koroška

➔ **priloga I–IV**

Miklavževa tržnica ❄️

Namesto »cukrov« domača jabolka

Ekološko društvo Slovenj Gradec je v lokviru Kmečke tržnice organiziralo Miklavževo povorko. (ZH)

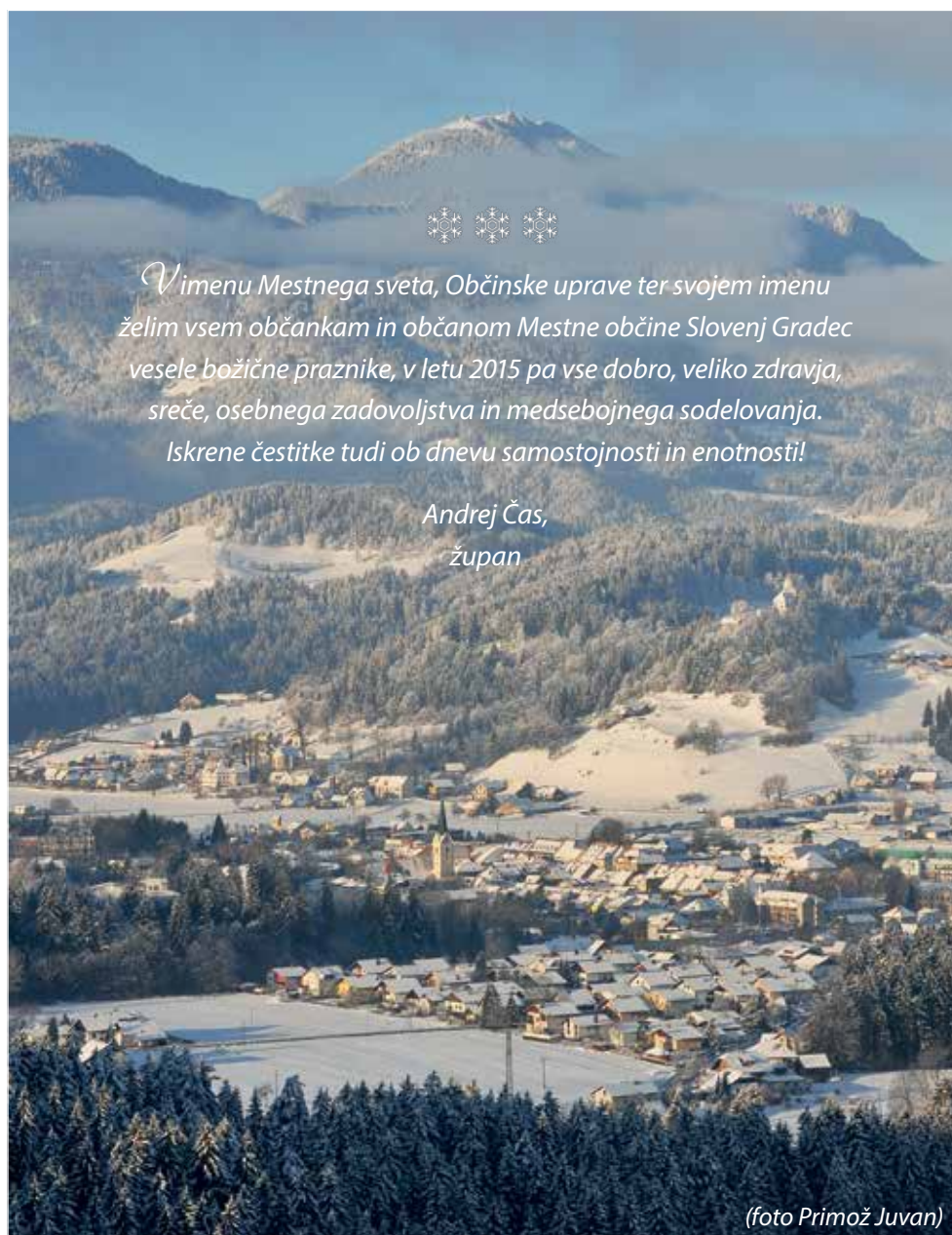
Kmečka tržnica – vsako soboto od 10. do 12. ure na Poštni ulici (na tržnici) v Slovenj Gradcu. Posebnost kmečke tržnice je v tem, da večino ponujenih dobrot lahko tudi pokusite.

Razvili smo Tematsko pohodno pot Kope

Metulj borovničev mnogook domuje samo na Pohorju

Priljubljeno planinsko pot smo nevsiljivo opremili z informacijami o posebnostih in zgodbah tega dela Pohorja, ki jih poleg drugih objektov na inovativen način sporočajo lesene klopi z lesenimi knjigami. Pri izdelavi smo uporabili lokalno dostopen koroški les in pohorski kamen. (PZ)

SGlasnik
Med Uršljo in Pohorjem

MEDIJ Z NAJVEČJIM DOSEGOM
V MESTNI OBČINI SLOVENJ GRADEC

Stik: 05 901 05 76, e-naslov: oglasi@km-z.si

Veseli december na Trgu svobode

Silvestrovanje - sreda, 31. 12., od 22. ure dalje

stran 2

Aktualno

Arheologinja
Saša Djura Jelenko
Nagrajena za razstavo
o Cirilu in Metodu

3

Mestna uprava

Nova pridobitev
na Kopah
Center Kope

4

Gospodarstvo

Stanka Blatnik
Blagotinšek –
oblikovalka oblačil

5

Mesto in podeželje

Znani obrazi –
Karel Pečko,
akademski slikar,
častni občan MO SG

8

Kultura

Medvedek
peče slovensko
potico

14

Turizem

Okusi Koroške
Božična peka

16

Šport

Zala nizala
zmage kot po
tekočem traku

17

Mladi

EVS –
neizkoriščena
priložnost ali strah
pred »novim«?

19

Zadnja stran

Fotoreportaža
Šmarška
farna pot

20

Vox populi

Zdravja in sreče!

Novoletne želje – tema, ki se ji v božično-novoletnem obdobju skoraj ne moremo izogniti.

Naključne mimoidoče na slovenjgraških ulicah smo zato povprašali, kaj si najbolj želijo in kakšni so njihovi cilji v prihajajočem letu 2015. Kratka anketa je razkrila, da ljudje še zmeraj najbolj cenijo/-mo zdravje in osebno srečo, ki na lestvici vrednot – posledično pa tudi želja – kotirata najvišje. Edino, kar lahko ob tem pripomnimo, je: »Iz vaših ust v božja ušesa!« (AK)

Tina Lužnik

(18 let, dijakinja, Mislinja)

Želim si, da se čez praznike ne bi preveč zredila; vsi vemo, kako naporno je te dni, ko se ves čas samo je (smeh). Seveda si želim tudi zdravja za vse ter to, da bi uspešno končala šolanje na srednji turistični šoli.

Katja Merzdovnik

(18 let, dijakinja, Mislinja)

Želim si uspešen zaključek šolanja, da bi se čim bolj iztekla matura, ki me čaka konec letošnjega šolskega leta. Poleg klasičnih želja, kot sta zdravje in sreča, si želim še čim več potovanja. Najbolj me privlači Južna Evropa, npr. Francija, kjer sem že bila, pa Italija, Španija ipd.

Andrejka Nabernik

(35 let, prehranska svetovalka, Slovenj Gradec)

Vse želje, ki jih imam zase in za ostale ljudi, se po vsej verjetnosti ne bi mogle uresničiti, pa vendar ... Želim si predvsem to, da bi bilo 2015 za odtenek lepše in boljše, kot je bilo iztekajoče se leto. Tisto, kar je najbolj pomembno, pa je tako ali tako zdravje. Če je to, potem je vse!

Rosalie Jeromel

(43 let, turistična delavka, Slovenj Gradec)

Želim si, da bi ostali zdravi in tudi v prihodnje živeli vsaj tako srečno kot doslej ter da bi bili otroci pridni (smeh). Lepo bi bilo tudi to, če bi bilo v novem letu več turistov, saj se ukvarjamo z oddajo apartmaja.

Stanislava Korotančnik

(62 let, upokojenka, Šmartno pri Slovenj Gradcu)

Od vsega si najbolj želim to, da bi imeli mladi zaposlitev, da bi nekaj zaslužili zase. Tako pa nimajo sploh nobene možnosti, da bi si lahko s svojim delom kaj ustvarili. V tem je prihodnost in tega jim želim. Mi smo svoje že naredili, sedaj pa dajmo še mladim možnost, da se izkažejo. Poleg tega sebi in vsem drugim želim čim več zdravja.

Jože Anžej

(64 let, upokojenec, Velenje)

Rekel bi, da je moja največja želja, glede na to, da grem v kratkem na operacijo, da bi se vse skupaj srečno končalo in da bi mi zdravje vnaprej dobro služilo. Enako želim tudi vsem drugim, tako svoji družini kot vsem ostalim. Zdravje, sreča – to so pač običajne želje, ki jih imamo ljudje. V letu 2015 imam tudi nekaj ciljev; če se bo dalo, bi rad v red spravil svoj avto, ki je trenutno čisto »kaput« (smeh). Če usposobim še tega, bo krasno!

Jože Rednak

(68 let, upokojenec, Črna na Koroškem)

Kot običajno si želim čim več zdravja, zadovoljstva in dobrega počutja. Poleg tega pa seveda osebno srečo in srečo v družini, ki je konec koncev najpomembnejša. Slednje najdem v mirnem življenju, dobrem razumevanju v družini in z ostalimi ljudmi v domačem kraju. Mislim, da je to največ, kar si lahko v življenju želim.

Anica Dokl

(70 let, upokojenka, Slovenj Gradec)

Želim si, da bi bila oba z možem zdrava, da bi se lahko še naprej tako veselo vozila s kolesom kot doslej (smeh). Želim si tudi, da bi se vnuk tudi v prihodnje tako pridno učil in svoje šolske obveznosti opravljal z odliko. Bil je namreč zlati maturant, letos pa je začel obiskovati prvi letnik študija. Z dedkom sva zelo ponosna nanj.

Marjana Kamnik, vodja Koroškega doma starostnikov Slovenj Gradec Dobitnica nagrade za izstopajočo kakovostno in strokovno delo

Med dobitniki nagrad in priznanj za delo na področju socialnega varstva in za izvajanje rejniške dejavnosti, ki jih je podelila ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak, je tudi univerzitetna diplomirana socialna delavka Marjana Kamnik iz Koroškega doma starostnikov Črnce, enota Slovenj Gradec. Prejela je nagrado za izstopajočo kvaliteto in

strokovno delo v zadnjih petih letih.

Marjana Kamnik je v Koroškem domu starostnikov zaposlena od leta 1989. Leta 2008 je prevzela vodenje poslovnih enot Koroškega doma starostnikov Slovenj Gradec in pričela uvajati nove metode skrbi za stare na področju institucionalnega varstva. Med njimi je projekt Ključna oseba, za katerega je prejela nagrado za inovacijo na področju sociale. (AP)

7. razstava jaslic v Veržaju Jaslice slovenjgraških rokodelk

Na razstavi v organizaciji prleškega Rokodelskega centra DUO Veržej si je do 7. januarja moč ogledati tudi jaslice slovenjgraških rokodelk: Štefke Šavc, Ane Kašnik, Cilke Uranc, Anke Juvan in Marjane Ivančič. Razstavljenih je 16 jaslic otrok, 30 jaslic rokodelcev iz celotne Slovenije ter 12 jaslic zakoncev Lavrih, ki poleg jaslic razstavljata tudi motive svetopisemskih zgodb.

Katarina Žagar

Glasnik
Med Uršljo in Pohorjem

Slovenjgraški Glasnik,
številka 1, leto 4
januar 2015

ISSN 2232-6456

Izdajatelj:

Mestna občina Slovenj Gradec
Šolska ulica 5
2380 Slovenj Gradec
urednistvo@mo.slovenjgradec.si

Naklada: 7300 izvodov

Uredniški odbor

Odgovorna urednica:
Ajda Prislan, tel.: 041 44 18 97

Novinar:

Aljaž Kitak, tel.: 040 471 157

Člani:

Tjaša Borovnik, Lucija Čevnik,
Andrej Golob, Marija Lah,
Franjo Murko, Benjamin Pirnat,
Dušan Stojanovič, Viktor Sušec,
Boštjan Temnik, Viktor Vaupot

Lektorici:

Nina Vožič Makuc, Maja Martinč

Likovna zasnova in prelom:

Cerdonis, d. o. o.

Tisk:

Tiskarna Grešovnik, d. o. o.

Trženje oglasnega prostora:

Cerdonis, d. o. o., tel.: 05 901 05 76

VEŠELI DECEMBER

na Trgu svobode v Slovenj Gradcu

Od 17.00 dalje:

Spidijeva zabava z obiskom Dedka Mraza

Od 22.00 dalje:

Silvestrovanje na prostem

Alyya

DJ, LaserShow

Sreda, 31. 12. 2014

*Vsaka bešeda, vsak pogled,
vsako dejanje in vsak nasmeh
lahko prinese srečo drugim ljudem. Vsak
trenutek je lahko nov začetek. Velika
upanja ustvarjajo velike ljudi,
zato radostno pojdimo naproti
novemu letu 2015!*

Da bi se Vam in Vašim najdražjim
uresničila mnoga pričakovanja,
vam želi kolektiv SPOTUR

Arheologinja Saša Djura Jelenko Nagrajena za razstavo o Cirilu in Metodu

Nagrada ICOM Slovenija 2014 je bila med drugimi podeljena Saši Djuri Jelenko iz Koroškega pokrajinskega muzeja.

Nagrada ICOM Slovenija 2014 za delo na mednarodnem področju je bila podeljena Pokrajinskemu muzeju Ptuj-Ormož (PMPO) v sodelovanju z Gorenjskim muzejem (GMK) Kranj in Koroškim pokrajinskim muzejem (KPM) za popularizacijo in promoviranje medinstitucionalnega in mednarodnega povezovanja na področju dediščinskih vsebin. Nagrajene so bile kustosinje arheologinje Saša Djura Jelenko (KPM), Mojca Vomer Gojkovič (PMPO) ter ddr. Verena Vidrih Perko in Marija Ogrin (GMK) za sodelovanje pri organiziranju in dopolnitvi gostujoče razstave Sledovi delovanja svetih bratov Cirila in Metoda na tleh Slovenije z ustreznimi vsebinami, s katerimi razpolaga posamezni muzej. Tako je kolegica Jelenko razstavo vsebinsko nadgradila z razstavnimi eksponati

iz cerkve sv. Jurija na Legnu.

V sodelovanju z Veleposlaništvom Republike Slovaške v Sloveniji smo septembra in oktobra 2013 imenovano razstavo gostili v razstavišču cerkve sv. Duha v Slovenj Gradcu in tako opomnili na 1150. obletnico začetka njunega delovanja na našem misijonskem področju.

Saša Djura Jelenko druga z leve

Podelitev nagrad ICOM Slovenija za leto 2014 je potekala ob slavnostnem odprtju obnovljenega tretjega petovinskega mitreja na Ptuj 14. novembra 2014.

Brigita Rajšter

Še to: Natanko pred letom dni smo v našem časopisu SGLasnik poročali, da je Saša Djura Jelenko prejela od Slovenskega arheološkega društva priznanje za leto 2013 za izjemen, enkratni dosežek s področja arheologije, za postavitev stalne razstave Božanskim manom, lapidarij rimskih kamnitih spomenikov na Koroškem v Koroškem pokrajinskem muzeju, Muzeju Slovenj Gradec.

Urednica

Tomo Novosel

Prejel glavno nagrado za najboljši neodvisen slovenski film 2014

Vezela in Novosel po premieri
(foto Matic Borkovič)

Tomo Novosel je slovenjgraški scenarist in režiser, ki je pri svojih (še) petindvajsetih nase opozoril z zavidljivimi krajšimi video projekti, še najbolj pa s celovečercem Tu se piše življenje in z dokumentarnim portretom 'Vezela'. S slednjim dokumentarcem, ki nam odkrito govori zgodbo Franca Vezela (Zlatka Verzelaka) je nazadnje na Festivalu neodvisnega filma Slovenije v Ljubljani med konkurenco 46 filmov prejel glavno nagrado za najboljši neodvisen slovenski film 2014. V času tega pogovora je na snemanju dokumentarnega projekta na Šri Lanki.

Z necenzuriranim dokumentarcem o Vezeli si prepričal žirijo, sestavljeno iz profesionalcev. Čisto odkrito: pričakovano ali ne?

Četudi je zadnje leto ta dokumentarec res lepo napredoval – od premiere v Slovenj Gradcu s pol tisoč gledalci in potem (zelo počasi) dalje do Maribora (kjer smo štirje spali v dvorani), Ptuj, Festivala slovenskega filma v Portorožu do omenjene nagrade, nisem pričakoval čisto nič. Naučil sem se biti strpen, kar je na tem področju ključno. Film je sicer vedno dobil pozitivne kritike obiskovalcev, a nekako smo pri

strokovni žiriji vedno izostali. Govorim o množini, ker sta poleg mene k nastanku filma svoj pomemben delež prispevala direktor fotografije Miha Kolar in glavni portretiranec Franc. Če odmaknete enega izmed nas, filma pač ne bi bilo.

Vem, da si zaradi necenzure filma imel kup težav s predvajanjem ...

Ljudi po eni strani zanimajo avtentične zgodbe, nezagane in odkrite, po drugi strani pa nekaterim včasih gre v nos, zakaj bi portretiral (in s tem promoviral) ljudi, kot je Franc, in ne raje kakšnega nobelovega nagrajenca. Prevečkrat sem se trudil razložiti, zakaj je zame ravno on svojevrsten nobelovec, a zadnje čase ugotavljam, da je bolje spustiti film in gledalec bo začutil bistvo.

Verjetno nisem edini, ki ga preseneča, da nisi obiskoval ljubljanske akademije (AGRFT) ...

Tu pa tam naletim na to vprašanje in včasih rahlo utrujen od tega ugotavljam, da te na podlagi odgovora nekateri vzamejo bolj ali pa manj resno. Tisti, ki peče kruh, je pek, tisti, ki piše knjige, je pisatelj in tako naprej. Tako enostavno je to zame. To

so nazivi, z diplomom ali ne, kvaliteta kruha, knjige ali pač filma je pa nekaj popolnoma drugega in je na srečo stvar posameznega gledalca, da to oceni. Trenutno je v Sloveniji trend, da si ustvariš ime, neke vrste blagovno znamko. Postala je čudna navada, da ljudje hodijo v kino, ker ga je posnel nekdo, za katerega so že slišali, vse drugo pa je menda alternativa oz. 'underground'. To velja tudi za druga področja kulture in žal s tem gledalci zamudijo veliko kvalitetnega materiala, ki sega v pomembne strukture družbe, hkrati pa se zanemarljivo ogromno mladih potencialov. Mislim, da se ta neobremenjenost, da nekomu odgovarjaš za posnet material, dobro vidi pri neodvisnih filmih.

Si lahko kakšen tvoj projekt ogledamo tudi na spletu?

Dosegljiva sta kratka serija Skečiranje in dokumentarec, oba na spletni platformi Youtube pod »Vezela – dokumentarni film« oz. »Skečiranje«. Kmalu prihaja tudi film Tu se piše življenje. Žal sem moral zaradi festivalov, na katere sem filme prijavljal, počakati z javno objavo večine stvari.

Za konec me zanima prihodnost. Kaj se bo dogajalo v naslednjem letu, lahko pričakujemo kaj novega? Verjetno se na Šri Lanko nisi odšel samo sončit?

Za 2015 pripravljamo kratki festivalski igrani film Rezbar, v katerem bi radi združili znanje, ki smo si ga nabirali do zdaj. Šri Lanka pa v sebi skriva priložnost za nov dokumentarni izziv, saj me privlači kultura, ritem življenja v sodobnem kapitalizmu in v vsem tem kaosu položaj uličnih ljudi. Oba projekta sta poskus posneti nekaj zase in za gledalca. Nekaj drugih projektov je še 'v paci', a trenutno financiranje ne obeta resnega napredka. Zaenkrat imam lepo zalogo projektov in sem optimističen, da se bo snemalo še preveč, brez skrbi! (smeh)

Simon Orgulan

Gostilna Kovač

Prejeli priznanje za kakovost gostinske ponudbe

Vmesecu novembru je v Portorožu potekalo 7. Strokovno srečanje gostincev, na katerem je Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Sekcija za gostinstvo in turizem podelila priznanja za kakovost gostinske ponudbe.

Nagrajencev je bilo 10, med njimi tudi gostilna Kovač iz Podgorja, edina iz Koroške regije. Predlog za podelitev priznanja je podal gospod Ivan Meh, predsednik Območne obrtne zbornice Slovenj Gradec.

Zgodovina gostilne Kovač sega pet generacij v preteklost, to pomeni, da deluje že okrog 120 let. Gostilna je bila sprva v lasti družine Strčko iz Suhaga dola, kasneje je prišla v last Antona Štumpfla, po njem pa sta jo leta 1964 podedovala sin Silvester in njegova soproga Štefka. Gostilna se je sprva nahajala v Suhem dolu. Tam so se velikokrat zadrževali furmani in okoliški kmetje. Poleg gostilne sta obratovali še kovačija in lesna trgovina, s katero se je ukvarjal Silvester. Ker na tamkajšnjem kraju ni bilo

prostora, da bi se gostilna širila in razvijala, sta se Štefka in Silvester leta 1981 odločila, da se z družino preselita v Podgorje, kjer gostilna stoji še danes. V družini so bili štirje otroci: dve hčerki in dva sinova. Hčerki sta se kar hitro poročili in odselili, prav tako eden izmed sinov, leta 1988 pa je gostilno prevzel današnji lastnik, sin Mihael. Domači so se v vseh teh letih, odkar so se preselili v Podgorje, trudili, da je gostilna postajala vse prepoznavnejša in vse bolj obiskana.

Sprva je gostilna lahko sprejela le do 70 gostov, potem pa sta se Mihael in njegova partnerica Jožica odločila, da je čas, da se gostilna poveča. Tako sta v razmaku parih let zrastle še dva prizidka in danes lahko sprejmejo tudi do 180 gostov. Prostor je primeren za vse vrste srečanj: poroke, obletnice, obhajila, birmo, vavlete, seminarje ... Za malice, kosila in večerje se je potrebno predčasno naročiti, brez prednaročila pa se lahko dobijo domači narezek ali domače pečeno in kranjske klobase. Pridevanje domačih mesnih izdelkov je še eden izmed Mihaelovih hobijev, ki jih opravlja z veseljem. Poleg gostilne je tukaj še kmetija, kar nam pove, da se pri Kovačevih trudijo, da je vse, s čimer postrežejo goste, domače. Pri delu v gostilni pomaga cela družina, tudi tri hčerke, kar je dober obet, da se bo tradicija domače gostilne nadaljevala tudi v prihodnje.

Priznanje, ki ga je gostilni Kovač podelila Obrtno-podjetniška zbornica, je dalo družini še večji zagon, da se z veseljem trudijo in izboljšujejo svojo ponudbo, hkrati pa ostajajo skromni in preprosti ljudje, ki z odprtimi rokami sprejmejo vsakogar ter poskrbijo, da je gost vedno zadovoljen.

Ines Plešivčnik

Nova pridobitev na Kopah Center Kope

(foto Atelje Artenova)

V okviru projekta »Izgradnja in obnova skupne kulturno-turistične infrastrukture občin zahodnega Pohorja za prezentacijo naravnih habitatov in razvoj novih produktov na območju s posebnim varstvenim režimom 'Natura 2000'« je bilo 6. 12. 2014 na Kopah odprtje novozgrajenega objekta z imenom Center Kope.

Projekt predlog za sofinanciranje operacij iz finančne perspektive za obdobje 2007–2013 je pripravila Občina Mislinja skupaj z Občino Ribnica na Pohorju z namenom, da vzpostavijo primerno podporno okolje za večjo izkoriščenost nastanitvenih kapacitet v letnem času in

razvoj novih doživljajskih produktov na območju zahodnega Pohorja.

Operacijo je delno financirala EU, in sicer iz Kohezijskega sklada, v višini 85 % vseh upravičenih izdatkov, z njeno pa obnovo objekta Vila Vicman v občini Ribnica na Pohorju in izgradnjo objekta Center Kope. Vrednost investicije je znašala približno 1.117.000,00 EUR (Občina Ribnica na Pohorju 13 %, Občina Mislinja 87 %).

Gradbena dela za Center Kope so potekala od oktobra 2013 do septembra 2014, ko je bilo pridobljeno tudi uporabno dovoljenje. Projektanta arhitekture sta bila arhitekta Vesna Novak Temnik in Boštjan Temnik iz pod-

jetja Atelje Artenova. Glavni izvajalec del je bilo podjetje Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec s skupino domačih podizvajalcev, gradbeni nadzor je izvedlo podjetje E-utrip, vodja projekta pa je bil mag. Ivan Plevnik.

V osnovi je objekt Center Kope v izmeri 824,48 m² notranjih površin zasnovan v treh etažah (klet, pritličje in nadstropje). Razen kleti, ki je iz armiranega betona in kamna, je objekt v celoti iz lesa, tudi gorskega lesa s Pohorja v neposredni bližini objekta. Kletni prostor je delno namenjen spremljajočim dejavnostim, preostali prostori pa so kot podporna infrastruktura namenjeni športno-rekreativnim dejavnostim. Prostori v pritličju so vsebinsko namenjeni štirim sklopom: gostinski del, s kuhinjo in zunanjo teraso; zeliščni center za izvajanje projektnih aktivnosti in pripravo produktov s področja zelišč, ekološke pridelave sadja in zelenjave; prodajalna turističnih spominkov in ekoloških produktov iz dopolnilnih dejavnosti pohorskih kmetij; avla za galerijsko dejavnost in promocijo naravnih habitatov v okviru Nature 2000. V nadstropju so prostori vsebinsko namenjeni sklopu izobraževanja, kongresnemu turizmu in promocijskim dejavnostim.

Objekt se bo v celoti oddajal v najem – objavljen je bil javni razpis. Gostinski, trgovski in zeliščarski del za določen čas, 3 ali 5 let, dvorani pa v dnevni oz. urni najem. Objekt Center Kope predstavlja priložnost za razvoj novih produktov z večjo dodano vrednostjo s pomočjo potencialov naravne in kulturne dediščine, ki jih na širšem območju Kop ne manjka.

Maja Martinc

(foto Atelje Artenova)

2. redna seja Občinskega sveta MO SG Subvencije za MKČN od 2012 dalje

Svétnice in svétniki so imenovali Statutarno pravno komisijo, odbore in Komisijo za podelitev občinskih priznanj.

Najprej so na seji obravnavali osnutek Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Mestne občine Slovenj Gradec za leto 2014 – drugi rebalans. Z rebalansom se prihodki občinskega proračuna zmanjšujejo za 2.605.995,67 EUR oz. 13,8 % v primerjavi s sprejetim 1. rebalansom za leto 2014 in znašajo 16.297.584,51 EUR. Odhodki se v primerjavi s sprejetim 1. rebalansom zmanjšujejo za 2.605.994,67 EUR oziroma za 13,0 % in znašajo 17.426.918,47 EUR. Članica in člani občinskega sveta so v razpravi želeli nekaj dodatnih pojasnil, nato pa so osnutek rebalansa potrdili.

Strokovne službe so na podlagi primerjalno-pravne analize področne zakonodaje pripravile spremembe veljavnega Pravilnika o sofinanciranju malih komunalnih čistilnih naprav

(MKČN) na območju Mestne občine Slovenj Gradec. Sprememba se nanaša zgolj na obdobje upoštevanja upravičenih stroškov, ki je bilo v veljavnem pravilniku opredeljeno od začetka veljavnosti pravilnika. V predlogu spremembe se je to obdobje podaljšalo, in sicer od 01. 01. 2012. Prav tako se je posledično iz treh na štiri leta od vgradnje male komunalne čistilne naprave podaljšala tudi doba za vložitev vloge za sofinanciranje izgradnje. Ostala določila pravilnika ostanejo v veljavi. Občinski svet je spremembe in dopolnitve pravilnika podprl.

Državni zbor RS je aprila leta 2013 sprejel Resolucijo o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013–2020. To je temeljni programski dokument, na podlagi katerega je potrebno pripraviti dva izvedbena načrta. Na Mestni občini Slovenj Gradec so prepoznali problematiko na področju socialnega varstva, ki je opredeljena v povzetku Regijskega izvedbenega načrta na področju soci-

alnega varstva 2014–2016 za Koroško statistično regijo. Članica in člani občinskega sveta so glede povzetka izrekli pohvalo in podprli cilje in ukrepe, ki so opredeljeni v Povzetku regijskega izvedbenega načrta na področju socialnega varstva.

Nadalje so na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja imenovali Statutarno pravno komisijo, Odbor za negospodarstvo in javne službe družbenih dejavnosti, Odbor za gospodarstvo, varstvo okolja in gospodarske javne službe, Odbor za urejanje in gospodarjenje s prostorom, Odbor za razvoj podeželja, kmetijstvo in gozdarstvo, Odbor za razvoj turizma, gostinstvo in trgovino, Odbor za mladinska vprašanja, Komisijo za podelitev občinskih priznanj in Nadzorni odbor.

Na 2. seji Občinskega sveta Mestne občine Slovenj Gradec, ki je zasedal 19. novembra 2014, so potrdili še nekaj sklepov s področja premoženjsko pravnih zadev.

Tatjana Špalir

Prodajalna Izdelki s podeželja Svojo ponudbo širijo na Kope

Na Kopah so v začetku meseca decembra tudi uradno odprli nov večnamenski lesen objekt, ki bo namenjen dodatni turistični ponudbi za goste, ki (predvsem) v zimskem času bivajo na Kopah. V objektu je svoj prostor našla tudi podružnica slovenjgraške prodajalne Izdelki s podeželja. Prodajalna bo na Kopah ponujala predvsem koroške kulinarne dobrote ter propagandni material, spominke in druga drobna promocijska darila. Prodajalna bo popestrila turistično ponudbo na Kopah ter povečala potrošnjo turistov in obiskovalcev največjega koroškega smučarskega centra.

Prodajalna Izdelki s podeželja v mestnem jedru Slovenj Gradca pa z mesecem decembrom dobiva nov delovni čas in sicer je odprta od ponedeljka do četrтка od 9. do 17. ure, v sredo od 9. do 18. ure ter v petek od 9. do 13. ure. Prodajalna je v predpraznični-

Ponudba na Kopah

nem času dobro založena s kulinaricnimi dobrotami in priložnostnimi darili. (ML)

Razstava o Pohorju v Centru Kope

6. 12. 2014 je Občina Mislinja odprla večnamenski objekt Center Kope. Med drugim je Turistično društvo Mislinja pripravilo pogostitev v skorjanki, nekdanjem gozdarskem bivališču, ki smo jo tudi postavili v okviru projekta Ureditev rekreacijskih in turističnih poti na zahodnem Pohorju v območjih Natura 2000. V okviru otvoritve smo v večnamenskem objektu Center Kope zasnovali in postavili razstavo Pohorje – človek v naravi, narava v človeku.

Prvi del razstave s stensko postavitvijo silhuet, fotografij, video posnetkov ter z lesnim reliefom Po-

horja z vložnimi primeri kamni prikazuje značilnosti tega dela Pohorja (geologija, živalske in rastlinske vrste, dejavnosti človeka). Drugi del predstavlja 12 plakatov, razstavljenih na lesenih panojih, ki so rezultat raziskovalnega dela o ugotavljanju sprememb rabe tal med letoma 1824 in 2014 na območju zahodnega Pohorja. Plakati so rezultat dela 7 študentov in študentk študija geografije na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru, v okviru njihovih študijskih obveznosti, pod mentorstvom prof. dr. Igorja Žiberne in Petra Zajca.

Peter Zajc, RRA Koroška

Mestna galerija Predstavitev poplavnih kart

Vmesecu novembru je podjetje IZVO-R, d. o. o., v povezavi z Vodnogospodarskim birojem d. o. o. izdelalo študijo z naslovom Izdelave poplavnih kart na območju MO Slovenj Gradec. V postopku priprave Občinskega prostorskega načrta je Mestna občina pristopila k izdelavi kart poplavne nevarnosti in razredov

poplavne nevarnosti na širšem območju občine. V ta namen je v predmetnem elaboratu analizirana poplavna varnost obstoječe poselitve vzdolž rek Mislinje, Suhodolnice in Homšnice.

Ogled poplavnih kart bo možen v Mestni galeriji (mestna pasaja Slovenj Gradec) od ponedeljka, 22. decembra, naprej. Vljudno vabljeni! (BT)

Javna razgrnitev O vodovarstvenem območju

Občanke in občane MO SG seznanjamo, da poteka javna razgrnitev Osnutka uredbe o vodovarstvenem območju za vodna telesa vodonosnikov Slovenj Gradec, objavljena na spletni strani Ministrstva za okolje in prostor: http://www.mop.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/predpisi_in_dokumenti_v_pripravi_okoljski_predpisi/.

Javna razgrnitev poteka od 15. 12. 2014 do 15. 1. 2015. V tem času lahko zainteresirana javnost poda svoje mnenje in pripombe na razgrnjen osnutek uredbe. Pripombe je potrebno posredovati na spletni naslov gp.mko@gov.si ali pisno na naslov Ministrstva za okolje in prostor, Dunajska cesta 47, 1000 Ljubljana. (BT)

Stanka Blatnik Blagotinšek – oblikovalka oblačil

Njena kreacija vzbudila pozornost tudi na Kitajskem

Na otvoritvi razstave Ars Vittraria na gradu Grad (z leve Maruša Prapotnik, Stanka Blatnik Blagotinšek, Miss Slovenije 2007 Tadeja Ternar in Stanka Dešnik, v.d. direktorica Krajinskega parka Goričko)

Mag. Stanka Blatnik Blagotinšek, magistrica teorije oblikovanja, univ. dipl. inž. oblik. tekstilij in oblačil, samozaposlena v kulturi kot oblikovalka oblačil s svojim ateljejem na Trgu svobode v Slovenj Gradcu, oblikuje oblačila po meri »telesa in duha«, kot pravi – predvsem unikatna svečana oblačila po naročilu. Njena znamka SB ni blagovna, ampak storitvena. Oblačila so prepoznavna po značilnem vzorčenju tekstilne površine, ki je na oblačilo umeščeno tako, da sooblikuje in korigira postavo.

Po šolanju in seveda nekaj izkušnjah v Ljubljani si se vrnila v Slovenj Gradec. Zakaj? Ali ni v večjem mestu več možnosti oblačilnega izražanja in ne nazadnje je tam, če verjamem statistiki, večja kupna moč? Izgleda, da ti je Slovenj Gradec z okolico dovolj velik izziv. Torej, zakaj si ostala doma?

Ta resnica ima dve plati. Možnosti izražanja niso več pogojene z velikostjo mesta, ampak dosegom potencialnih naročnikov, ki jih danes bolj kot na svoji lokaciji »lovimo« na internetu in socialnih omrežjih. Marketinške poti do kupca so popolnoma drugačne, kot so bile pred desetletjem ali dvema. Manjše mesto hkrati ponuja (meni vsaj) boljše pogoje ustvarjanja: več miru in časa. Odkar imam družino, mi je v veliko pomoč tudi mama z nepogrešljivim varstvom. Sicer pa sprejemam stranke tudi v Ljubljani in sem vsak dan vsaj virtualno v stiku s celo Slovenijo.

Seveda je to relativno, vendar vseeno vprašam, kdaj je ženska lepo oblečena, katerim pravilom mora zadostiti, da je lepa? ... Kako je obnašanje povezano z obleko, ki jo imam na sebi?

Najboljše merilo je zagotovo to, da se sama počuti lepa – ženske z okusom zelo dobro vedo, kaj jim pristoji in kaj izbrati. Če se počutimo urejene, smo samozavestnejše in izžarevamo več dobre energije, delujemo privlačnejše.

V prazničnem decembru smo. Kaj bi povedala damam, kakšen oblačilni nasvet za ta del leta oz. za to priložnost ...

Kot vedno, naj upoštevajo sebe, svoj okus, siceršnji stil oblačenja in naj ne podlegajo trenutnim modnim zapovedim, če jim niso pisane na kožo. Vsekakor pa naj več eksperimentirajo in poskusijo kaj novega, upoštevajo kak nasvet – same sebe pogosto vidimo drugače, kot nas vidijo drugi ...

Kakšna je oblačilna kultura tega dela Slovenije, Slovenjgradčanov? Kaj opažaš? Kaj svetuješ stranki, če opaziš, da k tebi ne pride z jasnim ciljem – kako jo oceniš in oblečeš?

Z regijsko kulturo oblačenja, ki je zagotovo skromnejša od tiste v prestolnici, se ne ukvarjam kaj dosti, ker gre pri mojem delu v glavnem za garderobo za posebne priložnosti in manj za dnevno oblačenje. Tukaj lokalni vpliv ne igra tolikšne vloge; za slavlje se uredimo vsi – včasih ravno ljudje iz periferije še bolj. Če stranka še nima fiksne ideje, je to marsikdaj prednost, saj je praviloma bolj odprta za nasvet. Težje je s tistimi, ki pridejo z izrezano fotografijo iz revije (po možnosti s podelitve Oskarjev in želijo 10.000 dolarjev vredno obleko z dragulji naročiti za 200 evrov).

Oblekla si že nekaj znanih Slovencev, kajne?

Izpostavila bi TV-voditeljice ter ustvarjalke in umetnice z različnih kreativnih področij, npr. Tajdo Lekše, Alenko Mirt, Ano Lukner, Tjašo Železnik, Anjo Rupel, Bojano Nenadović Otrin, Mojco Zlobko Vajgl in šampionko Tino Maze.

Vem, da si včasih rada »izvajala avanturizem«, prepotovala si celo Avstralijo. Kaj pa poslovno, te je kdaj mikala tujina?

Prav zares me ni mikala nikoli. Poznala sem zgodbe kolegic, ki so se

preskušale v tujini – delale so za velike modne hiše, kjer so bile majhen delček v sestavljanju komercialnih zgod, ki kreativno niso bile njihove. Tega si nisem nikoli želela. Delati pod svojim imenom v tujini – tega pa si brez ogromnega kapitalskega vložka ni mogoče predstavljati. S tem kar sem in kar počnem, sem (v glavnem) povsem zadovoljna.

Na kakšnih modnih dogodkih sodeluješ in na katerih si bila nazadnje?

Femme Fatale nominiranka Sanja Modrič v SB obleki in z nakitom iz kristalnega stekla Miriam Kosec

Letos je bilo kreativno pestro leto. Poleti smo v sodelovanju z Opero in baletom Ljubljana pripravili vrhunsko modno revijo na gradu Socerb, sledil je prodajni vikend v hotelu Kempinski na obali; jeseni sem na povabilo Miriam Kosec in Društva steklarjev Slovenije predstavila obsežnejšo kolekcijo na gradu Grad na Goričkem, ki jo nadgrajuje nakit Koščeve iz kristalnega stekla; prav njen nakit je dopolnil tudi kreacijo za letošnjo Femme fatale nominiranko Sanjo Modrič, športno novinarko in TV-voditeljico; bela kreacija z idrijsko čipko Gracious White je na povabilo Čipkarske šole Idrija trenutno na razstavi v Latviji v okviru Evropske prestolnice kulture Riga 2014.

Katere modne spektakle pod tvojo taktirko smo videli v Slovenj Gradcu?

Maribor 2012. Dobri odnosi, ki smo jih s tujimi rokodelskimi institucijami spletli takrat (in jih »pletemo« še naprej), so botrovali povabilu k sodelovanju na razstavi »Surprising lace. Ajour* in Art&Craft«, ki v okviru Evropske prestolnice kulture Riga 2012 letos poteka v Latviji. Tema razstave (ki jo prireja Latvian Folk Art Union in Association of Culture Institutions of Riga City Council) je čipka, občudovana tako v tekstilijah kot tudi v arhitekturi, umetnosti ali v naravi. Od mostnih lokov in katedral do razkošnih oblačil s čipkami, ki so del oblačilne kulture prebivalcev Evrope.

Veseli smo, ker je strokovna komisija na razstavo uvrstila dela predlaganih slovenskih ustvarjalcev in ustvarjalcev, med njimi so kar 4 Korošice: kolekcija ročno klekljanih prtčkov "Fantasy in white", delo Terezije Kordež z Raven na Koroškem; ročno klekljane rokavice,

Nekaj večjih projektov je bilo izpeljanih v preteklosti: dva modna performansa z glasbenimi gosti v okviru Koroškega kulturnega poletja v atriju Rotenturna, nekajkrat so se kreacije pridružile predstaviti revije za leposlovje in kulturo Odsevanja, npr. v Koroški galeriji likovnih umetnosti, zadnja se je odvila na trgu pred ateljejem; prva resnejša predstavitev se je zgodila v galeriji kot performans ob otvoritvi slikarske razstave Marka Jakšeta leta 1998.

Katera so tvoja sodelovanja, ki so vidna na tvojih modnih kreacijah, s kom si ali še sodeluješ?

Obleka s čipko, na odru v Idriji (2011) jo nosi mis Slovenije 2010 Sandra Adam.

leto še posebej veselim, saj mi mlade naročnice dovoljujejo največ kreativne svobode. V letu 2015 načrtujem kolekcijo oblačil v novi tehniki, ki bo delno nadomestila aktualno vzorčenje.

In tvoji največji uspehi ... kar nekaj jih je ...

Začelo se je s predstavitev kreacij na svetovnih lepotnih izborih (Sejšeli, Kitajska, Mehika, Brazilija), v zadnjih letih pa so se zvrstile štiri mednarodne predstavitve kolekcije z idrijsko čipko (Milano, Sarajevo, London, Riga). Na teoretičnem področju sodelujem z znanstvenim prispevkom Obleka po meri nekoč in danes v zborniku Študije mode in kulture oblačenja v Sloveniji, ki je tik pred izidom in bo predstavljal študijsko gradivo za bodoče generacije študentov FDV, FF, NTF in ALUO.

Ajda Prislan

Mag. Stanka Blatnik Blagotinšek je kreatorica nacionalne obleke za Miss Universe Slovenije 2011, dvakratna zmagovalka izbora najlepše obleke za Miss Slovenije in oblikovalka zmagovalne kreacije za Femme fatale 2008. V njenih oblekah sta se na spektaklu Miss World Pageant v letih 1997 in 2003, na Sejšelih in Kitajskem, predstavili Maja Šimec in Tina Zajc. Stekljena kreacija za Miss Universe Slovenije 2007, ki je prejela območno zlato priznanje Gospodarske zbornice Slovenije za inovacijo, je v kovčku slovenske predstavnice in najlepše Evropejke Tjaše Kokalj odpotovala na svetovni izbor v Mehiko. Štiri leta kasneje je v Braziliji, na nacionalnem večeru predizbora Miss Universe, Slovenijo v SB kreaciji zastopala Ema Jagodič. Avtorsko kolekcijo oblek z idrijsko čipko je v letih 2011 in 2012 predstavila v Idriji, Slovenj Gradcu, Ljubljani, Mariboru, Milanu, Sarajevu in Londonu.

Pomemben dosežek naših rokodelk in ustvarjalk

S čipko nastopajo štiri Korošice

(foto Mārtiņš Otto, Rīga 2014; vir: <http://www.riga2014.org/lat/gallery/foto/1929-neparastas-mezgines-rigas-sv-petera-baznica>)

Na mednarodni rokodelski razstavi »Surprising lace. Ajour* in Art&Craft« v cerkvi sv. Petra v Rigi v Latviji, ki je na ogled še do 18. januarja 2015, s svojimi umetniškimi izdelki sodelujejo tudi štiri Korošice.

Pred dvema letoma smo v Podjetniškem centru Slovenj Gradec skupaj s partnerji uspešno izvedli mednarodno rokodelsko razstavo Art@Craft Europe 2012, ki je v Slovenj Gradcu potekala v okviru Evropske prestolnice kulture

delo Mire Časar iz Dravograda; unikatna objekta iz porcelana Release 1 & release 2, delo Marije Rudolf iz Kotelj; modna kreacija "Gracious white", delo modne oblikovalke Stanke Blatnik Blagotinšek iz Slovenj Gradca, vzorci čipke in klekljana čipka so delo Maje Svetlik in Zdenke Bogataj iz Čipkarske šole Idrija; modna kreacija "Fireworks", delo modne oblikovalke Mojce Celin, vzorci čipke in klekljana čipka so delo Maje Svetlik in Marjete Bo-

gataj iz Čipkarske šole Idrija; modna kreacija "River in wave motion", delo modnega oblikovalca Boruta Šulina, vzorci čipke in klekljana čipka so delo Maje Svetlik in Marije Jereb iz Čipkarske šole Idrija.

Razstavljena dela prihajajo iz 11 evropskih držav (Latvija, Francija, Estonija, Litva, Irska, Gruzija, Finska, Norveška, Bolgarija, Slovenija in Velika Britanija).

Katarina Žagar

Podjetniški center Slovenj Gradec Predajanje znanj in praktičnih izkušenj študentom

V Podjetniškem centru Slovenj Gradec smo veseli dobrega sodelovanja z Višjo strokovno šolo Slovenj Gradec. Tudi letos so nas v novembru obiskali študenti 1. in 2. letnika s profesorici Silvo Ledinek, Mileno Štrovs Gagič in Doro Najrajter. Z njimi smo se pogovarjali o organi-

zaciji poslovnih dogodkov, uresničitvi poslovne ideje in registraciji podjetja, poslovnih darilih in bon-tonu obdarovanja. Predstavili smo jim rokodelske izdelke Koroške, ki so lahko izvirno poslovno darilo, ter aktivnosti našega Rokodelskega centra Koroške. (KŽ)

Jan Juvan, Juvar, d. o. o.

Izziv je tujina!

Zgodba o mladem podjetniku iz slovenjgraške občine, ki je s svojo inovativnostjo prepričal strokovne žirije domačih start-up tekmovanj, zdaj pa suvereno stopa na samostojno podjetniško pot.

Jan Juvan, 26-letni diplomant strojništva iz Slovenj Gradca, je dobil ob pisanju svoje diplome imenitno poslovno idejo. Kljub začetni nenaklonjenosti mentorjev je zmozel dovolj poguma in vztrajnosti, da je sledil svoji zamisli o izdelavi premazov, ki varilcem omogočajo hitrejšo in cenejšo TIG varjenje. Tri leta kasneje je na dobri poti, da s svojim izdelkom – premazom QuickTIG – uspešno prodre na tuje trge. Zgodba je še posebej zanimiva za vse mlade podjetnike, ki snujejo svoje poslovne podvige, saj v razmerah domnevne 'brezperspektivnosti' kaže popolnoma drugo, bistveno bolj optimistično sliko razvoja slovenskega mladega podjetništva, ki pogosto ostane spregledana.

Kako se je rodila vaša podjetniška zgodba? Kje ste dobili idejo za proizvod?

Pravzaprav se je vse skupaj zgodilo čisto po naključju. Med pisanjem diplomske naloge na temo varjenja – bil sem namreč Nierosov kadrovski štipendist – sem v strokovni literaturi naletel na sliko zvara, ki me je pritegnila. Šlo je za primerjavo varjenja brez uporabe takšnega premaza in z njim. Razlika je bila očitna.

Profesorja sem vprašal, če pozna ta premaz; odgovoril mi je, da je nekaj sicer slišal, vendar je zadeva še v povojih in se ne uporablja kaj veliko. Rekel mi je, naj zadevo raje pustim pri miru. Meni se je zdela ideja obetavna, zato sem ga nagovoril k temu, da poskušamo nekaj takega razviti.

Glavni profesorjev pomislek je bil povezan s stroški. Nerjavno jeklo, ki bi ga seveda potreboval za poskuse, je namreč drago, fakulteta pa tudi nima denarja na pretek. Skrbelo ga je tudi, kje bom dobil praške in ostale potrebne materiale. Meni zadeva še

naprej »ni dala miru«, zato sem si rekel: »Zakaj pa ne bi tega uredil sam?« Zahvalil bi se podjetju Nieros, ki je bilo pripravljeno pomagati; dali so mi material, na katerem sem izvajal teste. Tako je to steklo ...

Ko sem naredil prvi test in so bili rezultati dobri, me je podprl tudi profesor. Pustil sem prejšnjo diplomu, za katero sem imel napisanih že okrog 30 strani, in se lotil tega. Produkt sem razvijal dve leti, letošnjega marca pa sem ustanovil tudi podjetje.

Bili ste tudi inkubiranec v Ljubljanskem univerzitetnem inkubatorju. Kakšna je bila vaša tamkajšnja izkušnja?

Tudi tja sem prišel dokaj spontano. Profesor je opazil rektorjev razpis za najboljšo univerzitetno inovacijo. Nanj se sicer večinoma prijavljajo mladi raziskovalci, asistenti, v glavnem ljudje, zaposleni na fakultetah. Asistent, ki je bil tudi moj mentor, je predlagal, da se vseeno prijavim, in dobil sem klic, da sem prišel v izbor. Sledila je predstavitev, po kateri smo se uvrstili v naslednji krog, potem še v naslednji krog in tako dalje vse do finala.

V sklopu izbora smo imeli dostop do različnih izobraževanj in delavnic, kot je npr. pisanje poslovnega načrta, zaščita intelektualne lastnine ipd. Ta so večinoma potekala v inkubatorju. Enoletna inkubacija je bila tudi nagrada za uvrstitev v finale rektorjevega razpisa, v katerega so prišle poleg naše skupine še štiri ekipe. Sicer nismo prišli med prve tri, a je ta izkušnja pomenila odlično odskočno desko za vnaprej.

Kako sploh poteka proces inkubacije nekega podjetja?

Inkubatorji funkcionirajo tako, da vsako leto prek razpisa pod svojo streho sprejmejo določeno število podjetnikov, ki jim nato pomagajo pri zagonu. Pri meni je bilo tako, da sem se po dobrih izkušnjah na prej omenjenem tekmovanju prijavil na enega takšnih razpisov in bil izbran. Pomoč podjetju oz. njegova inkuba-

cija poteka prek različnih delavnic, na katerih predavatelji mladim podjetnikom podajajo znanja z različnih področij: ustanavljanje podjetja, računovodstvo, pisanje poslovnih načrtov, patentiranje izdelkov itd. Dobiš torej neke osnove za lažji vstop v poslovno okolje, dodatno pa ti pomagajo z možnostjo poceni najema poslovnih prostorov ter organizacijo t. i. podjetniških zajtrkov, na katerih spoznaš uspešne ljudi iz poslovnega sveta, potencialne investitorje ipd. ter tako širiš svojo poslovno mrežo.

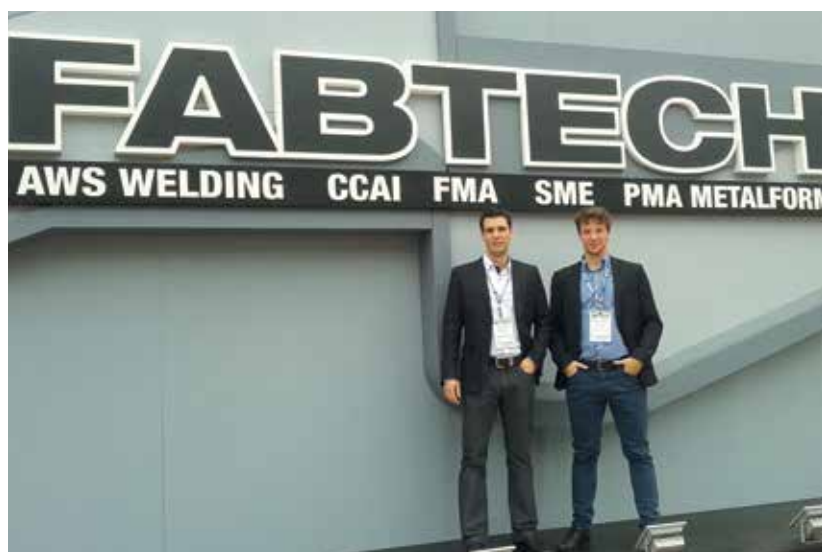
Poleg tega so mi v inkubatorju dosti pomagali pri prijavi na razpis Slovenskega podjetniškega sklada P-2, na katerem izberejo 40 podjetij, ki dobijo nepovratna evropska sredstva. Prvo leto ta sredstva znašajo 20.000, drugo 42.000, tretje pa 12.000 EUR; sredstva so dodeljena v obliki povračila stroškov. Da si izbran, je potrebno pripraviti ogromno dokumentacije in napisati kar resen poslovni načrt. Inkubator mi je pri vsem tem zelo pomagal in na začetku letošnjega leta sem bil na omenjenem razpisu tudi uspešen.

QuickTIG – premaz za hitrejšo varjenje

Izdelek je torej razvit, a najbrž se stvari tukaj ne zaključijo ...

Ne, razvijamo še druge izdelke. Prvi je bil ta za nerjavno jeklo, ki je dokončno razvit in ga tudi že prodajamo. Uporablja ga kar nekaj podjetij, ki se ukvarjajo s TIG varjenjem. Obenem pa nadaljujemo z razvojem premazov še za druge materiale, kot so denimo titan, aluminij ipd. Seveda se trudimo razširiti nabor produktov. Vse se ne ustavi pri tehnološkem razvoju, najpomembneje je

Jan Juvan (levo) na varilskem sejmu v ZDA

zadevo prodati – spraviti na tržišče.

Glede na to, da naši bralci večinoma niso ravno izvedenci za varjenje, nam nekoliko razložite, kako ti premaži pravzaprav delujejo.

Premaz se nahaja v flaški, ki ima na zamašku čopič (podobno kot pri lakih za nohte). Pred varjenjem se na ustrezno mesto nanese čisto tanek sloj, ki povzroči bistveno večjo globino zvara. Zaradi večje globine lahko varjenje poteka bistveno hitreje in ceneje. Kot rečeno, je naš premaz, ki je sicer mešanica različnih metalnih oksidov, uporaben samo za nerjavno jeklo in izključno za t. i. postopek TIG varjenja.

Na kakšen način boste poskušali z vašimi izdelki prodreti na mednarodni trg? Imate pri tem kako pomoč?

V sklopu start-up tekmovanj, ki sem se jih udeleževal, sem se povezal z nekaj mentorji. Ne gre ravno za investitorje, saj finančno niso kaj prispevali, je pa tudi produkt takšen, da finančnega vložka pravzaprav ne potrebuje. Sodelujem s štirimi mentorji, ki mi pomagajo pri vstopu na mednarodne trge – sestavijo mi pogodbe. Pred kratkim smo bili tudi na sejmu v ZDA, še prej pa v Turčiji in na Poljskem.

Slovenijo smo imeli z našim izdelkom kar hitro pokrito, tako da nas edina logična poslovna pot vodi v tujino. Problem je seveda v tem, da izdelka nihče ne pozna. Naša naloga je, da ga predstavimo čim širše.

Kdo so ti mentorji?

Enega od njih, Matjaža Krča, je bilo moč zaslediti v oddaji, ki se je lani predvajala na Planet TV – Dober posel. Moji mentorji sicer prihajajo iz pospeševalnika Audacia; poleg Matjaža Krča so tu še Borut Potočnik, Damir Adrovič in Matjaž Peterman. Vsak od njih pokriva svoje področje, od trženja, prodaje do poslovnih modelov itd. S svojimi znanji pomagajo mladim podjetnikom, kot sem jaz.

Vsak teden imamo sestanke, na katerih pregledamo, kaj smo že naredili, kaj bo še potrebno storiti, kako se bomo lotili zadev. Skrbimo tudi za ustrezno urejanje odnosov z distributerji. Kar zadeva slednje, smo nekoliko spremenili začetni pristop. Sprva smo mislili, da bomo izdelke najlažje prodajali preko trgovin z varilsko opremo; da torej v vsaki državi preprosto poiščemo tovrstne trgovine in jim ponudimo naše premaze. Ugotovili smo, da je ta pot kar težka, saj trgovci sami niso poznali izdelka in njegove uporabe, kar je seveda otežilo prodajo končnim uporabnikom. V Nemčiji sicer imamo distributerja, upam, da se bo kaj dobrega 'izcimilo' tudi iz poti v Ameriko. Kot najboljša pot pa se kaže pristop h končnemu kupcu. V Sloveniji to seveda ni problem, zaradi česar smo naš trg že dobro pokrili; firm, ki se ukvarjajo s tovrstnim varjenjem, je namreč malo (okrog 15). Večji izziv je seveda tujina!

Aljaž Kitak

OOZ Slovenj Gradec

e-Gospodarstvo

Slovenj Gradec ... 04.12.2014 ... Avtor: r.b. ... No: 12448

SPOROČI svojo PONUDBO... da boste bolje PRODAJALI...

Glavni profesorjev pomislek je bil povezan s stroški. Nerjavno jeklo, ki bi ga seveda potreboval za poskuse, je namreč drago, fakulteta pa tudi nima denarja na pretek. Skrbelo ga je tudi, kje bom dobil praške in ostale potrebne materiale. Meni zadeva še

ZAKAJ?

1. ker boste bolje predstavili svojo ponudbo
2. ker bodo vašo ponudbo kupci lažje našli
3. ker živimo v informacijski dobi
4. ker je za člane OOO SG ZASTONJ

... ja res je, za člane zbornice je zastoj, ker je plačala OBMOČNA OBRTNO-PODJETNIŠKA ZBORNICA SLOVENJ GRADEC

... klikni VEČ ...

Investicije

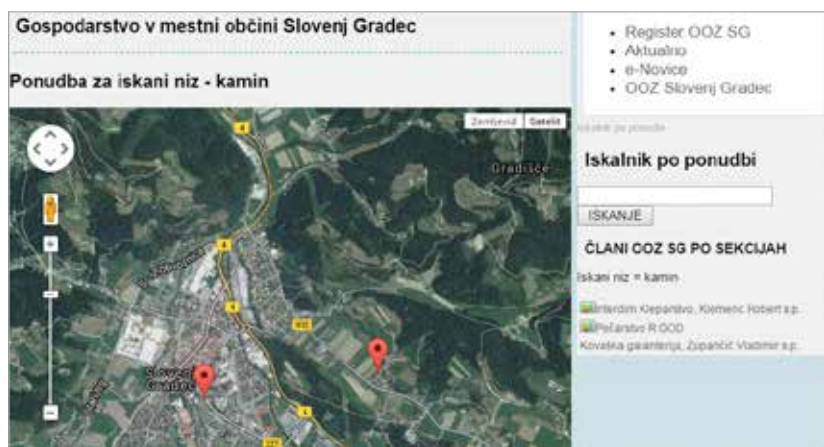
VEČ

Želimo, da nam projekt Kupujmo lokalno skupaj z vami zares uspe, zato vas vabimo k sodelovanju. Upoštevali in vgradili bomo vaše predloge.

Projekt Kupujmo lokalno želi približati lokalno ponudbo občanom in občanom Občine Slovenj Gradec tako, da jo boste lahko neposredno poiskali na spletni strani Mestne občine Slovenj Gradec (<http://www.slovenjgradec.si/gospodarstvo.html>), in sicer take storitve ali izdelke, ki jih ponujajo lokalni pridelovalci in

ponudniki blaga in storitev. Prvi so pristopili k projektu v OOO Slovenj Gradec (<http://www.ooz-sg.si>). Svojim članom so ponudili brezplačno storitev, ki omogoča zapis iskalnih besed, po katerih boste lahko neposredno poiskali njihovo ponudbo ter jo prepoznali (<http://www.ooz-sg.si/novice/12448/poroci-svojo-ponudbo-da-boste-bolje-prodajali.html>).

Klicu članom v OOO Slovenj Gradec se priključujemo tudi mi s pričujočim člankom, vendar ga ne namenimo članom OOO, ki se pojavljajo v projektu Kupujmo lokalno kot po-

Dva obrtnika sta predstavljena podrobneje, kar predstavlja ikona zemljevida. Imata tudi spletno stran, do katere pristopate v dveh klikih. Eden ima le osnovno ponudbo.

nudniki, temveč vam, ki to berete, občanom MO Slovenj Gradec, da nam posredujete svoja razmišljanja, kakšno lokalno ponudbo želite iskati prek spleta. Na e-naslov maja.savc@oos.si nam napišite seznam besed, po katerih želite iskati.

Navajamo dva primera, kakšno iskanje želimo omogočiti in kako iskati.

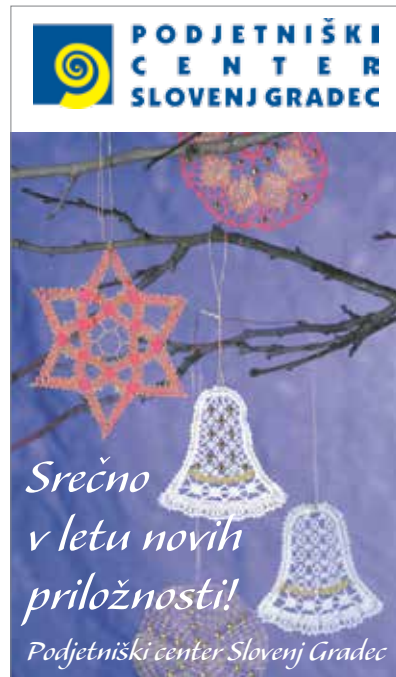
Primer št. 1: Želimo prepletkati stanovanje – torej iščemo pleskarja z besedo »pleskar«. Porečete, zakaj bi počeli to lokalno, saj imamo vendar Google. Toda, ko v Google zapišemo besedo »pleskar«, nam ta vrne spletne strani trgovin in pleskarjev iz cele Slovenije. Na prvi strani so tisti, ki so plačali Googlu za čim višji rejting, ali pa tisti, ki so optimizirali svojo internetno predstavitev do te mere, da so na prvi strani iskalnika. Ker si z dobljeno informacijo ne moremo veliko pomagati, saj iščemo pleskarja v Slovenj Gradcu, ponovno povprašamo

Google z besedo »pleskar slovenj gradec«. Google nam vrne dva plačana, eden je s Trzina, drugi s Škofljice, vrne nam trgovino Merkur in nekaj člankov, kako je nek delavec pri pleskanju padel z odra. Na prvi strani, ki jo prebere večina, saj na drugo niti ne gre pogledat, ni pleskarja, ki bi ga poklicali in zahtevali ponudbo za pleskanje stanovanja. Informacija, ki nam jo da Google, nas ne pripelje do najugodnejšega pleskarja, temveč do tistega, ki je najbolj prodajno usmerjen. Ko napišemo besedo »pleskar« v iskalnik na spletni strani Občine Slovenj Gradec, nam ta vrne 11 obrtnikov na območju Mestne občine Slovenj Gradec. Klik na obrtnika nam predstavi njegovo osnovno ponudbo, ki je zapisana v registru le-tega. Želimo pa si, da se obrtniki podrobneje predstavijo in imajo zapis vašega odziva, ko ste pri njih že opravili storitev. Prav tu je potrebna Obrtna zbornica Slovenj Gradec, da skrbi za

realnost odzivov in na osnovi vašega odziva, odziva zadovoljnega kupca, vidno prikaže vaše zadovoljstvo. Prav tako si želimo, da so vsi ponudniki predstavljeni širše, kot je razvidno iz primera št. 2: Želim postaviti kamin – torej iščem pečarja z besedo »pečar« ali besedo »kamin« (dobimo en odgovor na besedo pečar in tri na besedo kamin). Prav s skrbno izbiro besede bomo dobili to, kar iščemo (pečarja ali pravi kamin).

Napišite, kaj želite poiskati s posamezno besedo. Naša skrb je, da bomo ključne besede prilepili posameznemu ponudniku, ki storitev zares opravlja.

Boris Bezljaj, univ. dipl. ing.

Zanimajo nas izkušnje, poslovne ideje in novosti

Nova delovna mesta

VSGlasniku želimo objavljati primere izpeljanih in izvedenih novih podjetniških idej, ki so nastale v našem okolju.

Brezposelnost in pomanjkanje novih delovnih mest je globalen problem. Tudi pri nas je stanje zaskrbljujoče in se ne izboljšuje. Vzrokov za to je več, od globalizacije in selitve dela v dežele s cenejšo delovno silo pa do nekonkurenčnosti gospodarstva (zaradi različnih razlogov) v posameznih okoljih. Prav pa je, da vemo tudi to, da je neverjeten razvoj tehnologije tisti, ki povzroča, da so določena delovna mesta nepotrebna, ker jih je nadomestila tehnologija. Če je pred 150 leti v kmetijstvu delalo morda 80–90 % ljudi, jih danes dela manj kot

5 %, proizvede pa nekajkrat več kot nekoč. Podobno je v industriji, tako da v ZDA klasična industrijska proizvodnja zaposluje le še dobrih 10 % prebivalstva. Upoštevajoč te trende je utopično pričakovati, da se bo število zaposlenih v industriji še kdaj vrnilo na staro stanje.

Že pred leti je bila na trgu knjiga ameriškega avtorja (bil je minister za delo v Clintonovi vladi) z naslovom Konec dela. Določena dela niso več potrebna, izginjajo, pojavljajo pa se nova. Predvsem so to nove storitve, ki jih generirajo nove tehnologije, skrb za ohranjanje planeta, limitirani energetski viri in tako dalje. Tudi značilnosti novih delovnih mest se spreminjajo. Vse manj je delovnih mest, ki bi jih posameznik lahko opravljal vse življenje;

avtor je napovedoval, da bodo mladi, ki se šolajo danes, menjali povprečno sedem poklicnih dejavnosti v svojem življenju. To pa zahteva ustrezno pripravljenost, vseživljenjsko izobraževanje, samoiniciativnost pa tudi več ustvarjalnosti in podjetnosti bodočih iskancev zaposlitve. Največja sprememba pa je v tem, da vsak posameznik sprejme tudi odgovornost za svojo zaposlitev.

V SGlasniku želimo objavljati primere realiziranih novih podjetniških idej, ki so nastale v našem okolju, da bi te izkušnje spodbudile posameznike, da poiščejo v sebi dovolj ustvarjalnosti in najdejo nove priložnosti za svoje poklicne ambicije. Zanimajo nas predvsem izkušnje poslovne ideje in modeli, ki jim lahko rečemo, da so novost, njihove izkušnje, problemi in perspektive. Vsi, ki ste pripravljeni deliti svoje izkušnje, nam sporočite, da se dogovorimo za predstavitev v SGlasniku. (VV)

Najstarejša občanka Slovenj Gradca Hedvika Ridl praznovala 101. rojstni dan

V oktobru je praznovala 101. rojstni dan Hedvika Ridl iz Šmartna pri Slovenj Gradcu. Ob tej priložnosti sta ji v imenu MO Slovenj Gradec čestitala župan Andrej Čas in Marjan Klemenc ter takratni predsednik Vaške skupnosti Šmartno Danilo Knap. Obisk je potekal v prijetnem vzdušju in klepetu, saj je Hedvika še vedno na tekočem z vsemi dogajanjmi. Ob slovesu so ji zaželeli zdravja, poguma in dobre volje še naprej ter ponovnega snidenja čez eno leto. (DS)

Leto dni pred prvo svetovno vojno Ljviro se je pisalo, leto 1913, ko je v družini Škrubej v Šmartnu pri Slovenj Gradcu prirojala na svet mala Hedvika, najmlajša od sedmih otrok. Danes, 101 leto kasneje, ob vseh zgodah in nezdolah, tegobah in rado- stih, ki jih je do zdaj preživela, gleda na svet optimistično in pravi, da je v življenju zadovoljna.

Gospa Hedvika, kako se počutite pri teh letih?

Novembra sem bila za dva tedna v domu starostnikov, ker je bil mož na operaciji v Mariboru. Sedaj sva spet oba doma in sem zelo vesela in srečna, da sva zopet skupaj.

Kako pa sta se z možem spoznala?

V cerkvi na koru. Bila sem cerkvena pevka in Ivan, organist, je meni v zvezi s petjem najbolj zaupal. Pa je preskočila iskrica. Mož je kar 18 let mlajši od mene, morda mi je marsikatera zavidala, a reči se ni upal nihče nič. Po približno treh letih sva se poročila, stara sem bila 49 let. Mož je hodil v

službo, zaposlen je bil pri zavarovalnici, jaz pa sem pomagala starejši sestri na kmetiji in za zaslužek tudi doma šivala, ker sem po poklicu šivilja. Otrok nimava, zelo pa sva navezana drug na drugega. Zelo sva srečna v zakonu. Ko rabiva pomoč, priskočita nečakinja in nečak. V sili nama pomagajo tudi šmarski cerkveni pevci, katerim se najlepše zahvaljujema.

Kako praznujete decembrske praznike?

V decembru naju večkrat obiščejo prijatelji in sorodniki. Če bo mož pri zdravju, bil je namreč operiran, bo za božič zopet orglal na koru v šmarski cerkvi sv. Martina. Organist je že 62 let.

Ko sem bila še majhna, to je bilo okrog leta 1920, so najprej v decembru prišli Miklavž in parklji. Spomnim se, da so me posadili na mizo, oče pa je sedel na klop zraven mene, da me je pazil. V Miklavža in parklja sta bila napravljena sosed, »Lušino- va« mama in oče. Dobila sem darilo, ki so se takrat dajala, to so bila suha jabolka in slive, ki jim še danes pone-

kod rečemo »platiči«. Pa šibo.

Za božič je bilo veličastno. Doma smo najprej ves lesen pod dobro zribali. V krušni peči smo pekli potico in bel kruh (belega za praznike, drugače smo pekli črnega). Na sveti večer smo obvezno šli k polnočnicam, mi smo hodili v Šmartno, naslednji dan pa k deseti maši. V kotu v sobi smo pripravili jaslice, ni pa bilo navade, da bi imeli božično drevesce. Bili smo doma, le k maši smo šli. Če je bilo veliko snega, smo se k maši peljali s konji in z velikimi sanmi. Tudi sankali smo se otroci, smučali ne, tudi drsali ne. In ni bilo navade, da bi se za božič obdarovali.

Novega leta doma nismo praznovali, pač pa je bilo praznovanje v cerkvi z novoletnimi obredi.

Za praznik treh kraljev v tistih časih nismo imeli navade hoditi pet po hišah. Vse, kar se je dogajalo, se je dogajalo pri maši.

Kakšne želje imate za novo leto?

Največ si želim zdravja, da bi bila zdrava in da bi bil zdrav tudi mož. Šivam letos ne več, zlikam pa vse še zmeraj. In hvala bogu, da sem zdrava. Čas si krajšam z reševanjem križank. Redno spremljam večerna poročila, drugače pa televizije ne gledam. Spremljam tudi dogajanje v naši občini in dajem vso pohvalo našemu županu. Vsem v prihodnjem letu želim zdravja in razumevanja in čim več lepih trenutkov. Recept za to pa sta skromnost in dobra volja.

Ajda Prislan

Hedvika z možem Ivanom doma v njuni kuhinji

Miklavževa tržnica

Namesto »cukrov« domača jabolka

Ekološko društvo Slovenj Gradec je v okviru Kmečke tržnice organiziralo Miklavževo povorko. Poleg promocije zdravega prehranjevanja so želeli opozoriti tudi na običaj – namesto sladkarij in igrač so mimoidočim de-

lili okrašene šibe in jabolka domače pridelave, ki jih je doniralo socialno podjetje Slovka. Angelčki so odleteli, tržnica pa bo še naprej ponujala dobrote lokalnih pridelovalcev.

Zuhra Horvat

»Leteča angelčka« (foto Jure Horvat)

30. januar Obletnica Gandhijeve smrti

Velikega mirovnika Mahatme Gandhija se bomo spomnili tudi v Slovenj Gradcu.

V parku med Upravno enoto in pošto stoji s pogledom na Kulturni dom Slovenj Gradec spomenik Mahatme Gandhija, ki ga je izdelal indijski kipar Ram V. Sutar. Slovenskemu Mestu

glasniku miru ga je leta 2010 podarilo indijsko veleposlaništvo v Sloveniji zato, ker je Slovenj Gradec zavezan prizadevanju za mir v svetu, so povedali takrat na odkritju skulpture.

Mohandas Karamchand Gandhi (rojen 1869), znan kot Mahatma Gandhi, je bil velik borec za mir, zgled svetovnega merila. S pasivno mirovniško politiko mu je uspelo, da se je njegova domovina Indija osvobodila britanskega kolonializma (1947) in od leta 1950 dalje živel kot samostojna država. 30. januarja 1948 je umrl, ustreljen v New Delhiju, zato se ta dan spominjamo njegove smrti.

Ajda Prislan

Koroški radio

Dalmatinski Miklavžev koncert zazibal navdušene obiskovalce

Vnedeljo so obiskovalci od blizu in daleč, ki so do konca napolnili Športno dvorano Slovenj Gradec, uživali na Miklavževem koncertu Koroškega radia in skupaj z najboljšimi dalmatinskimi klapama – Kambi iz Splita in Maslina iz Šibenika – prepevali najlepše dalmatinske uspešnice, med njimi tudi Oči boje lanavde, Ružo crvena, Da te mogu pismom zvati, Vela luka in druge.

Klapa Cambi sodi med najpopularnejše klope, tudi z največ nagradami, Maslina, ki je samo sebe poimenovala dalmatinski Rolling Stones, pa je najstarejša klapa; obe sta sodelovali tako z Vinkom Cocetom, Oliverjem Dragojevičem, Gibonijem in Mišem Kovačem. Sta

klapi, ki nimata konkurence in obiskovalce vedno znova očarata.

Prav posebno noto, vsebino in karakter pa so dalmatinskim, tradicionalnim istrsko-italijanskim skladbam dodali solistični vložki treh izvrstnih tenoristov Vladimirja Gariča, Marka Škugorja in Marka Pecotiča Peca. Aplavzi so bili sami po sebi dovolj dober pokazatelj, da je bil Miklavžev večer s klapami odlična izbira za zveste poslušalce Koroškega radia. Nastopajoči so tako med udeležence koncerta pričarali najlepše ljubezenske in druge dalmatinske pesmi, ki so jih za trenutek ponesle na morje, med zelene bore in čudovito jadransko naravo.

Irena Fasvald

Cambi (foto Bojan Horvatič)

Društvo invalidov Slovenj Gradec Proslava ob mednarodnem dnevu invalidov

Združeni narodi so 1992. leta z resolucijo razglasili 3. december za mednarodni dan invalidov z namenom, da bi v najširši družbi spodbudili boljše razumevanje problematike, povezane z invalidnostjo, s temeljnimi pravicami invalidov in z vključeva-

njem invalidov v družbo. Pomembno je zavedanje, da je invalidna oseba enakopravni in enakovredni člen družbe, ki lahko prispeva svoje najboljše moči in bogati politično, družbeno, gospodarsko in kulturno življenje.

Osrednjo proslavo ob mednaro-

dnem dnevu invalidov vsako leto organizira eno izmed petih društev delovnih invalidov Koroške regije. V tem letu je bilo to Društvo invalidov Mežiške doline. Iz Društva invalidov Slovenj Gradec se je proslave udeležilo 35 članov. Geslo, ki ga vsako leto razpišejo Združeni narodi, se je letos glasil: »Gradimo skupaj Evropo brez ovir.«

Nekaj dni pred tem so na izrednem volilnem zboru Aktiva invalidov Slovenj Gradec dobili novo vodstvo tega aktiva. Vodil ga bo dosedanji podpredsednik aktiva Jože Rajšter.

Stanislava Tamše

Znani obrazi – Karel Pečko, akademski slikar, častni občan MO SG

Ambasador kulture in mirovništva

(arhiv K. Pečka)

Karel Pečko se je rodil leta 1920 v Vuhredu. Leta 1954 je diplomiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri profesorju Gojmirju Antonu Kosu. Kot likovni pedagog je od 1954 do 1962 poučeval na nižji gimnaziji in osnovni šoli v Slovenj Gradcu ter skupaj s kolegi ustanovil t. i. neformalno »akademsko skupino« (njeni člani so bili poleg Pečka še Marijan Gnamuš, Mirko Zdovc in Primož Simoniti).

»Akademska skupina« je leta 1954 organizirala ciklus predavanj o likovni umetnosti ter razvila misel o razstavnih prostorih, kjer bi redno razstavljali domači in tuji likovni ustvarjalci, predvsem pa idejo, da mora taka dejavnost doseči sozvočje z okoljem, sicer ostane umetni otok, ki slejkoprej potone. Organizirali so zelo dobro obiskana predavanja priznanih strokovnjakov v kavarni hotela Korotan v Slovenj Gradcu. Leta 1957 je Pečko sodeloval pri ustanovitvi Umetnostnega paviljona, kjer je bil od l. 1963 njegov ravnatelj. Vodil je tudi Zavod za kulturo v Slovenj Gradcu, Koroško galerijo likovnih umetnosti SG pa je kot direktor vodil do l. 1997. Študijsko se je izpopolnjeval v tujini, in sicer v Avstriji, na Češkem, v Franciji, Italiji, Nemčiji. Njegov slikarski opus poleg skic, risb, oljnih slik in pastelov zajema tudi stenske kompozicije. Poleg slikarstva se Pečko ukvarja še z oblikovanjem keramike, scenografijo, tapiserijo, mozaikom, vitražem in grafičnim oblikovanjem. Razstavljal je na mnogih skupinskih in samostojnih razstavah doma in v tujini. Za svoje delo na likovnem in galerijskem področju je prejel več nagrad in priznanj. Med drugimi mu je leta 2009 avstrijski veleposlanik dr. Valentin Inzko izročil visoko avstrijsko priznanje, avstrijski častni križ za znanost in umetnost prvega reda, istega leta mu je predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk podelil zlati red za zasluge pri prebujanju demokratične in svobodne misli.

G. Pečko, pred nedavnim so v Radljah ob Dravi v tamkajšnjem dvorcu odprli stalno razstavo sobo. Uredili so jo pod naslovom Od umetnosti poklican: Zgodnja leta ustvarjalnosti Karla Pečka. Kaj vam to pomeni in kakšen je bil pravzaprav začetek vaše življenjske poti?

Predvsem sem se želel zahvaliti županu Občine Radlje ob Dravi Alanu Bukovniku in njegovim sodelavcem za pobudo, da se je uredila moja spominska soba. Razlog je bil predvsem ta, da sem se rodil v radeljski občini. Tudi moji starši so se rodili in živeli tam. Moj začetek je bil težak, v otroštvu in mladosti sem bil brezposeln, brez poklica, brez doma, ker so nas

vrgli iz hiše na cesto. Mati s tremi otroki se je nato preselila v Bistriški jarek, ker je imela v tem okolju več sorodnikov. Tam je bila židovska družina Kohn, ki nam je omogočila stanovanje v t. i. perzonalu, ki je bil zgrajen za livarsko delavnico. Mati je bila kot vdova in samohranilka še vedno eksistenčno in socialno prizadeta, leta 1927 je dobila celo sprčevalo uboštva. Kot petnajstletnik sem dobil zaposlitev pri zagradbi hudournikov. Banovina je prizadetim zaradi poplav namenila določena sredstva za preventivno dejavnost. Po prvi svetovni vojni je poplavljen reka Bistrica odnesla vse lesene mostove in povzročila škodo na določenih objektih, na mlinih in žagah na reki. Ista dela smo opravljali tudi v Črni na Koroškem, Rušah in Šmiklavžu.

Leta 1946 sem se po velikem naključju srečal z mladinskim pisateljem in pedagogom Tonetom Seliškarjem. Seliškar je razstavljaval potujočo slovensko knjigo. Razstava je bila v športni dvorani in da bi dvorana izgledala bolj kulturno-umetniško, mi je takratni ravnatelj osnovne šole naročil, da naslikam nekaj portretov slovenskih klasikov, od Prešerna, Cankarja, Ketteja, Mur-na, Tavčarja. Ko je Seliškar videl te slike, ki so bile obešene precej visoko, ga je zanimalo, kdo je to naslikal in je želel spoznati avtorja. Vse kaže, da je bil navdušen in me je pozno zvečer povabil v Ribnico na Pohorje, ker je imel v tamkajšnji osnovni šoli naslednji dan predstavitev knjige. Posledica tega srečanja je bila, da je Seliškar napisal pismo rektorju Akademije za likovno umetnost, da je na svojem potovanju srečal nadobudnega Karla Pečka, ki bi rad postal slikar. Že avgusta istega leta sem prejel vabilo, da lahko pridem na sprejemni izpit. Izpit je trajal 3 dni, od srede do petka, bilo je 250 kandidatov, nekateri so imeli že 2 semestra likovne akademije. V soboto je bilo na hodniku akademije objavljeno, kdo je sprejet, in sicer samo 40 od 250, 12 na slikarski oddelek, 12 na kiparski, ostali na grafično. Hkrati je bil na oglasni deski pripis, naj se Adamič in Pečko javita rektorju. Rektor Jakac me je potolažil, da sem naredil strokovni izpit. Toda, je dejal, vsa človeška anatomija bazi-ra na latinščini, jaz pa da imam samo osnovno šolo in sem priučen kovač. »Pojdi najprej v srednjo šolo in potem pridi nazaj.« In tista beseda nazaj je potem obveljala za celoten študij.

Kakšen je bil čas študija?

V četrtem letniku akademije nas je 25 študentov šlo na ekskurzijo na Rab. Študentje so v glavnem ležali na plaži in se sončili. Jaz sem takrat prvič občutil Mediteran. Ozke ulice, zvita drevesa oljk, osli, ženske oblečene v črno. Naslikal sem več kot 100 slik in ko je to v hotelski sobi videl profesor Marij Pregelj, me je povabil na sprehod ob plaži in me med drugim vprašal, kam po študiju. Povedal sem, da grem v Slovenj Gradec, pa mi je odvrnil, da bi moral v Pariz. Če ne bi tukaj dobil štipendije za zadnji dve leti študija, ne bi prišel v Slovenj Gradec, tako pa sem imel moralno obvezo, da se vrnem. Ko enkrat zaorješ ledino, pa ostaneš.

Kot likovni pedagog ste poučevali mnoge mlade, bili pa ste tudi mentor starejšim. Pri tem imam v mislih predvsem Jožeta Tisnikarja, pa tudi kiparja Dolenca in slikarja Repnika z Mute, ki so med drugim postali tudi člani Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov.

Biti mentor je zapleteno. Primarij Strnad je Tisnikarja poslal k meni in omenil, da v avli bolnišnice nekdo nekaj riše, pa ne vedo ali bi rad postal slikar. In tako ga je višja medicinska sestra Česarekova pripeljala k meni. Pokazal mi je slike, ki jih je enostavno kopiral, prerisoval. Od tega sem ga seveda odvrnil. Nato sem ga obiskal v prosekuri in mu svetoval, naj slika, kar vidi v svojem okolju. Ob tej pedagoški metodi mi je prinesel več kot 50 risb z ogljem na ovojni papir, motive iz njegovega neposrednega okolja, kjer je živel in delal. Naslednje poglavje – slikanje z barvami, toda brez navodil, nič o tem, kako naj to počne. Moral sem namreč videti ali ima v sebi kaj melodike. In naslikal je ženske, ki lupijo krompir, vse v oranžni barvi. Pa sem ga enostavno vprašal, zakaj je uporabil oranžno, saj so hodniki, prti, zdravniške halje, celo fasada bolnišnice zelene barve. In tako je postal mojster zeleno-črnega upanja. Črna pa je kraljica vseh barv. Tisnikar je tako iz samega bolnišničnega ambienta, naslikal več kot 2000 slik. Ne malo tega in malo onega, če delaš tako, si povsod in hkrati nikjer. O njem so za časa njegovega življenja nastale tri monografije, toda ne v samozaložbi, in tudi dokumentarni film Svet obujenih mrtvecev. To je veliko priznanje.

Dolga leta ste bili ravnatelj takrat Umetnostnega paviljona oz. Koroške galerije likovnih umetnosti.

Leta 1966 smo zgradili galerijo, postavili smo vizijo prihodnosti, formirali smo tudi stalno galerijsko zbirko. Mi nismo razstavišče, ampak galerija. Galerija pa ni galerija, če nima galerijske zbirke. Inštitucija živi v svojem okolju. Ni vseeno, kakšna je atmosfera. Vsakih pet let smo pripravili veliko mednarodno razstavo, ki je bila odprta eno leto. V okviru mednarodne razstave Mir, humanost in prijateljstvo med narodi je bilo galeriji podarjenih 2700 umetniških del. Takrat smo imeli več kot 100.000 obiskovalcev. Seveda ne bi bili prepoznavni, če ne bi upoštevali medijev, zato smo bili prisotni na televiziji, v časopisih in revijah. V Beogradu smo imeli agencijo, ki je zbiral vse podatke, ki so jih o nas po svetu pisali. Revija Kurir pri Unescu v Parizu je objavila naš program v 34 jezikih. Umetnostni paviljon je imel takrat desetčlanski organizacijski odbor, sestavljen iz različnih zunanjih sodelavcev, z različnih področij, tudi Mednarodnega združenja likovnih kritikov AICA. Najprej ga je 10 let vodil primarij Stane Strnad, nato primarij Drago Plešivčnik. Ni velikih in malih, kadar gre za velike stvari, so vsi veliki.

Galerijo je obiskalo kar nekaj eminentnih gostov.

Res je, Josip Broz Tito je dvakrat prišel v Slovenj Gradec. Prvič ga je povabila Lidija Šentjunc, in sicer ko je z možem Sergejem Krajgerjem prišla na veliko mednarodno razstavo 200 umetnikov iz 40 držav vsega sveta. Med temi je bila tudi slika iz Nepala in dejala je, da je to nekaj, ker mora videti tudi Tito. In tako je prišel prvič v Slovenj Gradec. Drugič ga je povabil rektor akademije Božidar Jakac, častni občan Slovenj Gradca, na svojo jubilejno pregledno razstavo ob 70-letnici. Jakac je portretiral veliko pomembnih osebnosti in med temi tudi Tita. Da ne bi bil portret Tita v galeriji med ostalimi, smo ga namestili na posebno slikarsko stojalo. Bil sem mnenja, da naj Jakac kot avtor sam vodi predsednika po razstavi.

Ko sta prišla do omenjenega portreta, ga je Tito vprašal: »Ti, dragi in spoštovani mojster portretov, kako si mogel poudariti gubice na mojem obrazu, ko si pa priznan kot najboljši mojster portretov v današnjem času in prostoru?« Jakac je odvrnil: »Spoštovani Tito, izpustiti nisem mogel nobene gubice, saj vsaka pomeni nek doživljaj v tvojem življenju.«

Zasluzni ste tudi za to, da se danes Slovenj Gradec ponaša z nazivom Mesto glasnik miru, kar je leta 1989 v imenu Organizacije združenih narodov razglasil Perez de Cuellar.

Dobili smo omenjeni naziv, na ta dan, 19. septembra, imamo sedaj občinski praznik. Perez de Cuellar je spoznal mesto, ki se je borilo za mir, sožitje in ideale Združenih narodov.

Ne moreva tudi mimo Ustanove-Fundacije akademskega slikarja Karla Pečka, katere namen je predvsem dodiplomsko in podiplomsko štipendiranje, finančno podpiranje koroških projektov itd.

Za registracijo fundacije je sodišče zahtevalo 50 milijonov takratnih tolarjev. Ker je imela ustanova le polovico teh sredstev, sem se odločil podariti 300 slik, da smo zadostili zahtevi.

Eden vaših glavnih motivov je Uršlja gora.

Ko sem po študiju prišel v Slovenj Gradec, sem imel notranjo krizo, na akademiji smo bili namreč pod vplivom profesorjev. To ni nenavadno. Kakšno idejo in temo si boš izbral za naslednja dejanja v novem domačem okolju? Ob takem razmišljanju sem prišel do Uršlje gore, v njej sem iskal in našel bistvene elemente: ritem, oblike, magično barvo in harmonijo, ki je dominantna, katedrala, kraljuje, ker ima ob svojem vznožju 4 doline – Mislinjsko, Šaleško, Gornjedravsko in Labotsko. Če je lepo vreme je z vrha Uršlje fantastičen razgled tja do Celovca, Gradca, Žalca. Ta gora Uršlja je že v davnih časih dajala zavetje mnogim plemenitim civilizacijam, prav zato je vredna slikarskega navdiha. Morda sem edini v svetu, ki je iz gore naredil opus, približno 2000 del, ampak ne realistične vizije, temveč sem jo nadgradil z dodano umetniško vrednostjo. V dialogu z Uršljo sem upodobil bodisi konje, ki so kot balerine; konji so najstarejši spremljevalci človeštva na svetu; ne volk, ne pes, ne mačka, temveč konji so prenašali vsakršno breme v gorskih predelih. Konj pomeni energijo in hkrati zvestobo v svojem danem okolju. Poleg omenjenega slikam tudi ženski akt, ki ima v sebi fantastične mehke oblike kot gora Uršlja. Če ima motiv neko umetniško vrednost lahko ta isti motiv izvedem v 10 različnih barvnih kombinacijah in je še vedno unikat. Gozdarski strokovnjaki so me v kavarni prepričali, da je v naravi vse zaokroženo, narava nima ostrih vogalov; od embria, vsi sadeži so zaokroženi, tudi pohištvo, predvsem baročno, nima ostrih vogalov, zato da se otroci ne poškodujejo. Ob tej ugotovitvi sem še posebno vesel, da tudi gora Uršlja nima trdih vogalov.

Pred kratkim ste praznovali 94. rojstni dan in še vedno ste zelo aktivni.

Veliko ljudi zanima, kako, da se tako dobro držim. Pomemben je enakomeren ritem, nobenih turbulenc, nobenega stresa in optimizem. Veliko

tudi hodim, še posebej po stopnicah. Ko vsak popoldan več ur slikam, izklopim telefon, ne poslušam radia in ne gledam televizije, izklopim ves vesoljni svet. Takrat obstajam samo jaz in moje slikarstvo.

Kaj vam pomeni Slovenj Gradec?

Ko sem prišel v Slovenj Gradec, tukaj ni bilo nobenega slikarja, zdaj je 25 akademskih in pedagoških likovnih ustvarjalcev v koroški regiji. Prej sem bil 8 let v Ljubljani, nekajkrat v Parizu in drugod. Slovenj Gradec je danes mesto inštitucij. To ni dolga, zaspana vas. Mesto ima priznanje, da je najlepše srednjeveško mestno jedro v Sloveniji. Z Galerijo smo kar trikrat obnavljali mesto in mestne fasade, saj so fasade ogledalo celotnega mestnega okolja. Pred dvema letoma mi je občina podelila naziv samostojnega svetovalca za estetske in tehnične zadeve na Glavnem trgu. Imam sicer hvalevredno poslanstvo, ne bi pa rad bil inšpektor. Če me kdorkoli danes vpraša o značilnostih Slovenj Gradca, je moj odgovor edini, majhno mesto in fantastična narava v zaledju med Pohorjem in Uršljo goro. Mislinjska dolina je tudi križišče starih plemenitih kultur, od Keltov, Ilirov, Rimljanov in drugih, o čemer pričajo številne izkopanine v našem Koroškem pokrajinskem muzeju. V kleti današnje lekarne je bila v 14. stol. kovnica denarja. Skozi Stari trg je bila speljana rimska cesta, tam je bila pomembna postojanka. V Slovenj Gradcu imamo dva cerkvena objekta, in sicer mestno katedralo, ki je bila nekoč nizka, v romanskem stilu, ki so jo kasneje povišali v stanje, v kakršnem je danes. Gotska cerkev sv. Duha je bila zgrajena za ubožne ljudi, ki niso znali pisati in brati. Zato je bila znatraj naslikana freska, površine 30 m². Tehnika freske je zelo nenavadna. Kopija je morala biti identična originalu, hrapava površina in lazurna, ki pa je imela večstoletno patino. Na željo prijateljev sem kopiral freske tudi v naši gotski kapeli. Še danes sem zelo hvaležen, da sem dobil strokovno znanje in kaj pomeni 500-letna patina. Omeniti velja tudi, da imamo v mestni veliki katedrali najlepši baročni oltar v Sloveniji in pomembno Straussovo sliko na glavnem oltarju, kako sv. Elizabeta deli revežem kruh. Že v preteklosti je bila v Slovenj Gradcu tradicija likovne umetnosti. Pred 250 leti je tu delovala t. i. dinastija Straussove likovne delavnice. Izvajali so pomembna slikarska naročila za širši evropski prostor. V takratnem Umetnostnem paviljonu smo gostili tudi pomembna dela mojstrov Straussov, ki smo jih nato posredovali tudi v muzej v Gradcu, predvsem zato, ker smo mnoga dela našli in odkrili tudi na Spodnještajerskem avstrijskem območju. Tudi danes se ta likovna kontinuiteta nadaljuje, predvsem v naši galeriji.

Na koncu bi želel omeniti, da je ta portret samo majhen odsev bogate kulturno-zgodovinske dediščine Slovenj Gradca.

Maja Martinc

Zato pa se je skozi Slovenj Gradec sprehodil svet: umetniki, častilci vseh devetih muz, verujoči v pravico slehernika do pokončne države, državniki. Tu sta se umetnost in življenje rokovala. Med pasanti so bili zapriseženci miru, humanosti, prijateljstvu, graditelji boljšega sveta, razglaševalci humanega bivanja, premišljevalci o biti in imeti, častilci lepote, verniki v najmočnejše orožje – besedo, navdušenci nad otroško ustvarjalnostjo, branilci sveta, ki so nam ga le na posodo dali naši vnuki.

Med njimi najpogostejši gost Karel Pečko. Stalno v gibanju, fizičnem in duhovnem.

Vir: Karel Pečko, 2006

Prof. Andrej Makuc

Kolumna

O ljudeh

Piše Peter Zajc

V kolumni prejšnje številke mi je Aleš pustil več kot primerno iztočnico – mesto so ljudje. Mesto je živo toliko, kolikor so živi prebivalci tega mesta. Mesto ima utrip, kolikor je kreativnosti in ustvarjanja med ljudmi tega mesta. In kolikor te energije se izza zidov preliva na ulice. Mesto je dinamično toliko, kolikor mu uspe stikati vezi z bližnjim podeželjem ter bližnjimi in daljnimi mesti in njihovimi ljudmi.

Slovenj Gradec je nekje med vasjo in mestom. Preveliko za vas s cerkvijo, z gostilno in lipo ter premalo za urbano naselbino z mestnim javnim potniškim prometom, blokovskimi stolpniciami z dvigali, veganskimi lokali ter urbano klubske sceno. Če rečem podhod, vsi vemo kje je, a ne? No, saj. Na površje misli je zbrbotala skovanka podeželsko mesto.

Pa vendar sem ga izbral za kraj bivanja. Z vmesnim nekajletnim študijskim pobegom bivam v njem, na robu njega ter zopet v njem od petega leta starosti. In na Koroškem ostajam. Možno so mikromodifikacije lokacije, kaj več ne pride v poštev. Te kraje jemljem za nepogrešljiv del sebe. Res je, da ni mesto tisto, ki me je zadržalo. Je to, kar je okoli njega, ter ljudje, ki so mi blizu in so ostali tukaj. Hribi, gore, gozdovi, narava. Štirje letni časi ter primerni tereni nudijo brezmejne možnosti meni ljubih outdoor aktivnosti (saj bi uporabil slovenski izraz, pa ga ni, to tudi pove nekaj). Enih bolj, drugih manj legalnih aktivnosti, a zato nič manj legitimnih. Potem je morda razumeti, zakaj se toliko borim(o) v teh gorskokolesarskih zgodbah? Ker gre za moj/naš način življenja. Z outdoor aktivnostmi poleg glasbe ter ljudi in živali, ki so mi blizu, polnim baterije. Če ni snega, super, bo bajk sezona daljša! Je sneg? Super, bo zimska sezona daljša! Slabega vremena ni – je samo slabovoljnost in neprimerna oprema.

Da ni dogajanja v bližini? V preteklih desetih dneh sem bil na koncertu Čomp na Ravnah, Petra Gabriela v Grazu, Stjepka Guta na Ravnah, treh vrhunskih irskih bendov v Pliberku ter Izštekanih 10 v Kinu Šiška – ker sem ta dan ravno bil v Ljubljani. Vse dostopno v manj kot uri in pol vožnje z avtom. Res je, življenje na Koroškem terja malo več fleksibilnosti, vendar nič ni oddaljeno toliko, da bi bilo zaradi tega nedostopno. Vožnja predraga? Avto in stroške prevoza se da deliti. Drži, mala podeželska okolja imajo svoje slabosti. Med njimi tisto, da si težko anonimni. Težko je iti na koncert ter samo biti tam in komunicirati preko glasbe. Tisti na odru jo dajejo, tisti pod njim jo sprejemamo, se nanjo odzovemo, se ob njej zibamo in ... neverbalna komunikacija, a ne? To je na Koroškem težko, skoraj vedno je potrebno z nekom govoriti – komunicirati z besedami. Zato sede iti izven regije in komunicirati zgolj neverbalno. Morda zgolj osebne/osebne kaprice.

Smo imeli pred kratkim obletnico zaključka gimnazije. Iz ožjega kroga petih sošolcev in sošolk sem danes edini na Koroškem. Celje, Celje, Ljubljana, Ljubljana. Čeprav so vsi na nek način še vedno povezani s Koroško, so jih tja potegnile službe, ljubezni, priložnosti – večja mesta, več ljudi, več priložnosti ... Zakaj v Ljubljano? Ker sem blizu dogajanja, poslovnih tokov, odločanja, pravi. Tu se bojim, da dežurni koroški pamfletarji o hitri cesti, tretji razvojni osi ali kakšno so ji še nadelo poimenovanje, zamenjujejo vzrok. Je infrastruktura vzrok ali posledica? Brez ljudi je infrastruktura zgolj ovoj, prazna. Ko sem začel s službo, smo govorili o dobrih 74.000 Korošcih in Korošičah. 7 let kasneje govorimo o dobrih 72.000. To nas mora skrbeti!

Ta trenutek, danes, imamo na Koroškem vrhunske, uveljavljene glasbenike, slikarje, arhitekta, podjetnike, pedagoge, znanstvenike, športnike, kmetovalce ter posameznike in posameznice drugih veččin in znanj, da komu ali kateri ne delam krivice. Ter izjemne osebne in poslovne zgodbe. In to brez ustrezne prometne povezave z osrednjo Slovenijo in razsutimi cestami znotraj regije! Pa jim damo zadostno veljavo? Znamo to vtakati v identiteto regije, v njeno pojavnost, v gospodarsko diplomacijo, jo sploh imamo? Pravimo, da je Ljubljana središče Slovenije. Super, dajmo to izkoristiti! To, da nas imajo, Korošce na tej strani meje, za rob Slovenije, smo si v precejšnji meri krivi sami. Obrnimo ploščo! Smo uro in pol oddaljeni od Gradca, Celovca in Ljubljane. Če to ni strateška lega! Pa narava za prste oblizniti!

Mimogrede, pred sedmimi leti sem poslal tri prošnje za brezplačno, volontersko pripravništvo, med drugim tudi na Mestno občino Slovenj Gradec in Komunalo Slovenj Gradec. Takratni direktor občinske uprave in direktor komunale sta se zahvalila, vendar da pomoči ne potrebujejo?! Ta trenutek se na področju svojega dela spomnim n-problemov, ki bi jih lahko dal nekemu za raziskovati, brskati, zbirati informacije ... Občutek vsevednosti in samozadostnosti botruje stagnaciji ali vodi v nazadovanje. Nehajte greti stole ali celo sedeti na dveh! Imamo mlade z izjemnimi, prodornimi idejami. Želimo zagon? Dajmo jim možnost! Rešitev problema ne moremo najti s sredstvi in z načini, ki so do stanja pripeljali, ali ne? Ni problem v pomanjkanju finančnih sredstev, teh je dovolj. Imamo pa kronično težavo z (ne) organiziranostjo na vseh ravneh ter entropijo časa in energije. Inflacija mladinskih hotelov, športnih centrov, kulturnih domov, produkcije dogodkov z malo obiskovalci ter zavodov s super dolgimi imeni v skoraj vsaki občini na Koroškem je del problema, ne rešitve. Je infrastruktura vzrok ali posledica? Zakaj sem bil ob svojih dveh obiskih Berlina nad njim navdušen? Ker je bilo očitno, da vlagajo v ideje, razvoj ljudi in ne (zgolj) infrastrukturo! Srečanje z uglednimi gosti smo imeli v razsuti stavbi nekdanje, propadajoče tekstilne tovarne. Kjer je eno nadstropje bilo preurejeno v plesno dvorano, vendar nič fensi materialov, bolj boemsko, če si predstavljate – star parket, nekaj starih, ponovno uporabljenih lestencev, stolov, miz, rahlo razsute opečnate stene, stilsko pobarvane, vendar vrhunski projektor in ozvočenje ... Ideje, ljudje, ponovna uporaba, kreativnost.

Mi pa še vedno mrzlično iščemo priložnosti v vlaganjih v infrastrukturo. Maribor ima avtocesto, železnico in mednarodno letališče, pa je hudo v riti. Pomurska regija z avtocesto in železnico proti Madžarski je med vsemi 12 slovenskimi razvojnimi regijami po indeksu razvojne ogroženosti razvrščena daleč na zadnje mesto! Koroška je osma.

Na Koroškem so nekateri zadnje desetletje nasedali, naivno ali pa to zgolj na videz, glomaznim zgodbam. In čakali. Ko bo pa hitra cesta, potem bo pa razvoj! Ko bo pa gondola, potem bo pa razvoj! In čakali. Ne bo! Obrnimo ploščo! Dajmo priložnost ljudem in idejam. Tistim ljudem, ki so tu. In tistim, ki bi se bili pripravljali sem priseliti. Ker takšni so. In ker jih rabimo. Ker rabimo sveže ideje. Ne pravim, da ne potrebujemo boljše in bolj trajnostne prometne povezanosti. O tem delim stališče s kolegom Urošem, ki je objavil prispevek v pretekli številki tega glasila. Mimogrede, na Koroško je priseljen iz Maribora. Koroška. Skriti zaklad narave. Raj za bivanje in delo. V središču srednje Evrope. Zakaj pa ne?

Prispevek je mnenje avtorja in ne izraža nujno stališča izdajatelja časopisa S Glasnik.

Koroški pokrajinski muzej, Muzej Slovenj Gradec Trubar prvi zapisal »v Slovenjem Gradci«

V Koroškem pokrajinskem muzeju smo v počastitev letošnjega državnega praznika, dneva reformacije, v sodelovanju z Evangelijsko krščansko cerkvijo Slovenj Gradec pripravili simpozij Slovenska reformacija na Koroškem. Istočasno smo v muzejskem razstavišču gostili tudi razstavo z naslovom Biblija v priporu avtorja mag. Benjamina Hlastana.

Znana Lutrova zahteva je bila, da naj vsak vernik bere Sveto pismo v svojem jeziku, saj bodo le tako lahko sledili pomembnemu reformatorskemu idealu, da naj imajo vsi verniki prek božje besede možnost pravega spoznanja Boga. Prav prizadevanje približati vernikom branje svetih besedil v domačem jeziku je pomembno vplivalo na razvoj slovenske književnosti. Slovenci smo z deli Primoža Trubarja dobili prva tiskana besedila v slovenskem jeziku – leta 1550 Katekizem in nekaj kasneje še Abecednik ter 1564 Cerkovno ordnino. Prizadevanja reformatorjev so pospešila jezikovni razvoj in leta 1584 je Adam Bohorič izdal prvo slovnico slovenskega jezika Zimske urice proste (Articulae horulae succisiva), istega leta pa so z nemškega v slovenske dežele pretovorili v takratni slovenski jezik prevedeno celotno Sveto pismo Jurija Dalmatina; s tem prevodom je slovenski narod postal 13. na svetu, ki je dobil prevod Svetega pisma v svoj jezik. Prevod, tisk in distribucija Svetega pisma so v tistem času

predstavljali izjemen podvig.

Reformatorsko gibanje je veliko prispevalo h kulturnemu razvoju Slovencev; poleg že omenjenih tiskanih prvih knjig so posredno vplivali tudi na razvoj knjižnega jezika. Primož Trubar je bil prvi, ki je zapisal pojem Slovenec, za naše okolje pa je tudi prvi, ki je ime mesta Slovenj Gradec zapisal po slovensko – v Slovenjem Gradci, in sicer v poročilu o smrti luteranskega predikanta Hansa Haasa oziroma Janža Zajca, ki so ga kot krivoverca obsodili in obesili leta 1527 v avstrijskem Gradcu.

Na simpoziju je posebno zanimanje pritegnilo prav predavanje umetnostnega zgodovinarja Marka Košana, ki je podrobneje predstavil reformacijo in protireformacijo za mesto Slovenj Gradec v obdobju od leta 1527 do 1629.

Deželno knežje mesto Slovenj Gradec so hitro zajele Lutrove reformne ideje, saj je tu že v času po letu 1525 deloval Janž Zajc, kot je njegovo ime v imenovanem poročilu poslovenil Primož Trubar. Slovenjgraško župnijo so leta 1533 priključili Ljubljanski škofiji – tu so delovali katoliški duhovniki, pa vendar so bili meščani v mestnih središčih, tako v Slovenj Gradcu kot tudi v takratnem Guštanju in drugod, privrženi novim reformnim idejam. Kljub velikemu nasprotovanju slovenjgraškega katoliškega vikarja Sebastjana Vokalčiča je po letu 1586 v mestu pridigal Štefan Kimmerling, ki je reformiranje cerkve učil s podporo štajerskih deželnih stanov.

Protireformacijsko gibanje je po

koncu tridentinskega verskega koncila leta 1563 dobilo svoj zamah; s tem je katoliška cerkev odgovorila reformaciji. Za slovenjgraške luterane je bil prvi velik udarec posredovanje protireformacijske komisije sekoškega škofa Martina Brennerja; luterane so preganjali vse do leta 1629, ko so zadnji luteranski plemiči in meščani zapustili mesto Slovenj Gradec.

Uspeh ponovne katolizacije teh krajev simbolizira cerkev sv. Uršule na Uršlji gori, ki so jo domači kmetje in posestniki začeli zidati po letu 1570 in dokončali leta 1602, ko jo je kot simbolno zmago protireformacije posvetil takratni ljubljanski škof Tomaž Hren.

Poleg Košana je v okviru simpozija Slovenska reformacija na Koroškem spregovoril doc. dr. Kozma Ahačič o obletnicah Cerkovne ordninge, Dalmatinove Biblije in Bohoričeve slovnice, mag. Vinko Ošlak je razmišljal o Trubarju kot nosilnem členu v duhovni formuli slovenstva, mag. Benjamin Hlastan pa se je spraševal o Bibliji kot o razlogu in jedru reformacije. Sledila je okrogla miza in pogovor o stanju reformacije na Koroškem danes.

Sodelujoči partnerji pri izvedbi projekta so bili še Evangelijska krščanska cerkev Ljubljana, Združenje Trubarjev forum in Svetopisemska družba Slovenije.

Združenju Trubarjev forum je v sodelovanju z Inštitutom za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU v letošnjem letu uspelo na novo prevesti in izdati Trubarjevo Cerkovno Ordningo – Cerkvni red. Cerkovna ordnina je izšla leta 1564 v Tübingenu v nakladi 300 ali 400 izvodov; večino so jih kmalu po izidu zaplenili in uničili, edini nepoškodovani izvod se je v Dresdnu izgubil med drugo svetovno vojno; leta 1971 so v vatikanski apostolski knjižnici odkrili drugi, vendar poškodovan izvod, leta 2013 pa so v državnem arhivu v Memmingenu odkrili nov, do sedaj edini brezhiben in v celoti nepoškodovan izvod, ki je bil septembra 2014 tudi na ogled v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani.

Izvod nove izdaje Cerkvnege reda, znanstveno kritične izdaje prevoda Cerkovne ordninge s prevodom v sodobni slovenski knjižni jezik, lahko prelistate in si ga ogledate tudi v recepciji Muzeja Slovenj Gradec.

Brigita Rajšter

Mednarodna poletna šola PolyRegion

Rodile so se nove poslovne ideje

Biopolimer oz. bioplastika je vrsta plastike, ki ima veliko manjši vpliv na okolje kot plastika proizvedena iz nafte, saj se pri proizvodnji biorazgradljivega materiala izpust in poraba CO2 izniči.

Na Visoki šoli za tehnologijo polimerov je v okviru projekta Polyregion in v soorganizaciji predstavnikov iz Univerze v Leobnu potekala prva mednarodna poletna šola z naslovom Biopolimeri – od materiala do končnega izdelka. Udeležilo se je 7 študentov iz Montanuniversitaet Leoben, 7 študentov iz Visoke šole za tehnologijo polimerov in 7 stu-

dentov iz Univerze v Mariboru. Cilj je bil študentom podati poglobljena znanja ter trende na področju biopolimerov oziroma bioplastike. Prednosti, ki jih ima biorazgradljiva plastika, izhajajo predvsem iz uporabe obnovljivih virov ter iz možnosti njenega organskega recikliranja (npr. kompostiranje).

Študenti so prikazali veliko mero znanja, inovativnosti in vztrajnosti ter prišli do izredno zanimivih in uporabnih poslovnih idej. Na primer bioosnovana in biorazgradljiva opornica za zlomljene kosti, biorazgradljiv lonček za sadike, ki vsebuje gnojila in ki ga lahko skupaj s sadi-

vsadimo v zemljo, biorazgradljiva športna plastenka z dvojnimi dnom, ki so jo poimenovali Biottle, in bioosnovan in biorazgradljiv pribor za dojenčke in malčke. Vse skupine so morale določiti material in tehnologijo, analizirati trg oziroma konkurenco, kalkulirati ceno, razmisлити o dizajnu produkta in o trženju oziroma prodaji. Projekt PolyRegion je bil izbran na 2. skupnem javnem razpisu za izbor projektov v okviru Operativnega programa Slovenija-Avstrija 2007-2013. Operacijo delno sofinancira Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Maja Kitano

Ozara

Socialna vključenost

Priložnost za spremembo v vašem življenju: da socialna vključenost ne bo samo beseda prihodnosti, ampak dejanje sedanjosti.

Smo storitveno in invalidsko podjetje Ozara, d. o. o., ki na podlagi javnega razpisa Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti izvaja neprofitni program Socialna vključenost, namenjen podpori in ohranjanju invalidovih delovnih sposobnosti. Kot podjetje, ki je namenjeno usposabljanju, zaposlovanju in socialnemu vključevanju brezposelnih invalidov, težje zaposljivih brezposelnih oseb z ovirami in omejitvami pri zaposlovanju, ki izhajajo iz bolezni, okvare ali funkcijske omejitve, smo seznanjeni s problematiko socialne izključenosti le-teh, zato se trudimo prednosti vključevanja v program približati čim večjemu številu ljudi ciljne populacije.

Kdo se nam lahko pridruži? Vsi, ki imate odločbo o nezaposljivosti (status invalidnosti s strani ZRSZ), invalidi I. kategorije (ZPIZ) in ose-

be z motnjo v telesnem in duševnem razvoju.

Zakaj bi se nam pridružili? Zato ker je to priložnost za spremembo v vašem življenju, ker boste imeli priložnost krepiti vašo socialno mrežo, ker boste imeli priložnost ohraniti stare in razviti nove delovne navade, spretnosti in sposobnosti, ker se boste vključili v socialno okolje in pridobili nove prijatelje, ker boste lahko sodelovali v kreativnih delavnicah in urili svoje ročne spretnosti, ker se boste lahko udeležili izletov, sprehodov, izobraževanj, tečajev in usposabljanj, ker boste v primeru stiske in/ali drugih težav dobili strokovno podporo in pomoč in ker boste za aktivno vključevanje v program tudi denarno nagrajeni. Vabljeni, da se nam pridružite.

Sanela Urbas, dipl. org. in menedž. socialnih dejavnosti

Kje nas najdete?
051 262 612 – Sanela Urbas, strokovna delavka
02 885 88 70 – Ozara, d. o. o., Lepa pot 4, 2380 Slovenj Gradec

**VODOINŠTALATERSTVO
BORIS LUŽNIK S.P.
JAKČEVA ULICA 12
2380 SLOVENJ GRADEC**

041-712-830

**20 let delovnih izkušenj,
zanesljivost in hitra izvedba,
garancija na izvedeno delo,
svetovanje pri izbiri materiala,
brezplačen ogled in predračun,
konkurenčne cene.**

Prenova kopalnic in adaptacija, polaganje keramičnih ploščic, stenskih in kamnitih oblog, vodovodna inštalacija, knauf in pleskarska dela.

Veseli božič in srečno novo leto 2015!

Društvo paraplegikov Koroške

Društveni utrip in slovo od starega leta

V jesenskem času so se zaključile športne lige na prostem – atletika in ribištvo ter pričele tiste v pokritih prostorih – kegljanje, košarka, šah, streljanje, tarok, namizni tenis, biljard, curling ... zunaj pa smučanje in tek. Društvo paraplegikov Koroške ima tako redne treninge na kegljišču Ravne na Koroškem v ponedeljkih ob 17. uri, rekreacijo na OŠ v Pamečah v četrčkih ob 17. uri, druženje, masažo in limfno drenažo v četrčkih ob 18. uri, člani pa koristijo tudi karte za bazene v termah.

V poznojesenskem času in adventnem času izdelujemo venčke in voščilnice, obiskujemo kulturne prireditve in koncerte, pripravimo

predstavitve medicinsko tehničnih pripomočkov, izvedemo tečaj, obiščemo bolne, razdelimo socialno pomoč in se na zaključku poslovnice od starega leta. Z novim letom pa v boj za javna dela in osebne asistente, priprave na razpise občin in države za vedno manjša sredstva za izvedbo naših programov in posledično pridobivanje sredstev pri podjetjih. Vse s ciljem zagotoviti članstvu karseda dobro podporno okolje – osebno asistenco in pomoč ter prilagojene prevoze kot tudi kvalitetne programe rekreacije, športa, kulture in preživljanja prostega časa.

Stojan Rozman

Navodila – 1. del

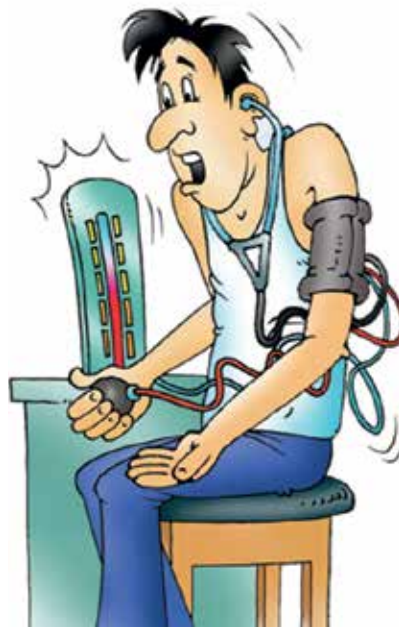
Za pravilno merjenje krvnega tlaka doma

Spremljanje krvnega tlaka doma je pomemben del obravnavanja zvišanega krvnega tlaka (hipertenzije). Primerno je za vse bolnike. Pomaga vam lahko pri oceni krvnega tlaka v okolju, ki ste ga vajeni, vam potrdi, da so predpisana zdravila učinkovita, ter vas in vašega zdravnika opozori na možne zdravstvene zaplete. Tako lahko učinkovito in enostavno izboljšate potek svoje bolezni.

Pred začetkom spremljanja krvnega tlaka je pomembno, da se naučite pravilnega postopka meritve in da si priskrbite dober merilnik krvnega tlaka. Brez recepta ga lahko kupite na različnih prodajnih mestih. Doma ga uporabljajte redno in ustrezno. Ali je vaš krvni tlak doma drugačen kot v ordinaciji? Vaš zdravnik lahko posumi, da imate normalen krvni tlak, čeprav vam med obiskom v ordinaciji vedno naraste zaradi podzvestne reakcije na drugačno okolje – pojavu rečemo hipertenzija bele halje. Pri merjenju doma ne bo prišlo do takega porasta vrednosti, zato lahko pomaga razlikovati med trajno in le občasno zvišanim krvnim tlakom. Spremljanje krvnega tlaka doma lahko pomaga tudi pri obratnem pojavu, ko je krvni tlak v ordinaciji urejen, v običajnih okoliščinah pa zvišan. Ta pojav imenujemo prikrita hipertenzija. Pogostejša je pri ženskah in pri bolnikih, pri katerih se pojavljajo tudi dodatni dejavniki tveganja za srčno-žilne bolezni, npr. debelost, zvišan holesterol in krvni sladkor. Pogo-

vorite se z zdravnikom, medicinsko sestro ali zdravstvenim tehnikom, ali bi bilo spremljanje krvnega tlaka doma za vas primerno.

Merilnike za spremljanje krvnega tlaka doma ponujajo lekarne, trgovine z zdravstveno opremo, tehnične trgovine in nekatera spletna mesta. Vsi imajo enake osnovne sestavne

dele – napihljivo manšeto in zaslon oz. lestvico za odčitke. Nekateri imajo tudi stetoskop. Za spremljanje krvnega tlaka doma obstajata dve vrsti merilnikov: ročni, ki se v domačem okolju redkeje uporabljajo, in digitalni, ki imajo manšeto in senzor za zaznavanje tlaka. Manšeta se najpogosteje napihne samodejno, ko priti-

snete tipko za vklop (pri starejših merilnikih jo je treba ročno napihniti). Ti merilniki ocenijo krvni tlak z merjenjem krvnega pretoka in izračunajo srčni utrip. So različni – krvni tlak lahko merijo na nadlahti, podlahti ali na prstu. Najnatančnejši so merilniki z manšeto na nadlahti. Merilniki z manšeto na podlahti so nekoliko natančnejši od merilnikov na prstu, vendar jih kljub temu običajno ne priporočamo. Merilniki za merjenje krvnega tlaka na prstu niso natančni. Spremljanje krvnega tlaka doma s samodejnim ali polsamodejnim merilnikom ni primerno za vsakogar. Če imate nepravilen srčni utrip, vam krvnega tlaka morda ne bodo izmerili natančno. V posebnih okoliščinah morate uporabiti ustrezen merilnik. (Se nadaljuje.)

Danica Repas, dipl. med. ses., spec. klin. dietetike,
Referenčna ambulanta Hrastelj
Prater Lucija, dr. med., spec. druž. med.,
ZD SG

Vabilo na brezplačne preventivne delavnice

V začetku februarja 2015 bomo začeli z izvajanjem delavnic: Zdrava prehrana, Zdravo hujšanje, Telesna dejavnost – gibanje, Nordijska hoja, Spoprijemanje z depresijo, Opuščanje kajenja. Več informacij lahko dobite po tel.: 041 714 088 (Danica Repas), preko e-pošte: zvodrasli@zd-sg.si ali pri osebnem zdravniku oz. medicinski sestri v ambulanti. Pridružite se nam, v skupini smo močnejši, uspešnejši, naredimo nekaj za svoje zdravje!

Danica Repas, dipl. med. ses., spec. klin. dietetike,
Programi svetovanja za zdravje,
ZD SG

OŠ Podgorje pri Slovenj Gradcu

Pičla malica iz sredstev 0,80 €

Vraziskavi v naši občini za lansko leto je bilo ugotovljeno, da več kot polovica vseh osnovnošolcev ne je kosila. Dobri ljudje so vabljeni, da sodelujejo v slovenskem spletnem projektu Podari malico/kosilo.

V tednu, ko smo obeleževali svetovni dan hrane, so mladi člani Rdečega križa OŠ Podgorje pri Slovenj Gradcu v živilski trgovini koroške kmetijsko-gozdarske zadruge prodajali kruh. S to aktivnostjo so sodelovali v tradicionalni enodnevni kampanji, s katero Rdeči križ Slovenije dopolnjuje programe socialne pomoči otrokom iz socialno šibkejših okolij, ozavešča slovensko javnost glede vse bolj pereče problematike nezadostne in/ali nepravilne prehrane naših osnovnošolcev ter

spodbuja čut za solidarnost s tistimi, ki so se znašli v stiski.

Letos se je že 14. leto zapored odvijala enodnevna humanitarna akcija z imenom Drobttinica, moto akcije je bil Topel obrok za otroke. Glede na trenutne razmere ta izbran naslov ni naključje. Po analizi podatkov o prehrani učencev v naši občini za lansko leto, in verjetno je podobno tudi drugod po Sloveniji, jih več kot polovica ne je kosila. To je več kot 700 otrok na naših šolah (Prva OŠ, Druga OŠ, Tretja OŠ, OŠ Šmartno, OŠ Podgorje). V preteklosti, ko se je pouk končal pred 14. uro, so otroci ob primernem času jedli doma. Danes, ko ostajajo zaradi drugačnega urnika v šoli dosti dlje in pridejo domov ob pol štirih in še kasneje, je več kot polovica otrok brez kosila zagotovo prevelika šte-

vilka. Dnevna malica je s pomočjo državnih subvencij dostopna vsem, kar je odlično, toda za odrasčajoče otroke je obrok iz sredstev 0,80 € pičel. In če pomislimo, da so odsotni od doma osem ali več ur, ne bi smeli ostati ravnodušni. Na šolah se vsi trudimo to številko zmanjšati na različne načine. Na šoli v Podgorju delno pomagajo sredstva iz šolskega sklada, donatorji iz okolice, razni spletni projekti in humanitarna akcija Drobttinica. Tako so mladi člani Rdečega križa tudi letos v trgovini v Podgorju prodajali doniran kruh. Mentorici Majda Tamše Horvat in Alenka Požarnik sta učence dobro pripravili, da so svojo nalogo izvrstno izvedli. Seveda brez doniranega kruha in brezplačnega prostora v trgovini vse skupaj ne bi bilo možno. In ravno to je tisto, kar potrebujemo. Vsak sodeluje, kakor lahko, in skupaj uspemo veliko. Na koncu bi se rad zahvalil še vsem dobrim ljudem, ki so do sedaj finančno pomagali, da smo nekaterim otrokom kljub težki gospodarski situaciji nudili topel obrok kosila. Obenem pa so dobrodošli tudi drugi, če želijo in zmorejo pomagati. V veliko pomoč pri tem je lahko spletna stran <https://www.easistent.com/podarimalico/>. S tem slovenskim spletnim projektom Podari malico/kosilo lahko donirajo fizične ali pravne osebe, pri čemer lahko izberejo tudi šolo, kateri želijo pomagati, za tiste najbolj »mobilne« pa je na voljo tudi donacija z SMS-om. Za sodelovanje v tem projektu se vsem vnaprej zahvaljujemo!

Mag. Aljoša Lavrinšek,
ravnatelj

Center za zdravljenje Fabryjeve bolezni, SB SG

Desetletje uspešnega dela

Septembra je 10. obletnico svojega delovanja praznoval Center za zdravljenje Fabryjeve bolezni, ki deluje v sklopu Splošne bolnišnice Slovenj Gradec (SB SG). Ob jubileju so organizirali dva dogodka: proslavo, namenjeno predvsem Fabryjevim bolnikom, ter mednarodni strokovni simpozij na temo omenjene bolezni in drugih redkih obolenj.

Kaj je Fabryjeva bolezen?

Gre za redko dedno obolenje, ki prizadene praktično vse človeške organe, poimenovana pa je po nemškem dermatologu, ki jo je prvi opisal. Kot pojasnjuje prim. Bojan Vujkovic, dr. med., vodja Fabryjevega centra v SB SG, za njo zbolijo že otroci, ki doživljajo izjemno hude bolečine v mišicah rok in nog. Večina se jih ne more potiti in imajo pogoste vrtoglavice, po koži pa se jim pojavijo majhne kožne spremembe. »Kasneje se postopoma pričnejo razvijati bolezenski znaki prizadetosti ostalih organov, predvsem srca, ledvic in možganov. Njihova kvaliteta življenja se sčasoma močno zmanjša, zaradi stalnih težav in obolenja pa jih pogosto odklanja tudi okolica.«

Moški običajno umrejo zgodaj, okrog 50. leta, ženske pa v povprečju 10 let kasneje, kar je precej prej kot v zdravi populaciji. Zadnja leta življenja tovrstnih bolnikov zaznamujejo številni zapleti, kot so odpoved ledvic in posledična dializa, srčne operacije, zgodnje možganske kapi, depresija ipd.

Zaskrbljujoče stanje na področju zdravljenja redkih bolezni

Ob vprašanju, kaj je bil osrednji namen manifestacij ob 10. obletnici centra, prim. Vujkovic odgovarja: »Slavje smo organizirali z namenom, da usmerimo pozornost na razmeroma majhno skupino ljudi, to je bolnike z redkimi boleznimi. Gre torej za opozarjanje na pomen redkih bolezni v širšem druž-

benem kontekstu. In ko govorimo o obravnavi redkih bolezni v širšem prostoru, to je v svetu, lahko vidimo, da so se glavne dejavnosti tudi v svetu pričele dogajati približno pred 10 leti.«

Kakšno pa je sploh stanje na področju redkih bolezni? Sogovornik pojasnjuje, da »... raziskave in ankete bolnikov v EU kažejo, da imajo bolniki z redkimi boleznimi stalne težave, najprej pri postavljanju diagnoze, saj jih kar 25 % čaka od 5 do 30 let, da se jim potrdi diagnoza, 40 % jih najprej dobi napačno diagnozo, ostali pa nobene. Bolnikom in svojem pogosto ne razložijo genetske narave bolezni.«

Še huje je glede izkušenj pri zdravljenju. »Bolniki doživljajo pomanjkanje ustreznih in specifičnih zdravstvenih uslug, srečujejo se z nepoznavanjem njihove bolezni in s pomanjkanjem posluha za njihove socialne potrebe. Še najhuje pa je, da bolnike odklanjajo celo zdravstveni delavci, največkrat zaradi lastnega neznanja.«

Pri medicinski obravnavi redkih bolezni obstaja še več drugih problemov. Najpogostejši so draga zdravila. »Tukaj se tako zdravstveni delavci kot oboleni pogosto srečujemo z očitki, da gre toliko denarja za zdravljenje peščice ljudi. Bolniki dobijo zavoljo tega pogosto občutek krivde, čeprav niso in ne morejo biti oni krivi, da so se rodili z eno od redkih bolezni.«

Še nekaj o paradoksu redkih bolezni: »Posamezne redke bolezni so resda redke, a skupaj prizadenejo kar od 6 do 8 % prebivalstva. Vsak 12. prebivalec ima torej eno od redkih bolezni. V Sloveniji pomeni to okoli 150.000 ljudi. Po verjetnostnem računu bo za eno izmed redkih bolezni zbolelo kar nekaj ljudi, ki berejo ta prispevek. Zato je prav, da smo pripravljeni na njihovo obravnavo in že danes začnemo iskati rešitve.«

Uspešno desetletje centra

Kar zadeva Fabryjevo bolezen in iskanje odgovorov na izzive njene zdravljenja, je SB SG v zadnjih 10 letih prehodila dolgo pot. Prim. Vujkovic opisuje dogajanje, ki je

privedlo do ustanovitve Centra za zdravljenje Fabryjeve bolezni: »Sami zametki centra segajo v leto 1991, ko se je na oddelku zdravil bolnik s prizadetostjo srca in ledvic, ob tem pa je imel »čudne pikice« po koži. Bolnika smo predstavili dr. Kotnikovi, naši dermatologinji, ki je takoj (že na vratih) postavila diagnozo – Fabryjeva bolezen.«

Bolnika je takrat zdravil dr. Verovnik, ki je kasneje v isti družini odkril podobne bolezenske znake še pri bratih. »Pa ne samo to, opažal je, da so prizadete tudi nekatere ženske. Takrat se je namreč smatralo, da so ženske le prenašalke,« pojasnjuje Vujkovic. Dr. Verovnik je tako opravljal pionirsko delo raziskovanja Fabryjeve bolezni v Sloveniji. Ob tem je potrebno pripisati, da po besedah sogovornika tudi v svetu še ni bilo veliko zanimanja za to bolezen, saj ni bilo zdravila. Kljub temu je dr. Verovnik »... svoje znanje nesebično predajal mlajšim generacijam. S svojo značilno koroško trmo je iskal in potrjeval nove bolnike. Postopoma so pričeli prihajati k nam bolniki tudi iz ostalih delov Slovenije. Število bolnikov je pričelo naraščati. Vse pa se je spremenilo po letu 2000, ko je bilo z genetskim inženiringom proizvedeno zdravilo za to bolezen. Sledila so leta, ko smo se borili in spoznavali pasti zdravstvene politike.«

Leta 2003 je ekipi končno uspelo dobiti zdravilo. »A zelo hitro smo prišli do spoznanja, da je samo zdravilo premalo in da je potrebna celovita obravnavna bolnika. Najprej smo skupaj z bolniki ustanovili Društvo Fabryjevih bolnikov Slovenije, kmalu zatem pa še Center za zdravljenje Fabryjeve bolezni v naši bolnišnici. Vendar bitka za priznanje tega centra ni bila lahka in na nek način še vedno traja.«

Ne glede na to je uspelo centru z organiziranim in s sistematičnim delom doseči vidne uspehe. Praktično vsako leto odkrivajo nove bolnike; do danes so jih odkrili že 46, kar Slovenijo postavlja na prvo mesto v svetu po pojavnosti te bolezni (okoli 1/50.000 prebivalcev). Že zelo zgodaj pa se je

center pričel povezovati s podobnimi centri po svetu. »Vključili smo se v pomembne mednarodne klinične raziskave, saj je bil to tudi eden od načinov, kako priti do zdravila. Naši člani so postali člani uglednih slovenskih in mednarodnih organizacij na področju Fabryjeve bolezni in tudi na širšem področju redkih bolezni. Danes smo pogosti gostje v tujini, kjer predavamo o organizaciji centrov za redke bolezni v praksi.«

Ob obletnici pripravili dva odmevna dogodka

V sklopu praznovanja sta se zvrstili dve manifestaciji. Prva je bila proslava, ki je potekala v Mladinskem kulturnem centru Slovenj Gradec. Le-ta je bila prvenstveno namenjena bolnikom in njihovim družinam, združenim v Društvo bolnikov s Fabryjevo boleznijo Slovenije, ki je prav tako praznovalo 10. obletnico svoje ustanovitve. Na slavje so organizatorji povabili tudi bolnike iz drugih držav za redke bolezni, svoje sodelavce, občane in politike.

Slavnostni govornik na proslavi je bil prim. Andrej Možina, dr. med., predsednik Zdravniške zbornice Slovenije. Problematiko redkih bolezni v Sloveniji in v svetu je zbranim orisal prof. dr. Borut Peterlin, dr. med., vodja Delovne skupine za redke bolezni pri Ministrstvu za zdravje, navzoče pa sta pozdravila tudi župan Mestne občine Slovenj Gradec Andrej Čas in direktor SB SG Janez Lavre, dr. med.

Vrhunec dogodka je predstavljal doživet in čustven govor gospe Merzel, bolnice in matere mladega bolnika s to boleznijo, ki je v imenu vseh obolelih nagovorila navzoče. Predstavila je tudi zbornik Fabryjevo srce, ki je nastal v sodelovanju med Društvom Fabryjevih bolnikov in Centrom za zdravljenje Fabryjeve bolezni. Knjiga je izšla v treh jezikih in govori o osebnih izkušnjah bolnikov in tistih, ki so postavljali temelje današnjega centra. Proslavo je popestril še kulturni program z otroško folklorno skupino Druge osnovne šole Slovenj Gradec in s komornim triom Tri. Sledilo je druženje vseh prisotnih, ki so se strinjali o tem, da so tovrstna obeležja potrebna, saj govorijo o pozitivnih vrednotah, uspehih ter

plodnem sodelovanju med bolniki in medicinskim osebjem.

S slavjem v MKC-ju pa praznovanje 10. obletnice centra še ni bilo zaključeno. Že naslednji dan je v Ljubljani namreč potekal mednarodni strokovni simpozij na temo Fabryjeve bolezni in drugih redkih obolenj. Udeležilo se ga je okoli 100 strokovnjakov, kar je glede na zelo specifično tematiko uspeh. Kot predavatelji so nastopili številni ugledni evropski strokovnjaki na področju zdravljenja Fabryjeve bolezni ter vodilni predstavniki različnih strok in klinik UKC Ljubljana. »Seveda so v tej ugledni družbi naše delo predstavili tudi zdravniki naše bolnišnice,« ponosno pove prim. Vujkovic. Celodnevni simpozij je minil v duhu živahnih razprav in izmenjave strokovnih mnenj.

Odzivi po obeh srečanjih so bili zelo pozitivni. Sledile so številne čestitke in pozitivna mnenja, tudi v lokalnih in nacionalnih medijih. »S tem sta naša center in bolnišnica še pridobila na prepoznavnosti in ugledu,« zaključuje Vujkovic, ki s svojim timom že snuje načrte za prihodnost. »Eden glavnih ciljev, ki nas čakajo v prihodnosti, je vključitev našega centra v European Reference Networks (ERNs), na kar se že pripravljamo. Gre za povezovanje ekspertnih centrov za redke bolezni v EU v mednarodno mrežo, katerih glavna naloga pa ne bo toliko raziskovanje, kot je to sicer običaj v mednarodnem sodelovanju, temveč skrb za bolnike. To je na nek način novost, ki pa lahko našim bolnikom prinese veliko dobrega.«

Aljaž Kitak

»Danes želimo z opisom prehojene poti pokazati naše prepričanje, da smo dolžni nekaj narediti za svoje bolnike, in to smo zmeraj počeli po naši najboljši volji in sposobnostih. Seveda smo še vedno daleč od ideala, a menim, da smo nekaj vendarle dosegli. Morda bo naša pot pomagala še komu, ki ima redko bolezen, da mu bo lažje ter bo z manj težavami uveljavil svoje želje in potrebe.«

Prim. Bojan Vujkovic, dr. med.,
predstojnik Centra za zdravljenje
Fabryjeve bolezni SB SG

PGD Golavabuka

Kupili bomo novo vozilo

Naša udarna članska ekipa

Marca so naši najmlajši gasilci pripravili kratek kulturni program za vse članice našega društva. Bilo je nepozabno – plesali so, peli in recitali. Nazadnje smo si ogledale kratko slikovno predstavitev aktivnosti članic od let 1929 do danes. Ob kavici, pecivu in pijači smo še dolgo obujale spomine na pretekla leta.

Po pripravah na občinsko gasilsko tekmovanje se je le-tega udeležilo 7 ekip, 2 ekipi, in sicer mladinke in

veteranke, pa sta se udeležili regijskega tekmovanja. Julija in avgusta sta se dve ekipi, članice in člani, udeleževali meddruštvenih tekmovanj. Moška desetina se je udeležila vseh tekmovanj, ženska desetina pa je zaradi odsotnosti posameznic izpustila tri tekmovanja. Obe ekipi sta bili zelo uspešni in sta skoraj na vsakem tekmovanju prejeli pokale. Tudi mladina skozi poletje ni počivala. Avgusta se je 11 pionirjev in pionirk z dvema mentorjema udeležilo tabora Gasilske zveze Mislinjske doline, kjer

so potekale različne aktivnosti – od pridobivanja večšin, spoznavanja preventivnih ukrepov varstva pred požari, spoznavanja gasilske opreme do različnih športnih in drugih aktivnosti. Konec avgusta os se s tremi ekipami udeležili občinskega tekmovanja v gasilski orientaciji. Vse tri ekipe so se dobro odrezale, dve ekipi, in sicer mladinke in pionirke, pa sta se uvrstili na regijsko tekmovanje. Tudi za občinski kviz gasilske mladine so se pripravljale tri ekipe, in sicer pionirji, pionirke in mladinke. Regijskega tekmovanja, ki je potekalo 15. novembra v Mislinji, se je udeležila ekipa mladink.

Trije naši člani so se septembra udeležili tečaja za mentorja mladine in ga tudi uspešno zaključili.

V društvu smo pričeli z ureditvijo pisarne, kjer so bila do sedaj vgrajena stara okna, prostor pa je bil tudi brez ogrevanja, tako da je bilo pozimi nemogoče delati. Najpomembnejša aktivnost je seveda zbiranje finančnih sredstev za novo avtociстерno, saj je gasilsko vozilo s cisterno 16/70 Mercedes-Benz, ki ga imamo v uporabi sedaj, iz leta 1975. Z novim vozilom bomo lahko poskrbeli, da bo na kraju požara zadostna količina požarne vode.

Irena Kotnik

Literarna sekcija Društva upokojencev Slovenj Gradec

Predstavitev jubilejnega zbornika Mavrični utrinki

Vsak jubilej je vreden spoštovanja in priznanja članom društva v tretjem življenjskem obdobju. Literarna sekcija društva deluje že dvajset let. To je za upokojence dokaj dolga doba; prihajali so novi člani, drugi so odhajali. Sedaj nas je štirinajst, kar je največ, odkar društvo deluje. V tem obdobju smo izdajali svoja dela v knjižni obliki, nekateri so izdali eno pesniško zbirko, drugi dve, spet drugi so se izkazali z več proznimi deli. Pred tem smo sodelovali v Literarnem klubu ljudskih piscev – upokojencev (LIKUS), po smrti predsednika kluba Rafolta pa smo se odločili, da gremo na svoje. Tako smo ob deseti obletnici izdali knjigo Sopotja in nato vsako leto zbornik Naša beseda. Izdali smo šest brošur in se odločili, da letošnjo pomenujemo Mavrični utrinki.

Za uvod predstavitev je Vokalna skupina Rute zapela pesem En paver pa grahovco seje, občinstvo pa je nagovoril predsednik Društva upokojencev Slovenj Gradec Janez Gologranc. Naše delo je predstavila bibliotekarka Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec Draga Ropič, ki z nami sodeluje že petnajst let.

Sedaj društvo deluje v omenjeni knjižnici, ki nas hvaležno sprejema. Posebna zahvala gre njeni knjižničarki in Društvu upokojencev Slovenj Gradec, ki nas podpira. Za dolgoletno delovanje društva ima zasluge Marijana Vončina, ki je njegov glavni steber vse od ustanovitve.

V jubilejnem zborniku Mavrični utrinki sodelujejo članice in člani: Ana Gracej, Darinka Gregor, Barbara Ješovnik, Martin Knez, Ivana Kotnik, Mihaela Lenart, Ivan Lipovšek, Kristina Oder, Heda Praprotnik, Jože Prednik, Ivan Rus, Jerica Smolčnik, Marijana Vončina, Iva Zaveršnik in Ivan Smolčnik.

Ivan Rus

Vabilo

Pohod ob prvi polni luni

Turistično društvo Legen prireja tradicionalni pohod ob prvi polni luni v novem letu na Kremžarjev vrh. Pohod bo 3. 1. 2015. Zbrali se bomo ob 18. uri pri gasilskem domu na Legnu. (HR)

MO SG

Svetniška vprašanja

Odgovori na pobude in vprašanja, podane na seji Občinskega sveta Mestne občine Slovenj Gradec.

Na zemljišču Sotočje je tabla poslovna cona, ki je za tujce s tovarnjaki zavajajoča. V tujini običajno pomeni, da lahko vozniki tovornjakov v poslovnih conah parkirajo, pri nas pa se zgodi, da parkirajo in so kaznovani. Naj se omenjeno območje ustrezno označi.

V MO Slovenj Gradec imamo z obvestilno signalizacijo označene poslovne cone z imenom posamezne cone. Signalizacija je namenjena širšemu krogu uporabnikov in ne zgolj voznikom tovornjakov. Omenjena signalizacija nikakor ne prepoveduje ali dovoljuje parkiranja tovornih vozil, ampak je za to namenjena druga signalizacija in predpisi. To-

vornih vozil, ki parkirajo v poslovni coni za potrebe pretovora ali natorov blaga v posameznem podjetju, ki ima sedež v tej poslovni coni, pa tudi če je to na javnem zemljišču, se ne sankcionira. Seveda pa morajo z ustreznimi prevoznimi dokumenti vozniki to tudi dokazati. Problem so druga tovarna vozila, ki parkirajo na teh zemljiščih za potrebe počitka, parkiranja čez vikende in v nočnem času, v zadnjem času pretovora blaga iz enega tovornega vozila v drugo ipd. Ta tovarna vozila pa so vsekakor v prekršku, kar je predpisano v Odloku o ureditvi cestnega prometa v MO Slovenj Gradec. Javno parkirišče za tovarna vozila je urejeno v poslovni coni Pameče, vendar se teh parkirnih prostorov vozniki tovornih vozil izogibajo, ker so plačljivi.

Pripravile strokovne službe MOSG.

Podjetje **KROVKO** se zahvaljuje vsem svojim strankam za izkazano zaupanje v letu 2014 in se priporoča še za v bodoče.

Hkrati želimo veseli božič in srečno novo leto 2015!

Razstava

Podobe rokodelske ustvarjalnosti

V centru Lopan v Mislinji je do 28. februarja 2015 na ogled čezmejna rokodelska razstava Podobe rokodelske ustvarjalnosti južne Koroške (Avstrija), škofjeloškega območja in Koroške regije, ki so jo v

sodelovanju z Občino Mislinja pripravili Slovenska prosvetna zveza iz Celovca, Razvojna agencija SORA in Podjetniški center Slovenj Gradec. Ogled razstave je možen ob predhodni najavi. (KŽ)

Lions klub Slovenj Gradec

Gostili varuhinjo človekovih pravic Vlasto Nussdorfer

Delež pobud, ki jih Varuh prejme s Koroške, znaša okoli 2 odstotka vseh zadev.

Na povabilo Lions kluba Slovenj Gradec je prvi torek v mesecu novembru prišla varuhinja človekovih pravic Vlasta Nussdorfer. Srečanje je potekalo v Gostišču Murko, kjer ima Lions klub Slovenj Gradec svoj sedež. Predsednik Lions kluba Slovenj Gradec Hubert Dolinšek je varuhinji na kratko predstavil klubske aktivnosti, posebej je poudaril skrb lionov za slepe in slabovidne, varuhinja pa je lione seznanila s pristojnostmi in pooblastili institucije Varuha človekovih pravic, ki konec leta praznuje 20. obletnico obstoja, z aktualnimi problemi na področju človekovih pravic, dotaknila se je medijev in humanitarne dejavnosti ter prostovoljstva.

Povedala je, da je Varuh v letu 2013 obravnaval čez 4000 pobud, kar pomeni 15 odstotkov več kot leta 2012, prejeli so 12.000 klicev, dnevno je to okoli 70, utemeljenih je bilo 24 odstotkov vseh pobud. V svojem predavanju se je dotaknila prav vseh področij dela Varuha in aktualnih problemov v zvezi s človekovimi pravicami: etike javne besede, sovražnega govora, ravnanja z osebami, ki jim je odvzeta prostost (v zaporih, priporih, domovih za starejše, psihiatričnih bolnišnicah, azilnih domovih in

drugje), sodnih in policijskih postopkov, pravic otrok ter drugih posebej ranljivih skupin. Posebej je izpostavila slabo cestno povezavo s Koroško, kar je zagotovo še posebej naporno za tiste, ki se dnevno vozijo na delo drugam. Sicer pa delež pobud, ki jih Varuh prejme s Koroške, znaša okoli 2 odstotka vseh zadev. Onesnaženost v povezavi s pravico do zdravega življenjskega okolja in pravico do zdravja je posebej pereča na območju Črne in Mežiške doline. Tudi v bodoče bo varuhinja javno opozarjala pristojne, da je treba s sanacijo Zgornje Mežiške doline nadaljevati in da morebitni varčevalni ukrepi na račun zdravja ljudi niso dopustni.

Kriza generira mnoge težave, zato je težko izpostaviti, kaj je trenutno najbolj pereče. Zelo hude so stiske ljudi, ki izgubijo službo, tudi stiske tistih, ki jo imajo, pa ne dobivajo plače ali imajo tako nizko plačo in pokojnino, da morajo prosjačiti, če želijo preživeti. Vse to, prav tako pa tudi neplačilo prispevkov za socialno varnost, težave v zdravstvu, neurejena stanovanjska politika in drugo, hudo prizadene ljudi in njihovo dostojanstvo. Še več, prizadete so cele družine, načeto je družinsko življenje. Manjka solidarnosti ter medgeneracijske pomoči. Če k vsemu temu dodamo še pogosto nekritično poročanje medijev zgolj o senzacionalističnih temah doma in po svetu, potem se zdi, da je življenje

res postalo brez smisla.

Vodilni v državi bi morali postati zgled družbeno odgovornega ravnanja, ne pa da smo pogosto priča medsebojnemu obračunavanju in prerekanju politikov.

Varuhinja, znana po svoji toplini, iskrenosti in življenjski energiji, sicer pa tudi ambasadorica prostovoljstva, je pogovor z lionji nadaljevala v sproščenem klepetu. Lionji so jo seznanili s projektom Viški hrane. Do sedaj so hrano prevzemali le v Mercatorju, v teh dneh pa začenejo s prevzemi še v Šparu in Tušu. Razmišljajo o razširitvi projekta, ki trenutno poteka le v Slovenj Gradcu, še v druga koroška mesta.

Z napotkom, da se dobro vselej vrača z dobrim in da naj skrb za stiske ljudi še naprej napolnjuje življenje lionov, je varuhinja končala svoj obisk na Koroškem.

Mag. Kornelija Marzel,
namestnica varuhinje,
članica LK Slovenj Gradec

Višja strokovna šola

Slavnostna podelitev diplom

Tokrat se je našim preteklim in uspešnim diplomantom pridružilo 45 novih, in sicer 20 študentov rednega in 25 izrednega študija.

3. decembra 2014, na obletnico rojstva našega največjega pesnika Franceta Prešernarja, je Višja strokovna šola Slovenj Gradec že 14. zapored slavnostno podelila diplome.

Zbrane diplomante, njihove družine, prijatelje, znance, predavateljski zbor in druge prisotne na slovesni prireditvi so pozdravili: ravnatelj Višje strokovne šole Slovenj Gradec magister Samo Kramer, župan Mestne občine Slovenj Gradec Andrej Čas, predstavnik državnega zbora Ivan Škodnik ter predstavnica Mi-

nistrstva za šolstvo RS magistrica Katja Dovžak. Izpostavili so, da so diplomanti višjih strokovnih šol najlažje zaposljivi in zato jih je najmanj med nezaposlenimi.

Po podelitvi diplom sta posebno priznanje prejeli dve najuspešnejši študentki, ki sta dosegli najvišjo povprečno oceno na izpitih in tudi diplomi. To sta Mirjana Potočnik (redna študentka) in Nataša Mlinšek (izredna študentka), katerima je izbrani knjižni nagradi, ki ju je podarila MO Slovenj Gradec, izročil župan Andrej Čas. V vsaki generaciji študentov pa so tudi študenti, ki so poleg svojih študijskih obveznosti zelo aktivni v izvenštudijskih dejavnostih in pri ostalih aktivnostih

šole; ravno zato je Višja strokovna šola Slovenj Gradec na letošnji slovesni podelitvi diplom podelila posebno priznanje študentki Moniki Kovač.

Slavnostni dogodek je popestril ansambel Vihar, katerega član je tudi eden naših letošnjih diplomantov. Po slovesnosti so se diplomanti, predavatelji in ostali povabljeni družili na pogostitvi, za katero je poskrbelo Društvo kmečkih žena.

Milena Štrovs Gagič, prof.

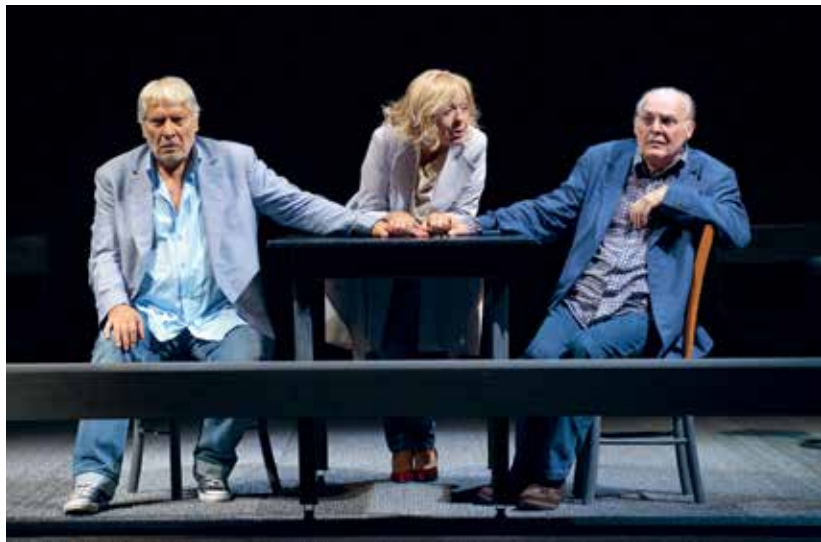
Šolski center Slovenj Gradec

Odlična komedija

Boris, Milena, Radko tudi v Kulturnem domu Slovenj Gradec

Boris Milena Radko
(©PeterUhan)

Vabimo na tretjo predstavbo abonmaja poklicnih gledališč v Kulturni dom Slovenj Gradec, ki bo 16. januarja 2015 ob 19.30.

Ljubezenski trikotnik med upokojeno igralko, njenim možem novinarjem in njenim ljubimcem, upokojenim kapitanom dolge plovbe, razburka

strasti tako med udeleženci kot med opazovalci. So erotične in ljubezenske peripetije pri teh letih sploh še primerne? Ali pa, nasprotno, opozarjajo, da življenje ne varčuje s presenečenji, čeprav niso zmeraj za vse prijetna? Ta duhovita igra o ljubezenskem ognju v zrelih letih se sprašuje tudi o našem odnosu do življenja, ki ga vse preradi jemljemo kot samoumevno rutino.

Komedijo izpod peresa Dušana Jovanovića, v izvedbi SNG Drama Ljubljana, uprizorjajo Milena Zupančič (Milena, igralka, 63 let), Radko Polič (Radko, novinar, 64 let), Boris Cavazza (Boris, kapitan dolge plovbe v pokoju, 67 let), Alojz Svete (Mama, Radkova mama, 97 let), Nina Valič (Alja, Mileniina in Radkova hči, veterinarica, 35 let).

Na dnevih satire Fadila Hadžića v Zagrebu je predstava prejela nagrado za najboljšo besedilo, Radko Polič glavno nagrado za moško vlogo, nagrado Mladena Crnobrnje Gumbka, Milena Zupančič nagrado za igro ter Igor Svete nagrado Ivana Serdarja za vlogo, ki jo je občinstvo najbolje sprejelo. (MŠ)

Za Wolfov koncertni abonma

Nastopil bo klavirski trio Ars Musica

Njihov repertoar zajema dela različnih stilnih obdobij. Koncert bo 15. januarja v Kulturnem domu Slovenj Gradec.

Klavirski trio Ars Musica je že desetletje stalnica v slovenskem kulturnem prostoru. Leta 2004 nastali trio sestavljajo pianistka Jerneja Grebenšek, violinistka Mojca Menoni Sikur in violončelist Martin Sikur, ki so si po končani študiji doma in v tujini zaželeli komornega muziciranja. Skrbno oblikovani sporedi, izvajalska odličnost

in naklonjenost glasbi novega časa so odlike, ki so jim odprle koncertne odre po Sloveniji in tujini. Mnogi njihovi koncerti so bili arhivsko posneti za Radio Slovenija, Radio Koper in Radio Skopje. Krstno so izvedli mnoga dela slovenskih skladateljev.

Jerneja, Mojca in Martin so izkušeni komorni glasbeniki, ki so jim skupni ljubezen do detajlov, občutek za razpoloženja in veselje do odkrivanja v glasbi. Izpopolnjevali so se na Univerzi za glasbo in upodabljajočo umetnost v avstrijskem Gradcu pri pianistu Chia

Chou-u, nekdanjemu članu vrhunske zasedbe Trio Parnassus. (BP)

18. mednarodna solopevska šola Hugo Wolf

Za popularizacijo samospesa med mladimi slovenskimi glasbeniki

Društvo Hugo Wolf Slovenj Gradec je v lanskem letu zao-krožilo dve desetletji delovanja. S poslanstvom in cilji je po desetletjih opešanega, skoraj izbrisane spomina uspešno vrnilo ime Huga Wolfa v slovenski kulturni prostor.

S prenovo rojstne hiše in postavitvijo stalne razstave o življenju in delu slavnega, v svetu najbolj prepoznavnega in cenjenega skladatelja, rojenega na slovenskih tleh, je Slovenj Gradec pridobil enega izmed pomembnih adutov za oblikovanje programov kulturnega turizma. Imenitni spominski muzej upravlja Koroški pokrajinski muzej, medtem ko je promocija Wolfove glasbe predvsem v rokah Društva Hugo Wolf, ki je jedro svojih aktivnosti osredotočilo na dva tradicionalna programa: koncertni cikel Wolf povezuje (zadnji koncert letošnje sezone s čembalistom Luco Ferrinijem in z violinistom Črtomirjem Šiškovcem je bil 28. novembra) ter seminar mednarodne solopevske šole, ki jo že vrsto let uspešno vodi častna članica društva profesorica Breda Zakotnik s salzburškega Mozarteuma.

Seminar je namenjen mladim interpretom vokalne glasbene literature samospesa s poudarkom na opusu Huga Wolfa, praviloma pa se ga udeležujejo študenti zaključnih letnikov glasbenih akademij in konservatorijev

iz Slovenije in tujine. V zadnjih letih si prizadevamo zlasti za popularizacijo samospesa med mladimi slovenskimi glasbeniki. V osemnajstih ponovitvah vrhunskega strokovnega mojstrskega tečaja smo tako gostili veliko število nadarjenih mednarodnih umetnikov, med katerimi so tudi nekatere današnje zvezde svetovnih odrov. Še vedno se s koncertnimi programi radi vračajo v Slovenj Gradec in Slovenijo, kar predstavlja pomembno promocijo našega mesta v tujini.

Poleg aktivnih udeležencev, ki v okviru intenzivnega tečaja pilijo težavni Wolfov repertoar, lahko delo v dvorani Wolfove hiše spremljajo tudi t. i. pasivni udeleženci, kar mladim in nadarjenim glasbenikom, ne le pevcem, iz

Slovenj Gradca in od drugod omogoča, da spoznajo metodologijo dela na seminarjih. Zaključni koncert mednarodne solopevske šole je vsakokrat zelo dobro obiskan koncertni dogodek za najširši krog publike.

Letošnji seminar pod vodstvom prof. Brede Zakotnik in prof. Vladimira Mlinariča z ljubljanske Akademije za glasbo je bil nekoliko krajši kot običajno, potekal je od 26. do 30. novembra. Šest aktivnih udeležencev, med njimi so bili pevci in pevke iz Avstrije, Nemčije, Argentine in Slovenije, je v nedeljo, 30. novembra, ob 11. uri pripravilo zaključni koncert, glasbene matineeje in sprejema ob koncu letošnje šole pa se je udeležilo veliko ljubiteljev Wolfove glasbe.

Marko Košan

Žličkarji na pohodu

Eksplodizija graščine botrovala odkritju rimskega nagrobnika

Piše Saša Djura Jelenko

Skoraj ni Slovenjgradčana, ki se ne bi vsaj občasno sprehodil po tlakovani poti med obema cerkvama, vprašanje pa je, koliko jih pogled usmeri navzgor, na steno cerkve sv. Duha, kjer je vzdignjen nenavaden nagrobnik. Za vse tiste, ki ste zanimiv spomenik, ki izvira že iz rimskih časov, opazili, danes podajam razlago o tem, kdaj in kje so ga odkrili in kako je našel svoje končno mesto prav na omenjeni cerkvi.

Nagrobnik naj bi bil najden v 19. stoletju. J. C. Hofrichter je namreč leta 1861 objavil, da je bil v okolici Dobrove na Jauschnigbergu najden rimski kamen, ki ga je gospod baron pl. Czörnig spraval v svoji graščini Ga-

lenhof. Leto dni kasneje je Hofrichter poslal zgodovinskemu društvu "tri kopije rimskega nagrobnika z Jauschnigberga", ki jih je sam narisal. Stanku Pahiču, že pokojnemu arheologu, ki je bil zaposlen v Pokrajinskem muzeju Maribor in je zelo dobro poznal naše območje, saj ga je prehodil podolgem in počez, se je zdelo, da bi lahko šlo za gozdno območje Jevšnikovega brega južno od Dovž.

Do leta 1945 je bil nagrobnik vzdignjen v graščini Galenhof. Slovenjgraški župnik Jakob Soklič ga je po eksploziji graščine leta 1945 našel med razvalinami. Dal ga je vzdigniti v severno steno cerkve sv. Duha v Slovenj Gradcu. Odlomel lahko pripada nagrobni plošči z nišo ali pa je del stele, pod katero lahko pričakujemo napis. Žal je ohranjen samo zgornji desni vogal. Marmorni nagrobnik je predstavljal doprsko podobo moža in žene v polkrožni niši. Reliefo je upodobljeno doprsje moža v tuniki, čez levo ramo mu pada plašč (sagum). Ovalni obraz obdajajo lasje, ki segajo čez ušesa. Nos je že obrabljen, mogoče odlomljen. Pred poškodbo je bil ohranjen tudi levi zgornji vogal z upodobitvijo ženske glave. Nošnja plašča tipa sagum je značilna za severno in poznejše obdobje, pri čemer je sagum z resami (nacefranim robom) postal moden v času Septimija Severa (193–211 po Kr.).

Obvestilo

OMEJITEV OBISKOV

Zaradi porasta respiratornih infektov ter gripi podobnih obolenj od 15. decembra 2014 dalje velja omejitev obiskov na Oddelku za Interno medicino

Splošne bolnišnice Slovenj Gradec. Omejitev predvideva, da sta ob bolniku lahko 2 zdrava obiskovalca. (HS)

Vokalna skupina Cantabile

Korak za korakom do uspeha

Dekliška vokalna skupina Glasbene šole Slovenj Gradec, pod novim imenom Vokalna skupina Cantabile, praznuje deseto obletnico delovanja.

Lepo doživetje, ki ga omogoča oblikovani glas, bogati dekleta, jim prinaša veselje. Ob petju razvijajo dragocen občutek za lastno vrednost, ki jo lahko uresničijo v skupnem delu z drugimi. V skupini Cantabile prepevajo sedaj že dijakinje in študentke, ki jih zborovsko petje družijo od samega začetka delovanja. Skupina je bila ustvarjena kot nekakšen uvod za tiste, ki so se želele ukvarjati s petjem, vendar so bile za to še premlade. Osnovni namen je bil, da pevke usvojijo glasovne tehnike, potem pa nadaljujejo svoje izobraževanje na oddelku za petje. Toda skupina je zastavljene cilje kaj kmalu preseгла in s tem presenetila tudi svoje vodjo Vanjo Mori, ki z veseljem in s predanostjo deli svoje pevsko znanje med pevkami. Že od samega začetka so delale postopoma in verjele, da tudi majhni koraki prinašajo uspehe.

In res je tako. Na regijskem tekmovanju otroških in mladinskih zborov od Celja do Koroške so dosegle zavidljiv uspeh – prijele so zlato priznanje in posebno priznanje za najboljši dekliški pevski zbor. Dosežek je bil tudi vstopnica za državno tekmovanje v Zagorju, kjer so prav tako prejele zlato priznanje.

Velik uspeh in potrditev, da dose-gajo določeno stopnjo kakovosti, je udeležba na letošnji območni reviji 50. srečanja odraslih pevskih zborov Mislinjske doline 2014, kjer so bile od strokovnega spremljevalca Karla Leskovca po kvaliteti razporejene kot edini zbor Mislinjske doline za državni nivo. Lep dosežek je tudi vstopnica za državno zborovsko tekmovanje Naša pesem v Mariboru in za revijo izbranih malih pevskih skupin Slovenije.

Za podporo in pomoč se zahvaljuje Andreji Gologranc, JSKD Slovenj Gradec, KD Slovenj Gradec in Vlasti Šmon, ki jih že od začetka delovanja spremlja s klavirjem.

Aleksandar Đukanović

Koncert ob 80-letnici Jožeta Leskovarja V pesmi je ljubezen

Ženska vokalna skupina Nova, ki jo vodi Janja Kresnik, se je svojemu nekdanjemu zborovodji z organizacijo tega dogodka zahvalila za njegovo minulo delo, saj je večina njih nekoč prepevala pod Leskovarjevo taktirko.

Koncert ob 80-letnici znanega meščana Slovenj Gradca Jožeta Leskovarja je bil prvovrsten glasbeni dogodek, ki bo še dolgo odmeval. Vsi, ki so se v petek, 21. 11. 2014, v večernih urah v avli Druge OŠ Slovenj Gradec udeležili koncerta z naslovom V pesmi je ljubezen, so po končani prireditvi potrdili, da to še kako drži. Ljubezen je bilo čutiti v Leskovarjevih priredbah slovenskih ljudskih pesmi, ki so jih prepevali znani zbori iz naše občine: ŽVS Nova, MKZ Carintia Chantat, MPZ Adoramus ter iz zamejstva Mešani pevski zbor Sele. Lepi so bili tudi glasbeni vložki mladih nadarjenih glasbenic Anje Kolarič, Neli in Karmen Zidar Kos, ki so dokazale, da jabolka ne padejo daleč od drevesa, saj so vse v sorodu s slavljenjem tega večera Jožetom Leskovarjem. Slavljenčevo življenjsko pot je skozi anekdote

predstavila povezovalka večera Darja Vrhovnik.

Leskovar je ob tem dogodku prejel priznanje Mestne občine Slovenj Gradec, ki ga župan podeljuje ob visokih jubilejnih dogodkih kot zahvalo za življenjsko delo jubilara ter njegov bogat prispevek v matični lokalni skupnosti in izven nje, Jože Osterman pa mu je v imenu Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti in Zveze kulturnih društev, oba iz Ljubljane, izročil Gallusov kipec.

Zadnje tri pesmi na slavnostnem koncertu so zadonele iz grl vseh nastopajočih, pa tudi publika je pri tem pomagala. Jože Leskovar pa je še enkrat dokazal, da je bil vedno mojster svojega dela, saj je suvereno in z občutkom oddirigiral našo znano Pozimi pa rožice ne cveto.

Ženski vokalni skupini Nova je uspelo narediti krasen glasbeni večer in držijo besede njene predsednice Simone Levč, ki je dejala: »Ta večer smo tako nastopajoči kot tudi vsi prisotni v dvorani obarvali tako, da bo še dolgo v naših srcih.« Držijo pa tudi njene besede, da bodo melodije Jožeta Leskovarja večne. (AP)

Gimnazija Ravne na Koroškem in Rotary club Slovenj Gradec Dobrodelni ponovoletni koncert

8. januarja 2015 v Kulturnem domu Slovenj Gradec

Prostovoljne prispevke bomo namenili otroškemu oddelku Splošne bolnišnice Slovenj Gradec in ustvarjalnosti mladih na Gimnaziji Ravne na Koroškem.

Gimnazija Ravne na Koroškem leta 2015 praznuje 70-letnico obstoja. Naša šola je bila mnogim Korošcem (več kot 8000 nas je maturantov in maturantk) odskočna deska, da so dosegli visoko izobrazbo, celo najvišji akademski razvoj. Gre za uresničevanje stoletne želje in hrepenenja Korošcev po preseganju bogu zahrbništva, po kulturni rasti in svetlobi. Po odprtosti v različne svetove. Poskušamo ohranjati zlahten pogled na svet, tak koroški, »mehak po duši«.

Skupaj z Rotary klubom Slovenj Gradec, ki letos praznuje 20-letnico svojega bogatega in dobrodelnega de-

lovanja, bomo v četrtek, 8. januarja, v Kulturnem domu v Slovenj Gradcu priredili dobrodelni ponovoletni koncert. Predstavili se vam bodo dijaki in dijakinje Gimnazije Ravne na Koroškem. Spoznali boste, da premoremo veliko talentov na različnih področjih ustvarjalnosti. V dobri uri programa bodo sodelovali pevci, plesalci, pravljíčarji. Posebna gostja večera bo naša nekdanja dijakinja Ditka Čepin. Navdušila vas (nas) bo s pesmijo Ne bodi kot drugi, pa še s kakšno drugo. Z veseljem vas pričakujemo. Naredimo veliko dobrega skupaj za Koroško!

Dragomir Benko,
ravnatelj Gimnazije Ravne na Koroškem,

Drago Plešivnik ml.,
predsednik Rotary kluba Slovenj Gradec

Luštna pot – zdravilo za srce Za priznanje predlagan Vinko Kac

Pot je dolga približno 5 km in se jo da prehoditi v eni uri. Kdor jo prehodi vsak dan, zbere v enem letu skoraj 1800 km, to pa se že pozna pri zdravju.

Pred nekaj več kot desetimi leti smo ljubitelji narave in pohodništva pričeli hoditi po tako imenovani »poti«. Po njej nas je začel voditi Mirko Ješovnik in vsakič smo se veselili, dobre volje ter z lepimi občutki vračali domov. Pogosto je kdo rekel, kako luštno je hoditi tod, in tako se je rodilo ime Luštna pot.

Pot se začne pri župnišču v Starem trgu, kjer je nameščena prva označba. Nadaljuje se mimo cerkve svete Radegunde in vodi ob potočku Graščica pod cerkvijo sv. Pankracija. Pohodniki smo potoček tako poimenovali zato, ker izvira v Grajski vasi. V to okolje je

Vinko Kac iz Starega trga na nočnem pohodu po Luštni poti.

umeščen kot pravi biser, saj ob različnih letnih časih izrazito kaže različne podobe: pozimi v vsej svoji dolžini zalejeni, spomladi razposajeno skaklja in žubori, v poletni vročini ga skorajda ni, ob nalih v jeseni pa se kot hudournik razjezi in hrumi v dolino. Ob robu Grajske vasi, kjer živijo prijazni ljudje, se pot mimo gostišča Na klanecu nadaljuje po gozdni cesti proti domačiji Apšnerjevih. Le nekaj deset metrov pred domačijo je ob cesti označba, kjer se začne najlepši del poti. Skozi neokrnjeno naravo pridemo do klopi in mize, ki so postavljene nad domačijo Jerlah. Tam je tudi vpisna knjiga, v katero se je v nekaj več kot šestih letih vpisalo skoraj devetnajst tisoč pohodnikov. Po krajšem ali daljšem počitku nadaljujemo pot kar po gozdu do krožišča v Starem trgu, konča pa se nekako pri župnišču. Sam se na pohod najraje podam v zgodnjih jutranjih urah, ko uživam ob koncertih ptic ter srečujem in občudujem prebivalce naših gozdov. Spotoma se da nabrati gozdne sadeže, travniške rože in pomladno cvetje.

Klopi, mizo, vpisno knjigo, most v Apšnerjevem gozdu in unikatne označbe je ob pomoči posameznikov uredil Vinko Kac. Pohodniki ga zato predlagamo turističnemu društvu za priznanje.

Marijan Mirkac

Filatelistično društvo Slovenj Gradec Poštni žig ob 140-letnici rojstva F. K. Meška

FD Slovenj Gradec je 28. 10. 2014 izdalo priložnostni poštni žig, osebno poštno znamko in dotisk na kuverti ob 140. letnici rojstva Franca Ksaverja Meška. Filatelistična izdaja je nastala v sodelovanju s Koroškim filatelističnim društvom. Ob tej priložnosti je bila na pošti v Slovenj Gradcu postavljena tudi enovitinska filatelistična razstava z naslovom Slovenske cerkve na poštah žigih in znamkah, katere lastnik je Izidor Jamnik iz Koroškega filatelističnega društva.

Slovenski pisatelj, pesnik in dramatik Franc Ksaver Meško se je rodil 28. oktobra leta 1874 v zaselku Grmi v vasi Gornji Ključarovci pri Svetem Tomažu pri Ormožu. Pred prvo svetovno vojno in po njej je bil eden izmed vidnejših predstavnikov slovenskega naroda na Koroškem in eden najbolj branih slovenskih pisateljev tistega časa. Leta 1924 je slovenjgraški mestni svet proglasil Meška za častnega občana mesta Slovenj Gradec, leta 1930 so Cerkevno ulico preimenovali v Meškovo ulico, od leta 1974 nosi njegovo ime slovenjgraška knjižnica, po njem pa se imenuje tudi moški pevski zbor na Selah. Poleg Slovenj Gradca imajo ulico, poimenovano po Mešku, še

v Brežicah, Celju, Ljubljani, Mariboru, Ormožu, na Ptuj in v Velenju.

Poštni žig na simboličen način predstavlja Meškovo življenjsko delo: biti Slovenec, biti duhovnik, biti pisatelj, zapustiti zapisane misli, razmišljanja, videja takratnega življenja. Osebna poštna znamka z Meškovim portretom nam na svoj način pokaže njegovo pokončno držo, delavnost in narodno zavednost. Dotisk na kuverti je njegova cerkev, cerkev sv. Roka na Selah, ob kateri je pisa-

telj in duhovnik tudi pokopan.

Izdaja priložnostnega žiga, osebne poštne znamke in dotiska na kuverti pomeni pomembno nadaljevanje dogodkov letošnjega spominskega leta na življenjsko delo Franca Ksaverja Meška tudi za filateliste. Vsekakor je ta izdaja filatelističnih listin velik dogodek našega Filatelističnega društva Slovenj Gradec.

Danilo Goljat,
Filatelistično društvo Slovenj Gradec

Zgodbe slovenjgraških skulptur Hermann Walenta: Brez naslova, armiran beton

Spoštovane bralce naprošamo, da Snam posredujejo fotografije prvotne postavitve skulpture v središču mesta, če morda imajo kakšno doma.

Skulpturo, ki danes stoji v parku za Kulturnim domom v Slovenj Gradcu, je Hermann Walenta ustvaril na dvorišču Gradbenega podjetja Slovenj Gradec iz armiranega betona (1968). Upošteva geometrijske oblike, material, iz katerega je, umikanje vsakih vsebinskih referenc in naslova lahko skulpturo brez večjih težav uvrstimo v mednarodni slog visokega modernizma. Kipar je za izhodišče uporabil geometrijsko telo, kroglo, jo na eni strani odprl, zadaj pa je v maso vrisal dve odprtini in tako nekoliko omilil težo prostora, ki ga skulptura od zadaj vleče vase. S srednje strani je kroglo odprl tako, da je maso skulpture spremenil v štiri krake, ki se zaradi konic grozeče dvigujejo iz

nje. Čeprav se v tipični maniri časa, v katerem je skulptura nastala, želi izogniti vsem vsebinskim konotacijam, se gledalec kljub temu ne more znebiti vtisa, da je pred njim odprto žrelo. Ta vtis stopnjujeta dva manjša stožca v notranjosti organizma in omenjeni ostri kraki, ki silijo iz nje. Agresivne forme je Walenta omilil z organsko zaobljenim jedrom, iz katerega silijo žarki, ki se proti vrhu spremenijo v ostre konice. Po njegovih besedah gre za formo, ki jo sestavljata dva principa mir (krogla) in agresija (koničasti kraki). Prvotna lokacija skulpture je bila na Glavnem trgu, na mestu, kjer danes stoji spomenik konju, nakar so jo, potem ko je dr. Ljuba Prenner pisala županu Ivu Čerčetu, da take vime ne sodijo v središče Slovenj Gradca, prestavili na začasno lokacijo poleg Keramike.

Hermann Walenta se je rodil leta 1923 v Drosendorfu. V štiridesetih le-

Brez naslova, armiran beton, 1968

tih prejšnjega stoletja je s prekinitvami študiral na Akademiji za likovno umetnost na Dunaju pri Josefu Müllnerju in Fritzju Wotrubi. Sodeloval je na mnogih razstavah, med drugim tudi dvakrat na bienalu v Benetkah, leta 1951 z grafičnimi deli in leta 1956 s skulpturami, ter na razstavi Mir, humanost in prijateljstvo med narodi leta 1966 v Slovenj Gradcu.

Jernej Kožar,
Koroška galerija likovnih umetnosti

Promocija Slovenije v svetu tudi z otroško literaturo Medvedek peče slovensko potico

Hudomušni medvedek s svojim najboljšim prijateljem skozi igro in smeh peče slovensko potico.

Konec novembra je v samozaložbi avtorice, Slovenjgradčanke Tine Orter, izšla slikanica Medvedek peče slovensko potico, skozi katero otroci skupaj z medvedkom in kužkom spoznavajo peko slovenske potice in različne zanimivosti o Sloveniji. Namenjena je domači in tuji javnosti, saj je bila izdana v 9 jezikih: slovenskem, angleškem, italijanskem, nemškem, francoskem, poljskem, ruskem, španskem in švedskem.

Tina (tinace99@gmail.com) obožuje potico – zanjo je slovenska potica nekaj posebnega. Tako je dobila idejo, da bi jo predstavila ljudem po svetu, ki še niso okusili njene sladkosti – toda ne s kuharsko knjigo, ampak skozi nagajivo zgodbo in ilustracije Mladena Melan-

ška. Melanšek o sebi pove: »Vedno pogosteje se srečujem z otroško ilustracijo. Nekako sem začutil, da mi ta stil risanja najbolj odgovarja in nudi največ veselja. Verjetno zaradi nikoli odraslega otroka v meni. Ilustriral sem že dosti knjig, ve-

činoma prav otroških. Tudi stripovska ilustracija mi ni tuja, bolje rečeno – jo obožujem.« Tina pa v prostem času poleg pisanja prireja dobrodnele prireditve za otroke po Sloveniji. (AP)

Razvili smo Tematsko pohodno pot Kope

Metulj borovničev mnogook domuje samo na Pohorju

Skorjanka, nekdanje gozdarsko bivališče, pred Centrom Kope

Velike in male lesene knjige ob klopeh podajajo zgodbe tega dela Pohorja

Lesena klop s knjigo na Otišah

pokončne in ležeče table, na inovativen način sporočajo lesene klopi z lesenimi knjigami. Vsa besedila so v slovenskem in angleškem jeziku. Pri izdelavi smo uporabili lokalno dostopen koroški les in pohorski kamen. Pred Centrom Kope, novim večnamenskim objektom Občine Mislinja, smo postavili pravo skorjanko z odprtimi ognjiščem – takšno, v kakršni so nekoč prebivali pohorski gozdarji. Na celotni trasi smo v sodelovanju s tremi planinskimi društvi (PD Slovenj Gradec, PD Mislinja, PD Ribnica na Pohorju) povsem obnovili usmerjevalno signalizacijo – z novimi usmerjevalnimi tablam, nosilnimi drogovi ter markacijami.

O zasnovanem in izvedenem izobraževanju za turistične vodnike s področja varstva narave in trajnostnega turizma smo v glasniku že pisali. Dodatno smo zasnovali in izdelali še tiskan promocijski material ter tako pred poletno sezono 2015 pripravili nov turistični produkt tega dela Pohorja, ki temelji na spoštovanju narave in tradicije ter izživih sodobnega časa.

Kot pravimo tisti, ki se vsakič znova, v vseh letnih časih, vračamo v pohorske gozdove in na prostrane planje: ko pustimo, da vidimo, čutimo, slišimo Pohorje, takšno kot je, potem bo postalo del nas za vedno, kjerkoli in kamorkoli nas bo zaneslo. Kot pa je rekel avstrijski vizionar in umetnik Hundertwasser: »We are guest of nature – obnašajmo se.« (V naravi smo gostje – obnašajmo se.) In Pohorje nam bo hvaležno vračalo.

Osnovna ideja tematske pohodne poti je plod zagledanosti posameznika v čare Pohorja in razmišljanja o priložnostih, zasnova in izvedba pa sta rezultat sodelovanja široke skupine posameznikov in posameznice. Izvedbo Tematske pohodne poti Kope so finančno omogočili: Evropski sklad za regionalni razvoj, Občina Mislinja, Občina Ribnica na Pohorju in Mestna občina Slovenj Gradec.

Kot se je pokazalo tekom do sedanjega izvajanja projekta »Ureditev rekreacijskih in turističnih poti na zahodnem Pohorju v območjih Natura 2000«, morda ključna težava turističnega razvoja tega dela Pohorja ni pomanjkanje investicij, temveč neusklajen, stihijski razvoj, številni parcialni interesi ter neučinkovito upravljanje prostora. Brez sistematičnega pristopa k skupnemu upravljanju tega prostora bo na Pohorju težko zagotoviti dolgoročen, na lastnih potencialih temelječ bolj trajnosten turistični razvoj.

Besedilo in fotografije Peter Zajc, RRA Koroška

Javni natečaj

Sodelovanje na razstavi Sodobna umetnost na Koroškem

Rok za prijavo je do 6. februarja 2015 na naslov Koroške galerije likovnih umetnosti.

Koroška galerija likovnih umetnosti je objavila javni natečaj za sodelovanje na razstavi Sodobna umetnost na Koroškem, ki bo v KGLU predvidoma od 5. junija do 10. septembra 2015. Namenjen je koroškim umetnicam in umetnikom vseh področij vizualne umetnosti, ki živijo na Koroškem v Sloveniji ali Avstriji in umetnicam in umetnikom vseh področij vizualne umetnosti, ki izvirajo iz Koroške, ter aktivno ustvarjajo na področju vizualne umetnosti.

Tokratna razstava širi področje predstavitve prek meja Slovenije, saj k sodelovanju vabimo tudi ume-

tnike iz avstrijske Koroške. Zaradi geografsko razširjenega in generacijsko odprtega koncepta smo se odločili, da bomo kot osrednjo novost uvedli javni poziv umetnikom, kot izhodišče za nadaljnje raziskovanje umetniške produkcije na Koroškem in raziskovanje njene vpetosti v sodobne vizualne umetniške prakse. K sodelovanju smo povabili Božidarja Zrinskega, uglednega in uveljavljenega kustosa MGLC, ki bo na podlagi prispelih predlogov izbral ustrezno število umetnikov in njihovih del, ki jih bomo uvrstili na razstavo.

Dodatne informacije in pojašnjenja dobite v galeriji pri Katarini Hergold Germ (katarina.hergold@glu-sg.si) in na spletni strani KGLU.

KGLU

Rojstna hiša Huga Wolfa

POVABILO MLADIM GLASBENIKOM ZA LETO 2015

Koroški pokrajinski muzej, Rojstna hiša Huga Wolfa, poziva vse mlade glasbenike, ki potrebujejo v letu 2015 brezplačen prostor za

svoje koncerte in so stari do 26 let, da nam pišejo na e-naslov info@hugowolf.si ter se na kratko predstavijo. (NŠ)

Vzemi in daruj – knjigo Povej mi zgodbo, hladilnik

V sklopu občinskega praznika je bila otvoritev prve brezplačne knjižnice v Slovenj Gradcu. Poimenovali smo jo Vzemi in daruj – knjigo.

Ekološko društvo Slovenj Gradec, Šolski center Slovenj Gradec in Mestna občina Slovenj Gradec smo se združili ter obrabljani in nedelujoč hladilnik predelali v mini knjižnico, ki je odprta 24 ur na dan. Jure Horvat, študent fotografije, je posebej za hladilnik posnel fotografije, ki jih je Reklamni studio Gams natisnil in z njimi obilil hladilnik. Otvoritev je potekala ob zvokih dijakinje Šolskega centra Aline Hirtl, v nadaljevanju pa sta direktorica ŠC Slovenj Gradec ter predsednica Ekološkega društva Slovenj Gradec razložili princip delovanja. Prva darovalka, Draga Ropič, je že pred otvoritvijo prinesla nekaj knjig, po otvoritvi pa so dijaki z veseljem dodali še knjige, ki so jih za ta namen prinesli s sabo. Tako lahko občani zdaj v hladilnik prinašajo in iz njega odnašajo knjige. Ko jih preberejo, jih lahko obdržijo ali vrnejo. Knjižnica je označena tudi na zemljevidu Knjigobežnic Slovenije, je pa edinstvena, ker tega še nihče ni organiziral v odsluženem hladilniku.

Po enem mesecu delovanja se je že začela zapisovati zgodba ... natančnega števila knjig, ki so spet oživele, nimamo. Groba ocena pa je, da je zaočkilo najmanj 500 različnih naslovov leposlovja, časnikov, učbenikov. V hladilniku se kdaj pa kdaj znajde kakšen propagandni material, a upamo, da

bo tega čim manj. Avtorji smo dobili veliko pozitivnih kritik ter podpore. Velik fond knjig je prispevala Osnovna šola Šmiklavž, od občanov pa Marina Mihalič in Vojko Šušteršič. Zelo smo se razveselili tudi štirih škaten leposlovja, med katerim je celotna zbirka nobelovcev, ki jih je osebno pripeljala naša oboževalka Antonija Lešnjak iz Janzeve Gore. Najbolj hitro pa odhajajo knjige za otroke ...

Imamo pa tudi ljudi, ki jim knjige niso blizu. Tako je enkrat nekdo polil malo piva, drugič je nekdo pokazal svojo moč s tem, da je odtrgal vrata, pa ena polica je že bila onesnažena s kebabom. Takšnim ljudem se pač pozna, da so podhranjeni s hrano za dušo, ki jo ponujamo. Ker tega prav gotovo ne bodo brali, naj zaključim za vse ostale, da mi ni žal investicije prostega časa in dobrovoljnega dela vseh udeležencev. Veselja in radosti ob takšnem početju ne morejo vzeti še tako zavzeti uničevalci.

Z izvedbo projekta smo dosegli več zastavljenih ciljev: na ta način občane spodbujamo k branju in izobraževanju, udeleženi menjavajo že prebrane in samevajoče knjige na domačih policah, hladilnik, ki bi končal na odpadku, je tako dobil novo uporabno vrednost. Projekt pa na simbolični ravni sporoča, da ljudje ne potrebujemo samo hrane za telo (iz hladilnika), ampak tudi hrano za dušo in osebno rast. Zato srčno in prisrčno vabimo vse mimoidoče, da si postrežete.

Zuhra Horvat, skrbnica

(foto Marjan Obreza)

Pohorske planje so travišča, ki se razprostirajo po površju Pohorja, in sicer med Malo Kopo, Črnim vrhom in Roglo. So rezultat človeškega delovanja ter razvoja kmetijstva, rudarstva, fužinarstva, glažutarstva in gozdno-lesne industrije, kar je zaznamovalo Pohorje v preteklih stoletjih.

Potrebe po obdelovalni zemlji in lesu kot energentu ali surovini so bistveno spremenile podobo Pohorja, ki bi bilo danes brez tega vso pokrito z gozdom – s prevlado buke in jelke. Prisotnost naravovarstveno pomembnih habitatnih tipov ter živalskih in rastlinskih vrst pohorskih planj je posledica prepleta naravnih danosti in človekovih dejavnosti v preteklosti. Tako je ta prostor prepoznan kot naravovarstveno pomembno območje na državni in evropski ravni. Med drugim spada tudi v vseevropsko omrežje Natura 2000. Pohorske planje, ostanek preteklega kulturne krajine, so danes predvsem vrstno bogata travišča s prevladujočo vrsto

»navadni volk«, ki so se razvila na kisljih tleh z malo hranili. Na delih z manj hranili in vode se pojavljajo jesenska vresa, borovnice in brusnice. Na svetlejših delih planj z živordečimi plodovi nase opozarja jerebika. Plodovi borovnice, brusnice in jerebike so pomemben vir prehrane divjega petelina in ruševca. Na pohorskih planjah ima svoje domovanje metulj borovničev mnogook, ki ga v Sloveniji najdemo samo na Pohorju. Razgledi in odprte površine pohorskih planj sredi gozdov so še posebno privlačni za obiskovalce.

Da bi zgodbe tega dela Pohorja približali obiskovalcem, smo del planinske poti med Centrom Kope in Ribniško kočo zasnovali in uredili kot Tematsko pohodno pot Kope. Pot, ki je v eno smer dolga okoli 5 km, je zaradi blagega terena primerna tudi za družine z otroki in starejše. Za izhodišče sta primerni tako Ribniška koča kot Center Kope.

Priljubljeno planinsko pot smo nevsiljivo opremili z informacijami o posebnostih in zgodbah tega dela Pohorja, ki jih poleg objektov, kot so

skemu društvu Ribnica na Pohorju (še posebej Ediju Mithansu), MDO PD Koroška (še posebej Romanu Močniku), mislinjskim gozdarjem Juretu Tasiču, Dušanu Kotniku in Ksandiju Založniku, Občini Ribnica na Pohorju, Občini Mislinja, Mestni občini Slovenj Gradec, lastnikom zemljišč, Pokrajinskemu arhivu Maribor (še posebej Sabini Lešnik), Etnografskemu muzeju Slovenije (še posebej Nadiji Valentinčič Furlan), Slovenskemu filmskemu arhivu (še posebej Alojziju Teršanu), Kulturno-etnološkemu društvu Josipdol (še posebej Daniju Cvetku), Turističnemu društvu Mislinja, Andreju Guliču, Tanji Lešnik Štuhec ter Luku Zajcu, Jožetu Potočniku, Matjažu Ježu, Jocu Koprivnikarju, Martinu Žužku Kresu, Urošu Rozmanu, Tomu Jeseničniku, Karmen Sonjak, Ivanu Plevniku, Maši Čas, Karli Zajc Berzelak in Stanetu Berzelaku.

Zahvaljujem se vsem, ki so kakorkoli pomagali, četudi zgolj z idejami ali s konstruktivno kritiko, pri izvedbi pa predvsem: podjetju Duler, d. o. o., (še posebej Vesni Jurjec, Manci Duler, Tomažu Dulerju) ter Tomažu Pleuniku, Benu Ogrinu, Dominiku Hajzerju in Damjanu Pejovniku, Andreju Knezu in podjetju SANS, podjetju Prost Prostor, Manji Gorinšek, Piji Kristan, Zavodu RS za varstvo narave (še posebej Mojci Bedjanič, Juriju Guliču in Sebastjanu Štrucu) ter Tomažu Miheliču in Sonji Rozman, Zavodu za gozdove Slovenije, OE Slovenj Gradec (še posebej Branku Gradišniku, Zdravku Miklašiču, Vladu Petriču in Jerneji Čoderl), Zavodu za gozdove Slovenije, KE Mislinja (še posebej Mirku Cehnerju), Planinskemu društvu Slovenj Gradec (še posebej Stanetu Pogorevcniku), Planinskemu društvu Mislinja (še posebej Jožetu Hribarju), Planin-

Na Erčevi žagi je bilo spet živo Kožuhanje

Od avgusta do septembra se je na Erčevi žagi zvrstilo kar nekaj dogodkov in ogledov.

Zaradi slabega vremena in nezadostne zrelosti koruze smo morali prestaviti pobiranje in kožuhanje koruze s 3. na 17. oktober. V tem tednu nam je bilo vreme na srečo naklonjeno, koruza pa je v dveh tednih tudi popolnoma dozorela. 14. oktobra se nas je 14 vedrink in vedrincev zbralo na njivi v bližini gasilskega doma v Tomaški vasi na obiranju koruze. Odpeljali smo jo na Erčevo žago in pripravili vse potrebno za kožuhanje. Vedrinke smo morale za dan kožuhanja pripraviti le še malico; Erika je spekla čudovit domači kruh, Heda sladko orehovo in pehtranovo potico, nabavile smo prave domače mesne dobrote, domače kislo zelje, skuto ter spekle še nekaj drobnega peciva; nekaj peciva so prispevala tudi dekleta iz TOD Šmartno. Ko smo prispele na žago, smo bile prijetno presenečene, saj se je že zbralo veliko ličkarjev, predvsem otrok

s starši. Erčeva žaga je bila vedno bolj polna. Piko na i so dodale še Ljudske pevke Bršljanke, ki so kožuhanje popestrile s pesmijo. Da bi pričarali pravi jesenski večer, je ob žagi zadišalo tudi po pečenem kostanju. Čas je hitro mineval in kaj hitro je bilo delo končano, vse dobrote, ki so zašibile mize, pa pospravljene v naših želodčkih. Ob koncu smo se tudi zavrteli ob zvokih harmonike.

Naslednji dan je Koroški pokrajinski muzej napovedal še prihod predšolskih otrok, ki so izrazili željo, da bi poskusili, kako se kožuha. Starši so pripeljali pridne malčke, ki so po prikazu, kako je treba ličkati koruzo, to hitro usvojili. Na koncu so se lahko tudi posladkali z domačim pecivom, s sokom in pečenim kostanjem.

Ker je bilo lepo vreme, so nekateri isto soboto kolesarili od Tomaške vasi do Mislinje in nazaj prek Dovž, Brd in Golavabuke do Erčeve žage, kjer jih je pričakala malica.

Poleti smo si ponovno ogledali gledališko predstavo pod zvezdami. Komedijo izpod peresa Branka Đurića - Đura, ki govori o avdiciji za lokalno gledališče, je igrala gledališka skupina kulturnega društva iz Tuhinja.

V septembru so si Erčevo žago in mlin ogledali otroci iz vrtcev Šmartno in Slovenj Gradec. Skupaj s starši so preživeli čudovit popoldan ob reki Mislinji in spoznali delo in življenje žagarjev in mlinarjev, kar sta predstavila naša člana Ivan Laure in Albert Kotnik.

Irena Kotnik

Tako se je včasih kožuhalo.

Čudovito doživetje obronkov Pohorja Šmarška farna pot

Prvo novembrsko nedeljo se nas je okoli 30 planincev in planink podalo na jesenski pohod po Šmarški farni poti. Zbrali smo se ob sedmi uri zjutraj pri nadžupnijski cerkvi sv. Martina v Šmartnu pri Slovenj Gradcu, kjer je tudi začetek poti, sicer pa Šmarška farna pot povezuje cerkve nadžupnije Šmartno pri Slovenj Gradcu: sv. Martin (Šmartno, 438 m), sv. Jurij (Legen, 482 m), sv. Barbara (Zg. Legen, 827 m), sv. Filip in Jakob (Golavabuka, 654 m), sv. Magdalena (Brda, 718 m), sv. Andrej (Brda, 562 m), sv. Tomaž (Tomaška vas, 463 m) ter sv. Marija (Homec, 474 m). Dolžina poti je 28,7 km, čas hoje 7 ur in 30 minut (brez postankov, okoli 10 ur s postanki), višinska razlika je 389 m. Vreme nam je odlično služilo, bilo je sončno in zelo toplo, le zjutraj je bilo megla-

no, vendar nas je že malce pred sv. Barbaro pozdravilo toplo sonce.

Blaž Špegel

(foto Blaž Špegel)

Okusi Koroške Božična peka

Božični čas so naši predniki razumevali tudi kot tisti del leta, ko se je svet odprl vsemu dobremu in slabemu. V času od božiča (25. december) do praznika svetih treh kraljev (6. januar) so si z daritvami prizadevali pridobiti naklonjenost duhov pokojnih prednikov. Krščanstvo je starejšim poganskim verovanjem dodalo nove vsebine, ni pa popolnoma prekrilo predkrščanskega izvora.

Blišč božično-novoletnih praznikov s praznično razsvetljenimi ulicami mest, z okrašenimi domovi in bogastvom okusov obloženih miz nam ponuja občutke izobilja, blagostanja in varnosti. Nazaj v spomine potiskamo otroško doživljanje strahu in stisk na eni ter veselja in radosti na drugi strani, ko smo od decembrskih mož (in njihovih spremljevalcev) prejeli darila. Težje prepoznamo, da so naše (po večini kmečke) prednike vodila podobna hrepenenja po domačnosti in družinskem krogu in blagostanju pri ljudeh in živini. Ob koncu leta so bila težja fizična dela končana in letina spravljena. Nastopil je čas zahvale. Na njim lastne načine so z obrednimi dejanji izražali hvaležnost za prejšnjo in priprošnjo za novo dobro letino, od katere so bili življenjsko odvisni.

V simbolnem smislu prinese praznik božiča v času zimskega solsticija, ko je sonce najnižje na obzorju in narava navidezno umre, zmago svetlobe nad temo. V tem času ima božična peka od nekdanj posebnost. V zadnjih letih postaja vse modernejša peka raznovrstnega drobnega peciva. Obloženost božičnih miz odraža spretnost gospodinj, ki se pogosto primerjajo v tem, koliko vrst peciva so napekle.

Kruh je v naši kulturi tisto vsakdanje živilo, ki mu, kljub temu da danes izgublja navdih božjega dara, še vedno posvečamo veliko pozornosti. V tradicionalnem kmečkem poljedelstvu je bilo veliko letnih del povezanih s predelavo žit. Polni koši žita so zagotavljali preživetje. Veljalo je, da ne bodo lačni, če le imajo ržen kruh za jesti.

Kruh je simbolno opredmetenje ponavljajočega se letnega ciklusa in človekovega preživetja.

Kruh mizjenk

Mizjenk so imenovali kruh, ki so ga v Libeličah in okolici pekli ob božiču. Pripravili so ga po enakem postopku kot kruh iz 1 kg ržene moke, 1 kg pšenične moke, 5 dag kvasnega nastavka (kislo testo), 5 dag soli, ščepeca janeža in mlačne vode. Prvotno je bil ta kruh pečen iz mešanice mok vseh vrst žit, ki so jih pridelali; kasneje so začeli uporabljati enotno mešanico le ržene in pšenične moke. Mizjenk so použili vsi člani družine, deležna ga je bila tudi vsa živina. Splošno je veljalo, da ti božični kruh da moč in zdravje za celo leto. Božični kruh je v slovenskih pokrajinah poimenovan s številnimi imeni: poprtnik, župnik, stolnik, močni kruh, mižnjek, miznik, mizjenk.

Za Podjuno so za sredino 19. stoletja ohranjeni zapisi o božični kopi. Na mizo, za katero je družina celo leto jedla, so drug vrh drugega položili tri različne hlebe kruha in jih pokrili s prtom. Na vrh so položili razpelo ter kopo obložili z naslikanimi božjimi podobami. Na štiri mizne vogale so položili posodo s smodnikom, posodo z blagoslovljeno vodo in zimzeleno vejico, blagoslovljen les iz cvetnonedeljske butare in skledico z žitnim zrnjem vseh vrst. Pod mizo so naložili različne vrste poljskega orodja, tudi mlečni žehar (golido), poln vode. Nad sredino mize so s stropa obesili mlad smrekov koš z vrhom navzdol in ga okrasili z drobnimi rdečimi jabolki in orehi. Darovi na mizi so bili namenjeni duhovom prednikov, da so bili simbolno deležni hrane, orodja in predmete pa so razstavili z željami, da jih blagoslovijo, da jih bodo živi uspešno uporabljali. Posamezne hlebe kruha so postopoma pojedli na praznične dni: na božič, na dan novega leta in praznik treh kraljev zjutraj.

Na Ojstrici nad Dravogradom so za božič pekli pogače. Posebnost peke božičnih pogač je bila v tem, da so pogačo z nadevom zavili v obliki polža v krog in jo dali v pleteno košaro krušnjak vzhajati. Vzhajano pogačo so zvrnili na krušni lopar, vsadili v peč in spekli kot rženi kruh. To pogačo so na božični dan gospodarji delili kot talngo hlapcem in deklam. Vsak je za praznik dobil velik kos pogače in kos mesa.

Med tradicionalne vrste kruha, ki ga pripravljamo za božič, sodijo

tudi različni vrste sadnega kruha. V krušno testo so vmešali namočeno suho sadje, ki so ga pridelali doma, in spekli. Odličen pa je družinski recept za sadni kruh krljak, ki je prehajal z generacije na generacijo p. d. pri Anželaku iz Zgornjega Razborja.

Sadni kruh krljak (Zgornji Razbor)

Sestavine: 30 dag suhih hrušk, 10 dag suhih jabolčnih krljev, pest orehovih jedrc, noževa konica cimeta, noževa konica mletih klinčkov, žlička sesekljane limonine lupine, 0,3 dcl žganja, 1 kg presejane enotne (polržene in polpšenične) moke, 3 dag kvasa, ½ dcl vode, žlička sladkorja, ščepec soli.

Priprava: oprane suhe hruške in jabolčne krlje namočimo čez noč; naslednji dan sadje prevremo, odcedimo in zrežemo na večje rezine; dodamo orehova jedra, dišave ter žganje, zmešamo in pustimo počivati; v pripravljeno moko naredimo jamico, vanjo vlijemo kvasac, primešamo nekaj žlic moke in pustimo, da vzhaja. Preden zamesimo testo s toplo vodo, v kateri se je kuhalo sadje, dodamo pripravljeno sadje in solimo; zesto oblikujemo v hleb, ga položimo v pehar, pokrijemo in pustimo vzhajati; pripravljeno testo trikrat premežemo z mlačno vodo; po originalnem receptu ga pečemo na precej visoki temperaturi uro in pol.

Bamperlova potica

Posebnost peke kot priprave na praznovanje božičnega dne predstavlja zelo preprosta bamperlova potica, zapisana za Podpeco za čas pred sto leti. Težko jo primerjamo z drugimi božičnimi in boljimi vrstami kruha, saj sklenjen krog zavite potice morda po obliki spominja na simbol sončevega diska. Božanstvu sonca pa so bila posvečena številna predkrščanska božična obredna dejanja.

Bamperlovo potico so pripravili na sveti večer (24. december). Preprosto jed, pripravljeno iz enostavnih sestavin, so imenovali z imenitnejšim imenom potica, kot se za jedi na tako sveti dan, kot je božič, tudi spodobi. Zanimiv je postopek izdelave: iz moke, vode in soli so vgneti voljno vlečeno testo ter ga pustili počivati; testo so pripravili z jajci ali brez; večjo količino testa so na lanenem prtju na tleh raztegnili v obliki kroga (tako se je spominjala pripovedovalka); tanko raztegnjeno testo so obilno namastili s svinjsko mastjo ali stopljenim maslom, ga potresli z bamperli – vrsto drobnih, črnih rozin, s sladkorjem in cimetom; potico so zvili iz sredine tako, da so z nožem zarezali obliko križa v testo in začeli zavijati iz sredine kroga navzven do roba testa; sklenjen krog zvite potice so prerežali, zvili v obliki polža v rino – večji glinen pekač ter spekli v peči. Jedli so jo na božični dan.

Razlika med današnjo praznično pripravo potic in peciva ter božično peko v preteklosti, ko so na mizo slavnostno položili kruh, ki je postal zakramental, je očitna.

Brigita Rajšter,
Koroški pokrajinski muzej

Olimpijski komite Slovenije Novi predsednik Bogdan Gabrovec

Novi predsednik Olimpijskega komiteja Slovenije (OKS) – Združenja športnih zvez je postal Slovenjgradčan Bogdan Gabrovec, nekdanji vrhunski judoist, nekdanji predsednik Judo zveze Slovenije in nekdanji podpredsednik OKS, ki je do nedavnega vodil tudi Odbor za vrhunski šport.

(Vir: <http://www.olympic.si/.../novice/.../novi-predsednik-olimpijskega-komiteja-slo-.../novice/.../novi-predsednik-olimpijskega-komiteja-slo-...>)

V naslednji številki SGlasnika si nadejamo daljšega razgovora z njim. (AP)

Program prireditev januar 2015 Slovenj Gradec / Koroška

SNG Drama Ljubljana
BORIS, MILENA, RADKO
Kulturni dom Slovenj Gradec
16. januar 2015 ob 19.30

Kulturni dom Slovenj Gradec
Francetova cesta 5, 2380 Slovenj Gradec
kulturni.dom@siol.net, www.kulturni-dom-sg.si
Tel.: 02 884 11 93, 884 50 05, fax: 02 884 11 93

AKCIJSKE CENE KINO VSTOPNIC V KINU KULTURNI DOM SLOVENJ GRADEC

	redna cena	akcijska cena
redna cena	5,00	
3D filmi	5,50	
nedeljske matineeje	5,00	3,50
nedeljske matineeje za 3D filme	5,50	4,00
družinska vstopnica (za 3 ali več oseb)	5,00	4,00
družinska vstopnica za 3D filme (za 3 ali več oseb)	5,50	4,50
komplet 10 vstopnic (navadni/3D filmi)	50/55	40/42,00
komplet 5 vstopnic (navadni/3D filmi)	25/27,50	20/22,50

DNEVNI SPORED

30.	december - TOREK
19 ⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM TEDNA: SAMBA Komedija, Francija (2013), 120' Simpatična komedija Samba, v kateri blesti karizmatičen Omar Sy, ki nas je navduševal že v filmu Prijatelja (Intouchables), je dramatičen splet romantike, ljubezni in humorja. 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧 5 EUR
31.	december - SREDA
17 ⁰⁰	Trg svobode, Slovenj Gradec OTROŠKA PREDSTAVA S PRIHODOM DEDKA MRAZA 🎧 Mestna občina Sl. Gradec, JZ Spotur in Yagababa. 📄
22 ⁰⁰	Trg svobode, Slovenj Gradec SILVESTROVANJE NA PROSTEM 🎧 Mestna občina Sl. Gradec, JZ Spotur in Yagababa. 📄
2.	PETEK
16 ⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec IGRANO-ANIMIRANI FILM: MEDVEDEK PADDINGTON (SINHONIZIRANO V SLOVENŠČINO) Družinska komedija, Francija/ZDA/VB (2014), 90' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧 5 EUR
18 ⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM: NAJBOLJŠE SMO Drama, Švedska (2013), 102' Švedska drama, ki je bila odlično sprejeta na mnogih svetovnih filmskih festivalih, med drugim v Talinu, Seattlu, Reykjaviku, Tokiu in Benetkah. 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧 5 EUR
20 ⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM: EKSODUS: BOGOVI IN KRALJI Zgodovinski spektakel VB (2014), 142' Zgodovinski spektakel Ridleyja Scotta. Druga Mojzesova knjiga (tudi Eksodus) je druga knjiga judovske Tore in krščanske stare zaveze Svetega pisma. S filmom je režiser oživil zgodbo Mojzesa, ki se je uprl egipčanskemu faraonu Ramzesu ter pomagal iz Egipta pobegniti 600.000 sužnjem. 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧 5 EUR

3.	SOBOTA
16 ⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec IGRANO-ANIMIRANI FILM: MEDVEDEK PADDINGTON (SINHONIZIRANO V SLOVENŠČINO) Družinska komedija, Francija/ZDA/VB (2014), 90' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧 5 EUR
18 ⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM: NAJBOLJŠE SMO Drama, Švedska (2013), 102' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧 5 EUR
20 ⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM: EKSODUS: BOGOVI IN KRALJI Zgodovinski spektakel VB (2014), 142' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧 5 EUR
4.	NEDELJA
10 ³⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILMSKA MATINEJA: PINGVINI Z MADAGASKARJA (V 3D TEHNIKI, SINHONIZIRANO V SLOVENŠČINO) Animirana komična pustolovščina, ZDA (2014), 91' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧 4 EUR
16 ⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec ANIMIRANI FILM: JEŽEK IN VRAN PRIČARATA BOŽIČ (SINHONIZIRANO V SLOVENŠČINO) Animirana družinska komedija, Norveška (2013), 72' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧 5 EUR
18 ⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM: EKSODUS: BOGOVI IN KRALJI Zgodovinski spektakel VB (2014), 142' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧 5 EUR
5.	PONEDELJEK
17 ⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec IGRANO-ANIMIRANI FILM: MEDVEDEK PADDINGTON (SINHONIZIRANO V SLOVENŠČINO) Družinska komedija, Francija/ZDA/VB (2014), 90' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧 5 EUR
19 ⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM: EKSODUS: BOGOVI IN KRALJI Zgodovinski spektakel VB (2014), 142' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧 5 EUR
6.	TOREK
10 ³⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec ŠOLSKI DOPOLDANSKI FILMSKI ABONMA: NAJBOLJŠE SMO Drama, Švedska (2013), 102' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧
14 ³⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec ŠOLSKI POPOLDANSKI FILMSKI ABONMA: NAJBOLJŠE SMO Drama, Švedska (2013), 102' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧
17 ⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec GIMNAZIJSKI FILMSKI ABONMA IN IZVEN: GOZDOVI SO ŠE VEDNO ZELENI Drama, Slovenija/Avstrija (2013), 107' Režija: Marko Naberšnik Režiser slovenskih filmskih uspešnic Petelinji zajtrk in Šanghaj predstavlja tragično vojno dramo o nesmislih in zabudah prve svetovne vojne. Leta 1917 hrib Rombon predstavlja pomembno obrambno točko soške fronte, toda po italijanskem topniškem napadu preživita le težko ranjeni stotnik Jan in koroški vojak Jakob. Ker jima je ukazano, da ne smeta zapustiti postojanke, hkrati pa se ne moreta nadejati okrepitev, kolebata med vprašanjem vojaške časti in željo po vrnitvi domov. Uvodna predstavitev filma: režiser in scenarist dr. Uroš Zavodnik. 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧 Za izven: 5 EUR
19 ³⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM TEDNA: ZIMSKO SPANJE Drama, Turčija/Nemčija/Francija (2014), 196' Režija: Nuri Bilge Ceylan Rahločutna študija večplastnosti človeškega značaja, navdihnjena s kratkimi zgodbami Antona Pavloviča Čehova. Prejemnik nagrade zlata palma 2014 v Cannesu. Aydin, nekdanji igralec, vodi majhen hotel v srednji Anatoliji. Z mlado ženo Nihal ima burno zvezo, nič bolj umirjeno pa ni življenje njegove sestre Necle, ki trpi zaradi nedavne ločitve. Ko zapade prvi sneg, se hotel prelevi v zatočišče, a obenem tudi brezihoden prostor, ki iz akterjev priklíče speče sovraštvo ... 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧 5 EUR
8.	ČETRTEK
19 ⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec DOBRODELNI KONCERT OB 70-LETNICI GIMNAZIJE RAVNE NA KOROŠKEM IN 20-LETNICI ROTARY CLUBA SLOVENJ GRADEC Gostja prireditve bo Ditka Čepin. Zbrana sredstva so namenjena otroškemu oddelku Splošne bolnišnice Slovenj Gradec in ustvarjalnosti gimnazijcev. 🎧 Gimnazija Ravne na Kor. in Rotary Club Sl. Grad. 🎧 10 EUR
9.	PETEK
16 ⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec ANIMIRANI FILM: BOŽIČKOV VAJENEC IN ČAROBNA SNEŽINKA (SINHONIZIRANO V SLOVENŠČINO) Animirana družinska pustolovščina, Francija (2013), 82' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧 5 EUR
18 ⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM: FRANCOZINJE Komedija, Francija (2014), 116' Izpete ljubezenske zveze, strta srca, iskrice novih ljubezni, bolezni, prijateljstva in seks so koščki bogatega mozaika življenja in protagonistke se z njimi soočajo z veliko mero humorja in duhovitosti. In čeprav se med seboj močno razlikujejo tako po karakterjih kot tudi načinu življenja, se znajdejo na istem mestu ob istem času, kar povzroči pravi ognjemet čustev in zabave. 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧 5 EUR

20 ⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec DOKUMENTARNI FILM: 20.000 DNI NA ZEMLJI Dokumentarec, VB (2014), 97' Režija: Iain Forsyth, Jane Pollard Scenarij: Iain Forsyth, Jane Pollard, Nick Cave Nagrade: Sundance 2014, Berlin 2014, Seattle 2014, Sydney 2014, Karlovi Vari 2014. Celovečerni dokumentarni prvenec britanskih režiserjev Iaina Forsytha in Jane Pollard v namišljenem dnevu oriše življenjsko zgodbo avstralskega glasbenika Nicka Cava. Filmska pripoved razlaga Cavov pogled na svet in njegovo filozofijo, ki jo prenaša na glasbeno ustvarjanje. Dramatizirani prizori se vračajo v glasbenikovo otroštvo, njegovi glasbeni sopotniki, kot sta Blixa Bargeld in Kylie Minogue, pa se spominjajo minulih sodelovanj. Kombinacija igranih in dokumentarnih posnetkov na vsakem koraku briše mejo med umišljenim in resničnim ter med zasebnim in javnim. Dvajset tisoč dni na Zemlji ni toliko klasični dokumentarec kot portret nebrzdane ustvarjalnosti. 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧 5 EUR
10.	SOBOTA
10 ³⁰	KPM, Muzej Slovenj Gradec MUZEJSKA DELAVNICA ZA OTROKE: ZGODBA O SVETLOBI Nekoč niso poznali elektrike in drugih sodobnih virov energije, ki jih danes sprejemamo kot samoumevne. Podali se bomo na pot v preteklost in raziskali, kako so si razsvetljevali temo prvi ljudje in kakšna svetila so poznali skozi čas. Izdelali si bomo laterne in jih tudi okrasili. 🎧 Koroški pokrajinski muzej. 🎧 1,50 EUR
16 ⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec ANIMIRANI FILM: BOŽIČKOV VAJENEC IN ČAROBNA SNEŽINKA (SINHONIZIRANO V SLOVENŠČINO) Animirana družinska pustolovščina, Francija (2013), 82' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧 5 EUR
18 ⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM: FRANCOZINJE Komedija, Francija (2014), 116' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧 5 EUR
20 ⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec DOKUMENTARNI FILM: 20.000 DNI NA ZEMLJI Dokumentarec, VB (2014), 97' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧 5 EUR
11.	NEDELJA
10 ³⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILMSKA MATINEJA: JEŽEK IN VRAN PRIČARATA BOŽIČ (SINHONIZIRANO V SLOVENŠČINO) Animirana družinska komedija, Norveška (2013), 72' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧 3,50 EUR
16 ⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec ANIMIRANI FILM: BOŽIČKOV VAJENEC IN ČAROBNA SNEŽINKA (SINHONIZIRANO V SLOVENŠČINO) Animirana družinska pustolovščina, Francija (2013), 82' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧 5 EUR
18 ⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM: FRANCOZINJE Komedija, Francija (2014), 116' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧 5 EUR
12.	PONEDELJEK
17 ⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec ANIMIRANI FILM: BOŽIČKOV VAJENEC IN ČAROBNA SNEŽINKA (SINHONIZIRANO V SLOVENŠČINO) Animirana družinska pustolovščina, Francija (2013), 82' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧 5 EUR
19 ⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec DOKUMENTARNI FILM: 20.000 DNI NA ZEMLJI Dokumentarec, VB (2014), 97' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧 5 EUR
13.	TOREK
10 ⁰⁰	MOCIS center za izobraževanje odraslih, Partizanska pot 16 VSE O BONTONU V prostorih MOCIS-a v Slovenj Gradcu bo v okviru predavanj za člane U3ŽO potekala delavnica z naslovom »Vse o bontonu«. Delavnico bo vodila Barbara Polutnik Brusnik. 🎧 Javni zavod MOCIS Slovenj Gradec. 🎧
10 ⁰⁰	Knjižnica Prevalje KNJIŽNA PABERKOVANJA 🎧 Koroška osrednja knjižnica Ravne na Koroškem. 📄
18 ⁰⁰	Knjižnica Dravograd PREDAVANJE: PREHRANA IN GIBANJE PROTI RAKU DEBELEGA ČREVEESA IN DANKE Predava: Danica Repas, dipl. med. sestra, spec. klinične dietetike. 🎧 Knjižnica Dravograd. 🎧
19 ⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM TEDNA: FRANCOZINJE Komedija, Francija (2014), 116' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🎧 5 EUR
14.	SREDA
9 ⁰⁰	Knjižnica Dravograd NEMŠČINA ZA VSAKDANJO RABO Tečaj vodi Lea Kozman. V knjižnici bo vsako sredo in petek od 9. do 11. ure potekal tečaj nemškega jezika s pričetkom 14. 1. 2015 in bo trajal približno 2 meseca oziroma 32 ur. Tečaj ni namenjen čistim začetnikom, ampak tistim, ki želijo uporabljati nemščino v vsakdanjih situacijah, mladim, ki iščejo priložnost v tujini, ter vsem, ki želijo spoznati nemško govoreče dežele in njihovo kulturo. Število mest je omejeno. Prijavite se lahko v knjižnici ali po telefonu 02 871 07 60. 🎧 Knjižnica Dravograd. 🎧
15.	ČETRTEK
10 ⁰⁰	Koroška osrednja knjižnica, Kuharjeva dvorana KNJIŽNA PABERKOVANJA 🎧 Koroška osrednja knjižnica Ravne na Koroškem. 📄
17 ⁰⁰	Koroška galerija likovnih umetnosti Slovenj Gradec JAVNO VODSTVO PO RAZSTAVI HERMANA GVARDJANČIČA Z NASLOVOM »RISBE« Javno vodstvo po razstavi Prešernovega nagrajenca, akademskega slikarja Hermana Gvardjančiča. Vodi bo kustos razstave Marko Košan. 🎧 Koroška galerija likovnih umetnosti. 📄

19³⁰	Rojstna hiša Huga Wolfa, Glavni trg 40, Slovenj Gradec WOLFOV KONCERTNI ABONMA IN IZVEN: KLAVIRSKI TRIO ARS MUSICA Klavirski trio Ars Musica je že desetletje stalnica v slovenskem kulturnem prostoru. Leta 2004 nastali trio sestavljajo pianista Jerneja Grebenšek, violinistka Mojca Menoni Sikur in violončelist Martin Sikur, ki so si po končanih študijih doma in v tujini zaželeli komornega muziciranja. Skrbno oblikovani sporedi, izvajalska odličnost in naklonjenost glasbi novega časa so odlike, ki so jim odprle koncertne odre po Sloveniji in tujini. Večkrat so odmevno nastopili na Festivalu Lent in Mednarodnem festivalu sodobne glasbe Kogojevi dnevi ter na koncertih organizatorjev kot so RTV Slovenija, Imago Sloveniae, Glasbena matica Slovenija, Društvo glasbenih umetnikov Slovenije, Društvo slovenskih skladateljev itd. Mnogi njihovi koncerti so bili arhivsko posneti za Radio Slovenija, Radio Koper in Radio Skopje. Jerneja, Mojca in Martin so izkušeni komorni glasbeniki, ki so jim skupni ljubezen do detajlov, občutek za razpoloženja in veselje do odkrivanja v glasbi. Njihov repertoar zajema dela različnih stilnih obdobj. Krstno so izvedli mnoga dela slovenskih skladateljev. Od 2005 do 2007 so se izpopolnjevali na Univerzi za glasbo in upodabljačo umetnost v avstrijskem Gradcu, pri pianistu Chia Chouju, nekdanjemu članu vrhunske zasedbe Trio Parnassus. 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 8 EUR, mladina 6 EUR
16.	PETEK
18⁰⁰	Koroška osrednja knjižnica, Kuharjeva dvorana PREDAVANJE O TEKU IN PREDSTAVITEV KNJIGE BELA DAMA Tekški trener Urban Praprotnik bo pripravil motivacijsko predavanje o teku. Mag. Jasmina Kozina Praprotnik pa bo predstavila romanizirano biografijo o Heleni Žigon, naši najstarejši rekreativni tekačici. 🎧 Koroška osrednja knjižnica Ravne na Koroškem. 🗓
19³⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec ABONMA POKLICNIH GLEDALIŠČ IN IZVEN: »BORIS, MILENA, RADKO«, SNG DRAMA LJUBLJANA Režija: Dušan Jovanovič Igrajo: Milena Zupančič, Radko Polič, Boris Cavaza, Alojz Svete, Nina Valič Ljubezenski trikotnik med upokojeno igralko, njenim možem novinarjem in njenim ljubimcem, upokojenim kapitanom dolge plovbe, razburka strasti tako med udeleženci kot med opazovalci. So erotične in ljubezenske peripetije pri teh letih sploh še primerne? Ali pa, nasprotno, opozarjajo, da življenje ne varčuje s presenečenji, čeprav niso zmeraj za vse prijetna? Ta duhovita igra o ljubezenskem ognju v zrelih letih se sprašuje tudi o našem odnosu do življenja, ki ga vse preradi jemljemo kot samoumevno rutino. 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 Za izven: 18 EUR
17.	SOBOTA
9⁰⁰	Športna dvorana Slovenj Gradec 3. TRADICIONALNI MEDNARODNI ROKOMETNI TURNIR VETERANK IN VETERANOV Udeleženci prihajajo s Hrvaške, iz Italije, Srbije in Slovenije. 🎧 ŠD Veterani Koroška. 🗓
10⁰⁰	KPM, Muzej Sl. Gradec, Rojstna hiša Huga Wolfa, Glavni trg 40 SPOZNAJMO GLASBO – ČUDOVITI SVET ČRNO-BELIH TIPK Na 5. brezplačni glasbeni delavnici za predšolske otroke in otroke prve triade osnovne šole v ciklu Spoznajmo glasbo, se bodo udeleženci podali v čudoviti svet črno-belih tipk. 🎧 KPM, Muzej Slovenj Gradec in Glasbena šola Sl. Gradec. 🗓
10³⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec LUTKOVNI ABONMA IN IZVEN: PREDSTAVA »SVINJSKI PASTIR«, LG VELENJE Scenarij in režija: Alice Čop, scenografija: Kajetan Čop, igrata: Vanja Kretič in Mitja Švener, produkcija: Festival Velenje. Zgodba o simpatičnem princu Avguštinu, ki se zalubi v prelepo, a zelo razvajeno in tečno princezko, ki ji noben ženin ni po godu. Princ verjame, da se princesa lahko poboljša in se odloči, da jo bo naučil, kaj je ljubezen in prijaznost. Mu boste pomagali? Predstava je "mash up" dveh klasičnih pravljic – Svinjskega pastirja H. C. Andersena in Kralja Drozgoobrađa bratov Grimm. Predstava traja 30 minut in je primerna za otroke od 3. leta dalje. 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 Za izven: 5 EUR
10³⁰	KPM, Muzej Dravograd, Bukovje 13 (dvorec Bukovje) MUZEJSKA DELAVNICA ZA OTROKE: ZGODBA O SVETLOBI 🎧 Koroški pokrajinski muzej. 🕒 1,50 EUR
16⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec ANIMIRANI FILM: KNJIGA ŽIVLJENJA (SINHRONIZIRANO V SLOVENŠČINO) Animirana pustolovščina, ZDA (2014), 95' Animirana pustolovščina ima zelo poseben vizualen stil, ki nam prikaže zgodbo mladega bikoborca Manola, ki se veliko bolj kot z borbo ukvarja s prepevanjem serenad pod balkonom svoje ljubljene. Film nas uči, da nikoli ne smemo pozabiti svoje preteklosti, kljub temu pa je najpomembnejša naša prihodnost. V njem je poln likov in simbolov starodavnih mehiških legend. 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 5 EUR
18⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM: VIŠJA SILA Komična drama, Švedska/Danska/Norveška (2014), 118' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 5 EUR
20⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM: SEDMI SIN Epska fantazijska pustolovščina, ZDA (2014), 120' Vstopite v čarobni čas, prežet z legendami in magijo, v katerem se ne-nehno odvija boj med dobrim in zlim – med svetom ljudi in svetom čarovnic. Ko izgubi svojega zadnjega vajenca, se bojevnik mističnega reda plemenitih viteзов odpravi na iskanje prerokovanega junaka – zadnjega sedmega sina sedmega sina, rojenega z neverjetnimi močmi. Nepričakovani mladi heroj se je v trenutku primoran soočiti z zlom in sprejeti svojo usodo. Loči se od mirnega podeželskega življenja in se s svojim izkušenim mentorjem poda na drzno reševanje človeštva. Njun cilj je uničenje temne kraljice in njene vojske nadnaravnih morilcev, preden slednja ovije kraljestvo v večno temo. 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 5 EUR
18.	NEDELJA
10³⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILMSKA MATINEJA: BOŽIČKOV VAJENEC IN ČAROBNA SNEŽINKA (SINHRONIZIRANO V SLOVENŠČINO) Animirana družinska pustolovščina, Francija (2013), 82' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 3,50 EUR

18⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec NEDELJSKI ABONMA KOROŠKEGA DEŽELNEGA TEATRA: »PRIDI GOLA NA VEČERJO«, SMOTEATER, MAJŠPERK Avtor: Marc Camoletti. Bernard načrtuje romantičen konec tedna s svojo elegantno pariško lju-bico v svoji očarljivi prenovljeni francoski kmetiji, medtem ko se njegova žena Jacqueline za vikend odpravlja na obisk k svoji mami. Bernard ima načrt za celoten večer. Najame celo kuharsko agencijo, ki bo poskrbela za gurmansko večerjo, ter povabi svojega dobrega prijatelja Roberta, da bo poskrbel za njegov alibi. Načrt je popolnoma genialen, bi sploh lahko šlo kaj narobe? No ... recimo, recimo, kaj pa če od vseh vpletenih alibija ne potrebuje samo Bernard? Celotna situacija se sprevrže v smešno zmeš-njavo, kar prisili Bernarda in Roberta v improvizacijo s svetlobno hitrostjo. Celotna zgodba je prepletena z napetostjo in humorjem. Razpleti situ-acij, ki so presenetljivi, pa napetost sproščajo, humor pa še povečujejo. Predstava je lahkotna, tekstovno bogata, zanimiva, napeta in predvsem zabavna. Ima laž res vedno kratke noge? 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 Za izven: 10 EUR
19.	PONEDELJEK
17⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec ANIMIRANI FILM: KNJIGA ŽIVLJENJA (SINHR.) Animirana pustolovščina, ZDA (2014), 95' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 5 EUR
19⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec VEČERNI FILMSKI ABONMA IN IZVEN: VIŠJA SILA Komična drama, Švedska/Danska/Norveška (2014), 118' Film v središče postavlja preprosto ugotovitev: nikoli ne moremo vedeti, kako bomo ravnali v kriznih razmerah, zavedamo pa se, da nas bodo drugi vedno ocenjevali prav na podlagi našega ravnanja. Ebba in Tomas z otrokoma za nekaj dni odpotujeta na smučarski oddih v francoske Alpe. Nekega dne družino med kosilom v gorski koči prestraši snežni plaz in idila se v trenutku sprevrže v nočno moro. V koči zavlada preplah, Ebba na pomoč kliče Tomasa, da bi ji pomagal zaščititi njune otroke. A Tomas se na njene obupane klice ne odzove; beži in razmišlja le o tem, kako bi sam odnesel celo kožo. Izkaže se, da je šlo le za preplah, a Tomasov in Ebbin zakon nenadoma zaide v krizo. Nagrade: Cannes 2014 (nagrada žirije v sklopu Poseben pogled) 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 Za izven: 5 EUR
20.	TOREK
10⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec KINO OB KAVI: FANTOVSKA LETA Drama, ZDA (2014), 166' Režija in scenarij: Richard Linklater Režiser večne romantične trilogije Pred sončnim vzhodom, Pred sončnim zahodom in Pred polnočjo predstavlja edinstven 12-letni filmski projekt o odrasčanju in fantovskih letih resničnega dečka. Od njegovega petega leta zgodba prikazuje prva spoznavanja sveta, odnose s starši in sestro, potovanja, praznovanja, stike s sovrstniki, žalostne in vesele trenutke, prve ljubezni in vsakdanja življenjska razočaranja, nepričakovana presenečenja in prve korake v svet odraslih. 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 Za izven: 5 EUR
19⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM TEDNA: VIŠJA SILA Komična drama, Švedska/Danska/Norveška (2014), 118' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 5 EUR
22.	ČETRTEK
18⁰⁰	Koroška osrednja knjižnica, Kuharjeva dvorana PEVSKO-LITERARNI VEČER Nastopajo Lidija Vidmar, vokal in kitara; Lidija Polak, Irena P. Beguš in Maja Milošević. 🎧 Koroška osrednja knjižnica Ravne na Koroškem. 🗓
23.	PETEK
16⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec ANIMIRANI FILM: VELIČASTNIH 6 (SINHONIZIRANO) Animirana akcijska komedija, ZDA (2014), 108' Zgodba je postavljena v prihodnost na Japonsko v mesto, ki je mešanica San Franciscu in Tokia. 13-letni genij Hiro zgradi robota, ki bi naj nadomestil oz. vsaj malo olajšal izgubo njegovega umorjenega brata. Prav tako pa se z družino mladih maščevalcev odloči poiskati odgovornega za bratovo smrt. 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 5 EUR
18⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM: POROČNA PRIČA D. O. O. Komedijska, ZDA (2014), 101' Doug Harris se bo čez dva tedna poročil s punco svojih sanj, nima pa po-ročne priče. Na ropu obupa in v stiski s časom se Doug obrne na Jimmyja Callahana, lastnika podjetja Poročna priča d. o. o. Komedijska leta! 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 5 EUR
20⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM: HEKER Akcijska kriminalna drama, ZDA (2015), 125' Režiser kriminalnih trilerjev Stranski učinki, Miami Vice in Državni sovražnik predstavlja napeto zgodbo o genialnem hekerju Nicholasu, ki ga izpusti-jo iz zaporu, da bi pomagal izslediti skrivnostnega spletnega kriminalca. Neznani terorist z zapletenimi vdori v prepletena računalniška omrežja povzroča kaos na borzah, usodni napad na omrežje jedrske elektrarne pa povzroči nepredstavljivo katastrofo. Nicholas sledi vodijo preko nevarnih obračunov od Chicaga do Hong Konga, vendar spretni zloveščki neznanec ves čas ostaja korak pred zasledovalci. 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 5 EUR
24.	SOBOTA
10⁰⁰	Koroška galerija likovnih umetnosti Slovenj Gradec BERNEKERJEVA SOBOTNA USTVARJALNICA – ŽIVALICE IZ BLAGA Zaradi velikega zanimanja bo ustvarjalnica Živalice iz blaga ponovno izve-dena. Ustvarjalnica je zaradi zahtevnosti omejena na 12 udeležencev, zato so obvezne prijave po telefonu: 02 620 36 58 ali na e-mail: nina.popic@glu-sg.si. Ustvarjalnice so namenjene otrokom od 4. leta starosti dalje ter osnovnošolski mladini. 🎧 Koroška galerija likovnih umetnosti. 🕒 1,50 EUR
10³⁰	KPM, Muzej Ravne na Koroškem, Na gradu 2 MUZEJSKA DELAVNICA ZA OTROKE: ZGODBA O SVETLOBI 🎧 Koroški pokrajinski muzej. 🕒 1,50 EUR
16⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec ANIMIRANI FILM: VELIČASTNIH 6 (SINHONIZIRANO) Animirana akcijska komedija, ZDA (2014), 108' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 5 EUR
18⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM: POROČNA PRIČA D. O. O. Komedijska, ZDA (2014), 101' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 5 EUR
20⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM: HEKER Akcijska kriminalna drama, ZDA (2015), 125' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 5 EUR

25.	NEDELJA
10³⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILMSKA MATINEJA: KNJIGA ŽIVLJENJA (SINHR.) Animirana pustolovščina, ZDA (2014), 95' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 3,50 EUR
16⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec ANIMIRANI FILM: VELIČASTNIH 6 (SINHONIZIRANO) Animirana akcijska komedija, ZDA (2014), 108' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 5 EUR
18⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM: POROČNA PRIČA D. O. O. Komedijska, ZDA (2014), 101' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 5 EUR
26.	PONEDELJEK
17⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec ANIMIRANI FILM: VELIČASTNIH 6 (SINHONIZIRANO) Animirana akcijska komedija, ZDA (2014), 108' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 5 EUR
18⁰⁰	Koroška osrednja knjižnica, Kuharjeva dvorana KOROŠKA SREČA KOROŠKO: LITERARNI VEČER S PREDSTAVITVIJO REVIE RASTJE Rastje je revija za literaturo, ustvarjalnost in družbena vprašanja, ki jo izdaja Društvo slovenskih pisateljev v Avstriji. V najnovejši, 8. številki sodeluje 49 avtoric in avtorjev. 🎧 Koroška osrednja knjižnica Ravne na Koroškem. 🗓
19⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM: HEKER Akcijska kriminalna drama, ZDA (2015), 125' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 5 EUR
27.	TOREK
10⁰⁰	MOCIS, center za izobraževanje odraslih, Partizanska pot 16 OSNOVE ASTROLOGIJE V prostorih MOCIS-a v Slovenj Gradcu bo za vse člane U3ŽO potekala delavnica z naslovom »Osnove astrologije«. Delavnico bo vodil Matjaž Lesjak. 🎧 MOCIS Slovenj Gradec. 🕒
19⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM TEDNA: SVETA OBVOZNICA Dokumentarec, Italija/Francija (2013), 93' Prvi dokumentarec v zgodovini beneškega filmskega festivala, ki mu je uspelo osvojiti zlatega leva. GRA je kratica za Grande Raccordo Anulare, 68-kilometrski avtocestni obroč okrog Rima. Vsakdan na cesti in ob njej piše raznovrstne in nepriča-kovane zgodbe, ki jih je režiser Gianfranco Rosi zajel v dveh letih snemanja filma. Tu sta plemič in njegova hčerka iz Piemonta, ki v majhnem stanova-nju ob avtocesti preživljata čas s pogovori o vsem mogočem, botanik, ki se trudi odgnati insekte z drevesnih nasadov ob cesti, novodobni princ, ki je svoj grad pretvoril v gostišče, medicinski delavec, čigar naloga je reševa-ti ponesrečence vseh vrst, in ribič, ki bi rad sledil tradiciji svojih prednikov. GRA je zakladnica zgodb na robu Večnega mesta. 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 5 EUR
30.	PETEK
16⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec OTROŠKI FILM: GAŠPER IN PETRA NA ZIMSKIH POČITNICAH (SINHONIZIRANO V SLOVENŠČINO) Otroški igrani film (4+), Norveška (2014), 73' Zgodba o prijateljstvu med petletnikoma, v kateri nastopajo tudi plišaste igrače. Gašper in Petra se tokrat odpravita na zimske počitnice k Petrine-mu dedku, kjer čez dan veselo smučata, zvečer pa odideta spat v čisto pravi ledeni iglu! 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 5 EUR
18⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM: UBIJALSKI INTERVJU Komedijska, ZDA (2014), 112' Dave Skylark in njegov producent Aaron Rapoport vodita popularni, tabloidni tv šov »Skylark Tonight.« Ko odkrijeta, da je severnokorejski diktator Kim Jong-un velik ljubitelj njune oddaje, rezervirata intervju z diktatorjem. Ko se Dave in Aaron pripravljata na odhod v Pyongyang, pa njune načrte spremeni CIA, ki ju rekrutira in postavi nalogo, da umorita severnokorejskega predsednika. 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 5 EUR
20⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM: IGRA IMITACIJE Biografska drama, Velika Britanija/ZDA (2014), 114' Igra imitacije je zgodba o Alanu Turingu, britanskem matematiku, kriptogra-fu in dolgo zamolčanem junaku druge svetovne vojne, ki je razbil kodo nacističnega šifrirnega stroja Enigma, sam pa ostal velika uganka. 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 5 EUR
31.	SOBOTA
10³⁰	KPM, Muzej Radlje ob Dravi, Koroška cesta 68, Radlje ob Dravi MUZEJSKA DELAVNICA ZA OTROKE: ZGODBA O SVETLOBI 🎧 Koroški pokrajinski muzej. 🕒 1,50 EUR
16⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec OTROŠKI FILM: GAŠPER IN PETRA NA ZIMSKIH POČITNICAH (SINHONIZIRANO V SLOVENŠČINO) Otroški igrani film (4+), Norveška (2014), 73' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 5 EUR
18⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM: UBIJALSKI INTERVJU Komedijska, ZDA (2014), 112' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 5 EUR
20⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM: IGRA IMITACIJE Biografska drama, Velika Britanija/ZDA (2014), 114' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 5 EUR
1.	FEBRUAR - NEDELJA
10³⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILMSKA MATINEJA: VELIČASTNIH 6 (SINHONIZIRANO) Animirana akcijska komedija, ZDA (2014), 108' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 5 EUR
16⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec OTROŠKI FILM: GAŠPER IN PETRA NA ZIMSKIH POČITNICAH (SINHONIZIRANO V SLOVENŠČINO) Otroški igrani film (4+), Norveška (2014), 73' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 5 EUR
18⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM: IGRA IMITACIJE Biografska drama, Velika Britanija/ZDA (2014), 114' 🎧 Kulturni dom Slovenj Gradec. 🕒 5 EUR

Želimo vam Ljubeznivo Osebno Novo 2015!

www.lon.si info@lon.si

HRANILNICA LON
Bančništvo na Ljubezniv Oseben Način

Razpis

Javni razpis za leto 2015 za podelitev

1. Bernekerjeve nagrade

co kulture občine.

2. Bernekerjevih plaket

Bernekerjevo nagrado se podeli za izjemne uspehe in dosežke večletnega dela, ki jih doseže posameznik ali skupina s profesionalnim ali ljubiteljskim kulturnim delovanjem oziroma ustvarjalnostjo v književnosti, dramski umetnosti, glasbi in plesu, upodabljanju umetnosti, filmu in radiu, arhitekturi in oblikovanju, varovanju kulturne dediščine in za stvaritve, ki so pomemben prispevek v zakladni-

Bernekerjevo plaketo se podeli posameznikom ali skupini, ki deluje na območju MO SG kot priznanje za uspešno in izvirno kreacijo oziroma enkratno neponovljiv dosežek za varovanje kulturne dediščine in za stvaritve, ki so pomemben neponovljiv prispevek v zakladnico kulture občine, ki pomeni prispevek h kulturni rasti ljubiteljske in profesionalne kulture.

Predloge je potrebno poslati najkasneje do 14. januarja 2015.

Obiščite spletno stran Mestne občine Slovenj Gradec

www.slovenjgradec.si

Razpis

Javni razpis za leto 2015 za podelitev

1. Železnikarjeve nagrade

uveljavljanju občine.

2. Železnikarjevih plaket

Železnikarjeva nagrada se podeli za aktivno delovanje in izjemne uspehe ter dosežke večletnega dela, ki jih doseže posameznik, skupina ali organizacija s strokovnim in/ali organizacijskim delovanjem na področju športa, ki pomenijo pomemben prispevek k razvoju športa, ugleda in

Železnikarjeva plaketa se podeli posameznikom, skupini ali organizaciji, ki deluje na območju MO SG, kot priznanje za dosežene športne rezultate, uspešno organizacijsko in/ali strokovno delo na področju športa.

Predloge je potrebno poslati najkasneje do 3. februarja 2015.

MojaObčina.si

www.mojaobcina.si/slovenj-gradec

V NAJEM ODDAMO ALI PRODAMO

SKLADIŠČNE IN PISARNIŠKE
PROSTORE NA OBMOČJU
SLOVENJ GRADCA.

041 649 216

Varna hiša Slovenj Gradec
02 882 94 35

Vsak delovni dan
od 9. do 11. ure ter od 15. do 17. ure

Imaš težavo?

Potrebuješ **pogovor** ali **umik** v varen prostor
in si star **od 6 do 18 let**? Pri nas lahko bivaš
do 21 dni, deležen si strokovne pomoči
in si aktivno **vključen** v reševanje lastnih težav.
Ozka ulica 1, 2380 Slovenj Gradec

KRIZNI CENTER
ZA OTROKE IN MLADOSTNIKE
SLOVENJ GRADEC

041 96 20 29 / 02 88 50 111 – 24 ur na dan
csdsg.krizni.center@gov.si

KMEČKA TRŽNICA

VSAKO SOBOTO, OD 10IH DO 12IH, NA POŠTNI ULICI V SLOVENJ GRADCU

LOKALNA **ENSVET** PISARNA
SLOVENJ GRADEC

Upravna enota Slovenj Gradec
Meškova 21, (II. nadstropje)

Obiščete nas lahko

v sredo od 15.00 do 16.30.

Prijave za razgovor: tel.: 02 881 21 10 (vložišče Mestne občine Slovenj Gradec), od pon. do čet. med 13. in 15. uro

EKOLOŠKO DRUŠTVO SLOVENJ GRADEC

GSM: 031 513 869 in 031 365 871, ekoloskodrustvosg@yahoo.com,

Facebook: Ekološko društvo Slovenj Gradec

- mesto brez brez plastičnih vrečk,
- delavnice izdelovanja trajnih nakupovalnih vrečk,
- zmanjšajmo porabo plastike,
- mesto s čistim zrakom,
- brezplačni dvoriščni sejem,
- zeleno info središče v mestni pasaži v Slovenj Gradcu

Srečujemo se vsako prvo sredo v mesecu ob 18.30 v bivšem MKC (Colatio), Celjska c. 22, Sl. Gradec.

TURISTIČNE INFORMACIJE

KOROŠKA GALERIJA LIKOVNIH UMETNOSTI

Glavni trg 24, 2380 Slovenj Gradec
TOR.–PET. od 9.00 do 18.00, SOB. in NED. od 10.00 do 13.00 in od 14.00 do 17.00; ob ponedeljkih zaprto, ogled mogoč ob predhodni najavi
galerija@glu-sg.si : <http://www.glu-sg.si>
02 884 12 83, 882 21 31, fax: 02 882 21 30

KOROŠKI POKRAJINSKI MUZEJ, MUZEJ SG JAKOB SOKLIČ IN SOKLIČEVA ZBIRKA

Glavni trg 24, 2380 Slovenj Gradec
TOR.–PET. od 9.00 do 18.00, SOB. in NED. od 9.00 do 13.00 in od 14.00 do 17.00; ob ponedeljkih zaprto, ogled mogoč ob predhodni najavi
info.sg@kpm.si : <http://www.kpm.si>
02 884 20 55, 882 29 30, 882 29 31, fax: 02 884 20 55

KOROŠKI POKRAJINSKI MUZEJ, MUZEJ RAVNE NA KOROŠKEM

Na gradu 2, 2390 Ravne na Koroškem
Vsak dan, razen PON., od 9.00 do 16.00, SOB. od 9.00 do 13.00; ob nedeljah in praznikih zaprto
info.ravne@kpm.si : www.kpm.si
02 870 64 61, 870 64 62, 870 64 76

MUZEJ HUGA WOLFA SLOV. GRADEC

Glavni trg 40, 2380 Slovenj Gradec
TOR.–NED. od 10.00 do 16.00; ob ponedeljkih zaprto
www.hugowolf.si
02 870 00 09

GALERIJA DR. STANETA STRNADA

Splošna bolnišnica Slovenj Gradec, Gosposvetska 3, 2380 Slovenj Gradec
Gsm: 031 471 020 (Janko Čeru)

ROKODELSKI CENTER KOROŠKE

Ronkova 4, PTC Katica, 2380 Slovenj Gradec
PON.–PET. od 8.00 do 15.00, SRE. od 8.00 do 17.00
02 884 29 27 | info@podjetniskicenter-sg.si
<http://www.podjetniskicenter-sg.si>

KOROŠKA OSREDNJA KNJIŽNICA RAVNE NA KOROŠKEM

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika,
Na gradu 1, 2390 Ravne na Koroškem
Vsak dan v času odprtosti knjižnice
knjiznica@rav.sik.si
<http://www.rav.sik.si>
02 870 54 21, fax: 02 870 54 30

TIC SLOVENJ GRADEC

Glavni trg 24, 2380 Slovenj Gradec
PON.–PET. od 8.00 do 16.00, SOB. in NED. od 9.00 do 12.00

tic@slovenjgradec.si
<http://www.slovenjgradec.si>
02 881 21 16 (Marija Lah), fax: 02 881 21 17

KNJIŽNICA KSAVERJA MEŠKA SLOV. GR.

Ronkova 4, 2380 Slovenj Gradec
POSLOVALNI ČAS od 1.9.2014 do 30.6.2015
PON.–PET. od 7.00 do 19.00, SOB. od 7.30 do 12.30
knjiznicasg@sg.sik.si <http://www.sg.sik.si>
02 88 39 350, fax: 02 88 39 361, BIBLIOFON 031 909 018
MOJA KNJIŽNICA - geslo za dostop do storitve lahko dobite v vseh enotah knjižnice.
Enota Podgorje
SRE. Od 11.00 do 15.00, ČET. od 15.00 do 18.00
02 88 58 253
Enota Pameče-Troblje
TOR. od 7.00 do 8.15 in od 10.00 do 15.00, ČET. od 11.00 do 13.30 in od 16.00 do 18.00, PET. od 7.00 do 8.15
02 88 42 003
Knjižnica Podgorje in knjižnica Pameče – Troblje sta med šolskimi počitnicami zaprte.
Enota Mislinja
TOR. in ČET. od 10.00 do 18.00, SRE. in PET. od 14.00 do 18.00
02 88 57 433
MEŠKOVA BUKVARNA na Glavnem trgu 28 (atrij Andeškega hrama)
vsak torek od 17.00 do 19.00 in četrto soboto v mesecu od 10.00 do 12.00.
051 235359

KNJIŽNICA DRAVOGRAD

Koroška cesta 47, 2370 Dravograd
PON.–ČET. od 7.00 do 18.00, PET. od 7.00 do 15.00, SOB. od 8.00 do 13.00
knjiznicadra@dra.sik.si
<http://knjiznica-dravograd.koroska.net/>
02 87 10 760

MLADINSKI CENTER MKC SLOV. GR.

Ozare 18, 2380 Slovenj Gradec
UČNA POMOČ ZA OSNOVNOŠOLSKO OTROKE

051 375 307

nucam.info@gmail.com

Vsak delavnik ob 14.30

ŠAHOVSKI KLUB SLOVENJ GRADEC

Klubske terminske vsake ponedeljke od 15.00 do 20.00

OSTALO

- rojstnodnevne zabave za otroke v MKC (za informacije pokličite na gsm: 041 943 277, Petra)
- prost dostop do interneta
- javna brezžična e-točka
- možnost uporabe prostora za glasbene vaje
- glasbeno-snemalni studio
- mladinska info točka (info o razpisih, Mladi v akciji, mladinske izmenjave, tabori, popustniki)

Razpis

3 milijoni evrov
za sofinanciranje kadrovskih štipendij

Javni sklad Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije je 17. oktobra 2014 objavil Javni razpis za sofinanciranje kadrovskih štipendij delodajalcem. Za sofinanciranje kadrovskih štipendij, ki se bodo izplačevale od šolskega/študijskega leta 2014/2015 do zaključka izobraževanja na eni izobraževalni ravni, je namenjenih tri milijone evrov. Delodajalcem, ki bodo uspešni na razpisu, bo sklad sofinanciral 50 odstotkov štipendije, vendar največ do 30 odstotkov minimalne plače, kar v času objave razpisa znaša 236,74 evrov.

Ta razpis je prvi skladov razpis za sofinanciranje kadrovskih štipendij, objavljen v skladu z novim Zakonom

o štipendiranju (ZŠtip-1), ki je stopil v veljavo s 1. 1. 2014. Naveden zakon je na področje sofinanciranja kadrovskih štipendij prinesel nekaj novosti. Kadrovski štipendisti, za katere bodo delodajalci prejeli sofinanciranje po tem razpisu, bodo morali vsako šolsko/študijsko leto opraviti najmanj 160 ur delovne prakse pri delodajalcu.

Rok za prijavo na razpis je do porabe sredstev, vendar najdlje do vključno 31. marca 2015.

Dodatne informacije: na e-poštnem naslovu kadrovске@sklad-kadri.si.

KŽ

Pismo bralca

To pesem sem namenil celotnemu uredništvu, kakor tudi vsem bralkam in bralcem Glasnika, z željo, da na nas vse posije sonce sreče. Preveč je dvoma in negotovosti o boljši prihodnosti, ki se nam vedno bolj umika in izmika.

Da upanje umre zadnje, je pogovor, ki ga je treba spoštovati, uresničiti ga pa moramo sami!

Edina želja

Bo res srečno, kot vam bom želel,
bo res uspehov polno in veselo,
bo v Novem letu res vsak to imel,
bo delavec imel željeno delo?

Kot vsako leto želja bo preveč,
a v srcih vseh že prevladuje strah,
da sreča nas ne obišče nikdar več,
da vse kar že stoji, se ruši v prah.

Edino željo jaz imam za vse,
da skupni jezik res bi našli vsi,
težave naj uničijo nas ne,
v lepše čase, da bi v miru šli.

Da lahko ne bo, sam dobro vem,
a v srcu jaz še upanje imam,
da posije sonce sreče vsem,
a kdaj bo to, povedati ne znam.

Zlatko Škrubej

NATEČAJ REVIJE MENTOR ZA MLADE LITERARNE TALENTE

FESTIVAL
MLADE LITERATURE
URŠKA 2015

Festival Urška združuje mlade, še neveljavljene avtorje in avtorice, ki pišejo v slovenskem jeziku. Skozi strokovno selekcijo šestih regijskih srečanj izberemo pet finalistov, najboljšemu JSKD RS v naslednjem letu izda knjižni prvenec.

Razpisni pogoji: Sodelujejo lahko avtorji in avtorice stari od 15 do 30 let, ki svojega literarnega dela še niso izdali v knjižni obliki (razen v samozaložbi). Mladi

literati lahko pošljejo na natečaj svojo prozo (do 10 strani), poezijo (do 10 pesmi) in dramska besedila (odlomek, prizor – do 10 strani).

Srečanja v obliki kratkih literarnih delavnic in javnih branj bodo potekala od februarja do aprila 2015: 13. februarja, Rogaska Slatina, za Celjsko in Koroško. Finalni del festivala mlade literature Urška 2015 bo potekal 16. in 17. oktobra v Slovenj

Gradcu. Najboljšemu avtorju bo revija Mentor natisnila knjižni prvenec, ki bo objavljen v zbirki Prvenke, predstavljen pa na finalnem delu festivala Urška.

Rok za prijavo: Prispevke je treba poslati na uredništvo revije do 19. januarja 2015 na e-naslov mentor@jskd.si, z oznako – Zadeva: Urška 2015.

Uredništvo revije Mentor

JAVNI POZIV

ZA VKLJUČITEV V MREŽNI
PODJETNIŠKI INKUBATOR KOROŠKA

RRA Koroška, Regionalna razvojna agencija za Koroško, d. o. o., v sodelovanju z občinami Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem in Mestno občino Slovenj Gradec objavlja Javni poziv za vključitev v Mrežni podjetniški inkubator Koroška (MPIK). Predmet poziva je oddaja v najem poslovnih prostorov v enotah Mrežnega podjetniškega inkubatorja Koroška (MPIK) v Radljah

ob Dravi, na Ravnah na Koroškem in v MO Slovenj Gradec. Celotno besedilo poziva je objavljeno v dokumentu Javni poziv za vključitev v Mrežni podjetniški inkubator Koroška (MPIK). Za prijavo je potrebno izpolniti obrazec Vloga za vključitev v MPIK. (Vir: spletna povezava http://www.rra-koroska.si/mpik/index.php?site=vsebine_all&kat=4335&lang=1)

V informativne namene so priloženi tudi Pravilnik o postopku inkubiranja v MPIK, Cenik najemnin MPIK ter tlorisi poslovnih prostorov na lokacijah MPIK.

Vse ostale informacije dobite na info@rra-koroska.si ali urška.krajnc@rra-koroska.si oz. po telefonu 05 908 51 90 ali 05 908 51 81 (Urška Krajnc).

RRA

MOCIS
Intervju

V študijskem letu 2014/15 smo za vas v okviru Univerze za tretje življenjsko obdobje Mocis pripravili preko 17 različnih študijskih programov. Eden izmed njih je tudi Kako pripraviti dober prispevek. Slušateljica tega programa je tudi Alenka Nikl, ki se je preizkusila kot novinarka. Pogovarjala oz. izvedla je krajši intervju s profesorjem matematike in fizike, Martinom Brglezom, ki je mentor študijskega programa Astronomija na U3ŽO Mocis, kateri program obiskuje tudi sama.

Kaj vas je navdušilo za astronomijo?

»Študij matematike in fizike se dopolnjuje z astronomijo. Ko je bila moja hči stara 4 leta, je želela, da ji pokažem Luno. In tako sem začel iskati fotografije in vse stvari povezane z njo. Čez nekaj časa pa sem naredil svoj prvi teleskop.«

Zakaj ravno navdušenje za Luno?

»Razlogov je več. Je najbližje našemu planetu Zemlja, lahko naredimo veliko dobrih fotografij ... Dejstvo je, da je še veliko neznanega in neraziskanega.«

Izdali ste knjigo Luna, ki ste jo podarili tudi astronavti Suniti Williams.

Vsebuje zelo veliko kvalitetnih slik. Ste jih sami posneli?

»Res je. Leta 2011 je izšla knjiga z naslovom Luna. Je prva in edina slovenska knjiga o Luni in je bila zelo dobro sprejeta. V njej je več kot 300 lastnih fotografij.«

In kaj je še novost pri U3ŽO. Udeleženci študijskega programa Kako pripraviti dober prispevek, ki ga vodi Heda Praprotnik, bodo svoje pridobljeno znanje skušali takoj vpeljati v prakso. Tako bodo v letu 2015 predstavljali, kaj se dogaja na univerzi na Koroškem radiu v oddaji Ni časa pa je. Oddaja je na sporedu vsako prvo sredo med 18. in 19. uro.

DLJE SO STVARI V UPORABI, BOLJŠE JE ZA NAŠ PLANET.

ORGANIZIRA

BREZPLAČNI

DVORIŠČNI SEJEM

PRINESI,

KAR NE POTREBUJEŠ VEČ,

A JE LEPO OHRANJENO,

IN/ALI

ODNESI,

KAR ŽELIŠ

(TUDI ČE NIČ NE PRINESEŠ).

VSAKO 4. SOBOTO (RAZEN JULIJA)

OD 9. DO 12. URE

V MESTNEM JEDRU SLOVENJ GRADCA

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADec

MOCIS

Na teče učenja skozi življenje!

KJE NAS NAJDETE, KAM POKLIČATE

MOCIS center za izobraževanje odraslih

Partizanska pot 16, 2380 Slovenj Gradec

T: 02/88 46 400, F: 02/88 46 401

info@mocis.si, www.mocis.si

V januarju 2015 vas MOCIS center za izobraževanje odraslih vabi k vpisu v programe:

- Osnovna šola za odrasle (7., 8. in 9. razred)
- Priprave na nacionalne poklicne kvalifikacije (socialni oskrbovalec na domu, računovodja, hišnik)
- Tečaji tujih jezikov (začetni in nadaljevalni tečaji angleščine in nemščine)
- Računalniški tečaji
- Tečaji za prosti čas (izdelava ekološke kozmetike, hitro branje ...)

Projektno učenje za mlajše odrasle (PUM): Vsi, ki ste stari od 15–25 let, nimate dokončane osnovne ali srednje šole,

iščete zaposlitev, potrebujete pomoč pri učenju in iskanju službe, želite na prijeten in ustvarjalen način preživeti prosti čas, se nam lahko pridružite v brezplačnem programu PUM. Stik: 051 224 052 ali 02 88 46 412 ali damjana.kotnik@mocis.si

Univerza za 3. življenjsko obdobje: Kot člani univerze se boste lahko v januarju udeležili naslednjih brezplačnih predavanj: 13. 1. 2015 ob 10. uri predavanje na temo Vse o bontonu. Predavala bo Barbara Polutnik Brusnik; 27. 1. 2015 ob 10. uri predavanje o osnovah astrologije. Predaval bo Matjaž Lesjak. Predavanj se lahko udeležijo tudi nečlani univerze – poravnajo prispevek v vrednosti 5 €.

Da bo vaša odločitev glede izobraževanja lažja, vam nudijo brezplačno svetovanje in informiranje v Svetovalnem središču Koroška, ki je namenjeno vsem, ki bi se radi izobraževali, pa ne najdete ustreznih informacij o izobraževalnih programih, ustanovah, vpisnih pogojih, možnostih prehajanja med programi

- potrebujete pomoč ali vzpodbudo

pri odločitvi za izobraževanje

- iščete možnosti za (so)financiranje izobraževanja (štipendije, pridobitev sredstev z različnih razpisov, ...)
- potrebujete pomoč pri izpolnjevanju različnih vpisnih, razpisnih ali prijavnih obrazcev
- se že izobražujete, a imate pri učenju težave oz. vam je za dokončanje izobraževanja zmanjkalo motivacije
- se učite, vendar ste pri opravljanju izpitov neuspešni
- želite dokončati šolanje, pa ne veste, kaj bi bilo potrebno še opraviti
- potrebujete pomoč pri spremljanju in načrtovanju vašega izobraževanja
- ste se znašli na razpotju in potrebujete pomoč pri izbiri za nadaljevanje izobraževanja

Vabljeni tudi v Središče za samostojno učenje, kjer se lahko brezplačno učite računalništva, tujih jezikov, uporabe interneta in elektronske pošte ter drugih vsebin.

MOCIS se vam zahvaljuje za izkazano zaupanje in vam želi vse dobro v letu 2015.

Tek na smučeh Užitek v naravi

Na tečaju teka

Na Kopah je tek na smučeh za turistične ponudnike oz. urejevalce prog žal drugotnega pomena.

No, če sem iskren, je lahko tek na smučeh tudi trpljenje, ampak tiste vrste, ki na cilju prinaša zadovoljstvo, ponos, tudi katarzo. Ampak to so že ekstremi, ki jih vsak sam najde, če jih išče.

Moj prvi spomin na tek na smučeh seže nekam v sredino osemdesetih, ko sem se kot najmlajši tekač udeležil tekovanja na letališču v Turški vasi. To so bili časi, ko je 'kraljevala' klasična tehnika, snega je bilo dovolj, 'špure' pa so bile narejene po celi dolini. S prvimi resnimi poskusi, tudi v svetovnem pokalu, se je v Skandinaviji in po svetu začela uveljavljati drsalna tehnika oz. 'skejting'. Moja ljubezen do teka na smučeh je tesno povezana s predanostjo mojih staršev do tega športa; pravzaprav s celo (razširjeno) družino še danes skupaj obiskujemo razna rekreativna tekovanja po Sloveniji (SloSKI maraton) in okolici oz. enostavno skupaj uživamo ob škripanju snega pod smučkami.

Koliko je ta šport popularen ali

razširjen na Koroškem, se vidi, ko pokrajino prekrije snežna odeja in skoraj ni travnika, kjer ne bi svoje sledi pustil kak tekač – na poljih je videti staro in mlado. V mislinjski občini tudi finančno spodbujajo urejanje prog. Tako je ob zadostni količini snega mogoče tekati na kolesarski stezi od podhoda v Mislinjski Dobravi do Mislinje. Tu se pozimi sreča največ tekačev – razumljivo, saj si od doma in na smučkah v le nekaj minutah. Poleg teka tudi kmetje poskrbijo za urejene proge na svojih poljih od Dovž do Šentilja.

Žal pa je na Kopah tek na smučeh za turistične ponudnike oz. urejevalce prog drugotnega pomena. Menim, da je ta šport in z njim povezana ponudba velik neizkoriščen potencial tudi zaradi izjemnega zanimanja za smučarski tek, ki iz leta v leto narašča. Proge sicer urejajo, a žal ne prav pogosto, sankarji jih sproti uničujejo, druge poti za pohodnike ni in rezultat je pač takšen, kot je. 'Do Ribniške in nazaj' je že prav kulturna fraza oz. trasa za domače tekače: 10 km tja in nazaj, vmes postanek na Črnem vrhu, čaj na Ribniški koči; sicer strme klance pomaga premagati pogled na

neokrnjeno naravo in na cilju že lahko govorimo o tisti katarzi, ki sem jo omenjal na začetku.

Tudi Rogla je popularna destinacija za koroške tekače. Proge so odlično urejene, saj jih teptajo dnevno. Za uporabo je potrebno plačati od 3 do 4 EUR, na voljo pa je 10 in več km prog. Za učenje osnov in tehnike je zelo primerna štartno-ciljna arena, ki pa je za uporabo brezplačna.

Zadnja leta, sploh ob pomanjkanju snega, je postala popularna destinacija Breška vas pri Pliberku (oz. Pirkdorfersee pod Peco), kjer umetno zasnežijo 2 km dolg krog, ki je ob torkih in četrtnih osvetljen in omogoča nočni tek v obeh tehnikah. Za nekaj evrov je to odlična alternativa dvoranski rekreaciji.

Omenil bi še tekaške proge v okolici Črne na Koroškem, ki jih redno vzdržujejo tudi za potrebe treningov tekačev tamkajšnjega smučarskega kluba, ki že vrsto let skrbi za razvoj tega športa. Nenazadnje je prav iz Črne dolga leta najuspešnejša slovenska tekačica – Nataša Lačen.

Razvoj teka na smučeh v Mislinjski dolini pa spodbuja Smučarsko skakalni klub Mislinja, ki je dal že nekaj uspešnih slovenskih kombinatorcev, njegove člane pa lahko srečamo na zavzetem treningu tudi na poljih med Dovžami in Šentiljem.

V tekmovalne vode me ni nikoli potegnili. Me je pa vedno zanimalo, kako to, da so nekateri na spustih hitrejši od mene. Po učenju mazanja na rekreativnem kot tudi tekmovalnem nivoju pri mojstrih te obrti (reprezentančnih servisierih) sem se odločil odpreti specializirani servis opreme za tek na smučeh. To mi je uspelo l. 2010 in od takrat s svetovanjem, z učenjem in organizacijo tečajev ter s servisom in prodajo opreme za tek na smučeh skrbim za popularizacijo tega športa v Občini Slovenj Gradec in širše.

Če bi se radi naučili osnov teka na smučeh ali svoje znanje le obnovili, so vaše smuči že malo 'zmatrane' in ne drsijo, potrebujete novo opremo ali samo nasvet – dobrodošli na www.sprajca.si ali osebno v mojo delavnico.

Res se že veselim zime, snega in svežih špur, zato upam, da se v čim večjem številu vidimo na eni od omenjenih tekaških lokacij. Ne pozabite na trening!

Gregor Andrej

Mednarodni judo turnir v Slovenj Gradcu

Zala nizala zmage kot po tekočem traku

Zala Pečoler prvo ime 9. mednarodnega turnirja v judu »Zavarovalnica Maribor Koroška open 2014«

15. in 16. novembra 2014 je v organizaciji Judo kluba Acron Slovenj Gradec v slovenjgraški športni dvorani potekal 9. mednarodni turnir v judu »Zavarovalnica Maribor Koroška open 2014« za starostne kategorije do 14., 16. in 18. leta v posamezni konkurenci ter do 18. leta še v konkurenci ekip. Skupaj je na tatami stopilo 739 tekmovalcev iz 86 klubov in šestih državnih reprezentanc iz 24 držav. Domačo ekipo je zastopalo 22 tekmovalcev, ki so se v močni mednarodni konkurenci dobro znašli in skupaj

osvojili 8 medalj, od tega štiri zlate.

Prvo ime turnirja je postala domačinka Zala Pečoler, ki je nizala zmage kot po tekočem traku ter osvojila zlato tako v starostni kategoriji do 16. kot tudi do 18. leta. V starostni kategoriji do 16. leta je bila proglašena za najboljšo tekmovalko turnirja. Poleg Zale sta zlato osvojila še Nuša Perovnik in Vinko Prevolšek. Urška Bernard je zasedla 2. mesto, na 3. mestu pa so pristali Andrej Yankovskyy, Žan Kaizer in Rok Pogorelec.

V ekipnem tekmovalstvu je med 15 ekipami slovenjgraška ekipa kadetinj, katero so sestavljale tudi tekmovalke iz drugih slovenskih klubov, po zmagi nad ekipo Salzburga in 2. ekipo Izraela

izgubila proti reprezentanci Kazahstan, osvojila drugo mesto v skupini ter se uvrstila v četrtfinale, kjer je premagala hrvaško ekipo Profectus iz Samobora in nato ponovno izgubila v polfinalu proti kasnejšim zmagovalkam, državni reprezentanci Madžarske; za tretje mesto je izgubila še proti češki državni ekipi in tako osvojila 5. mesto. Tudi tu se je odlično odrezala Zala Pečoler, ki je z zmago končala vseh pet borb.

Ekipa kadetov, ki so jo prav tako poleg slovenjgradčanov sestavljali predstavniki drugih slovenskih klubov, je v svoji skupini premagala reprezentanco Češke, ekipo Judo kluba Kaposvar z Madžarske in japonsko ekipo ter osvojila prvo mesto v skupini; nato se ji je zalomilo, saj je v četrtfinalu izgubila proti avstrijski državni reprezentanci in končala s tekmovalcem. Konkurenco kadetov je sestavljalo 15 ekip, slavila pa je ekipa JK Edelweiss iz Rusije.

Večina ekip in tekmovalcev je ostala v Slovenj Gradcu še na dvodnevni pripravi, ki so potekale v ponedeljek in torek.

Borut Marošek

**Javni razpis
za podelitev priznanj
Športne zveze Slovenj Gradec
na področju športa v MO
Slovenj Gradec za leto 2014**

Športna zveza Slovenj Gradec podeljuje priznanja za prispevek k razvoju in uveljavljanju športa, jubilejna priznanja, športne uspehe in dosežke.

Rok za oddajo je 3. februar 2015.

Na športne igre v Avstralijo Župan pospremil mlade športnike in športnice

Župan Mestne občine Slovenj Gradec Andrej Čas je pred potjo v Avstralijo v mestni hiši sprejel mlade športnice in športnike.

Že 48. mednarodne športne igre otrok, ki se jih mlade športnice in športniki iz našega mesta udeležujejo vse od leta 1994, ko je Slovenj Gradec tudi gostil 24. igre, letos potekajo v Avstraliji, v mestu Lake Macquarie, od Sydneyja oddaljenem približno 150 km. Športnih iger se je udeležilo 6 perspektivnih mladih atletinj in atletov, ki so v Avstralijo, v spremstvu mentorjev, odpotovali 29. novembra. Ob tej priložnosti jim

je župan čestital in zaželel čim boljše športno uvrstitev ter ugledno zastopanje našega mesta na tej prestižni športni manifestaciji, ki v marsičem predstavlja otroško olimpijado, saj se je udeležujejo mladi z vsega sveta. Župan je delegaciji ob tej priložnosti izročil tudi priložnostno darilo in dopis za gostiteljico iger, županjo Jodie Harrison, ki je našo ekipo na igrah sprejela in gostila.

Mladim tekmovalkam in tekmovalcem želimo uspešen nastop, varno pot in povratek ter obilico prijetnih doživetij, izkušenj in novih prijateljev.

Dušan Stojanovič

GRS Reševalna skupina Slovenj Gradec Jesenska regijska vaja in strokovna usposabljanja

Vaja na območju GTC Kope je potekala v sodelovanju gorske reševalne službe, gasilcev in policije.

GRS Reševalna skupina Slovenj Gradec deluje na območju Mestne občine Slovenj Gradec, predvsem na zahodnem delu Pohorja, v okviru društva GRS Maribor, ki je organizacijsko povezano v sestavu Gorske reševalne zveze Slovenije in ima pomembno vlogo v sistemu zaščite in reševanja naše države. V GRS Reševalni skupini Slovenj Gradec, ki jo vodi Miha Zajec, dr. med., delujejo gorski reševalci in reševalci sodelavci. Naši gorski reševalci so opremljeni in usposobljeni za izvajanje reševalnih in iskalnih intervencij ter za pomoč ob naravnih katastrofah in ujmah, reševalci sodelavci, ki jih že vrsto let organizira Boris Goljat, pa opravijo največ reševalnega dela na smučiščih GTC Kope.

GRS reševalci so imeli vajo reševanja ljudi s sedežnice Pungart, gasilci pa so svojo usposobljenost prikazali z vajo reševanja ob požaru v planinski koči (tokrat je bil to Grmovškov dom na Kopah). Pri reševanju s sedežnice so poskrbeli za varen

spust 4 oseb in jih nepoškodovane, vendar prestrašene namestili v nadaljnjo oskrbo v center prve pomoči, ki ga je za potrebe vaje vodil zdravnik Jure Kovač Myint. Sicer je center poskrbel za 14 »poškodovancev« te skupne regijske vaje.

16. novembra 2014 so člani GRS Reševalne skupine Slovenj Gradec predstavili temeljne postopke oživljanja in uporabo avtomatskega defibrilatorja ter nekaj najbolj pogostih načinov oskrbe poškodovancev tudi na Kremžarici. O akciji smo obvestili pohodnike – planince prek radia. Ob tej prvi takšni predstavitvi na naši koči smo zaradi pomembnosti poznavanja prve pomoči sklenili tako obliko predstavitev še ponoviti. Ves mesec november so potekale tudi redna letna predavanja in praktične vaje za oskrbo poškodovancev na smučiščih v zimskih razmerah. Začenja se smučarska sezona, zato moramo tako gorski reševalci kot tudi reševalci na smučiščih pravočasno obnoviti svoje znanje ter uspešno opraviti vse preizkuse znanja tako teoretično kot tudi praktično.

Marjeta Škorja

Reševanje s sedežnice Pungart

9. mednarodni turnir »Zavarovalnica Maribor Koroška open 2014«

Atletika

Ekipna olimpijada v Radljah – kar 144 udeležencev

Športna zveza Slovenj Gradec je partner projekta čezmejnega sodelovanja Slovenije in Avstrije Team Olympiad, katerega vodilni partner je OKS – ZŠZS.

Projekt Team Olympiad je sofinanciran s strani ESRR ter nacionalnih in regionalnih javnih sredstev Slovenije in Avstrije. Traja od 1. 4. 2014 do 31. 3. 2015. Športna zveza Slovenj Gradec je zadolžena, da v tem obdobju v sodelovanju z lokalnimi društvi in zvezami športnih društev v Koroški regiji izvede 5 športno-družabnih dogodkov, katerih cilj je spodbujanje medkulturnega in medgeneracijskega sodelovanja in medsebojne integracije.

Ekipna olimpijada, ki je bila v petek, 21. 11. 2014, v Radljah, je potekala v izvedbi Atletskega kluba Slovenj Gradec. Sodelovalo je kar 23 ekip s skupno 144 udeleženci, ki so v Radlje prišli iz Mislinje, Završ, Doliča, Slovenj Gradca, Šentjanža pri Dravogradu, z Raven na Koroškem in Mute. Udeleženci so bili večino-

ma učenci osnovnih šol, ki so na olimpijado povabili tudi svoje starše in stare starše. Najmlajši udeleženci so bili stari 6 let, najstarejša udeleženka pa jih je štela 62.

Udeleženci Ekipne olimpijade so se med seboj pomerili v športno-družabnih igrah: skakanje z vrečo, vleka vrvi, golf – ciljanje tarče, nogomet – strel na gol, smučanje – koordinirana hoja ekipe na dolgih smučeh. Za uvodno popestritev in sprostitvev pred začetkom iger je poskrbela mentorica Plesne šole Devžej, ki je sodelujoče ogrela v plesnih ritmih. Za korektno sojenje in ažuren potek so poskrbeli sodniki Atletskega kluba Slovenj Gradec.

Dogodek v Radljah je zagotovo dosegel svoj namen – medgeneracijsko druženje ob zabavnih športnih igrah je spletlo nove vezi in utrdilo stara prijateljstva. Atletski klub Slovenj Gradec bo v okviru projekta Team Olympiad izvedel še eno športno-družabno prireditev, in sicer v mesecu januarju na Rogli.

Mojca Verhovnik

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

Nalobila v nalozi pridobitnosti
Upravičeno državljanstvo Evropske unije
Evropski sklad za regionalni razvoj

Investition in ihre Zukunft
Operational Programme von den Europäischen Union
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung

Šah

Uspešni doma in na gostovanjih

V decembru naš še čaka organizacija športne prireditve Slovenija šahira, v okviru katere so tudi kvalifikacije za Koroško regijo, ter tradicionalni 18. Romanov novoletni turnir v hitropoteznem šahu.

Šahisti Šahovskega društva Slovenj Gradec smo bili v letu 2014 zelo aktivni in uspešni. Organizirali smo vrsto šahovskih prireditev v domačem okolju, prav tako smo se tekmovalno udeleževali na državnem nivoju in v vseh starostnih skupinah. Vseh dvanajst mesecev smo imeli organizirano vadbo za mladino, za šahovske veterane in invalide kot tudi za člane.

Organizacija športnih prireditev v MOSG

V januarju smo v Slovenj Gradcu organizirali regijsko mladinsko posamezno prvenstvo, kjer smo zmagali v vseh starostnih skupinah in kar šest naših fantov in deklet je v mesecu februarju nastopilo na posameznem DP v počasnem šahu na Otočcu na Dolenjskem.

V sodelovanju s koroškimi društvi z Raven, iz Črne, Dravograda in Rudna smo že 12. leto zapored organizirali mesečna srečanja koroških šahistov v aktivnem šahu. Skupno se je odvijalo več kot tristo nastopov, tekmovalo pa je šestindeset tekmovalcev in tekmovalk. Skupni zmagovalci vseh desetih turnirjev je Jernej Špalir, drugo mesto je osvojil Branko Špalir (oba člana SK Slovenj Gradec), tretji je bil Vlado Turičnik (član SK Fužinar Hapro), četrti Radiša Rajkovič (član SK Velenje Veplas), peto mesto je osvojil Marko Vrečič (SK Fužinar Hapro) in šesto Andrej Krnjovšek (član SK Slovenj Gradec). Med

ženskami je zmagala Alenka Nikl Hutinski (SK Kovinar Maribor). Med super veterani je prvo mesto zasedel Nikola Ristič (nad 70 let, SK KOŠK Dravograd). Med mladinci je zmagal Jaka Juvan (SK Slovenj Gradec), med kadeti Nejc Ferik (SK Fužinar Hapro) in med OŠ mladino Luka Vaupot (SK Slovenj Gradec).

Organizirali smo tudi deset odprtih mesečnih turnirjev SK Slovenj Gradec. Skupno se je odvijalo po osemindeset nastopov, tekmovalo pa je sedemindeset šahistov in šahistk. Med člani je zmagal Branko Špalir, drugo mesto je osvojil Gregor Šmon in tretjo Andrej Krnjovšek. Med ženskami je zmagala Alenka Nikl ter med veterani nad šestdeset let Senica Marjan. Prvo mesto med mladinci je osvojil Emanuel Nikl Hutinski, drugo pa Aleš Nabernik.

V spomladanskih mesecih smo v sodelovanju s koroškimi klubi organizirali Koroško kadetsko ligo. Zmagovalec med kadeti je bil Jaka Juvan, med fanti do dvanajst let Nejc Kramer in do devet let Luka Vaupot (vsi člani SK Slovenj Gradec).

V času praznika Mestne občine Slovenj Gradec smo organizirali jubilejni štirideseti mednarodni turnir šahovskih ekip v hitropoteznem šahu Šmonov memorial. Med dvajsetimi ekipami je zmagala ekipa SK Zalec, druga je bila ekipa SK Slovenj Gradec (Vesna Ogriz, Jernej Špalir) in tretja mešana ekipa SK SG/Ravne (Vlado Turičnik in Branko Špalir).

V sodelovanju s Športno zvezo Slovenj Gradec in Prvo OŠ Slovenj Gradec smo sodelovali pri izvedbi občinskih posameznih in ekipnih tekmovanj. Prav tako smo sodelovali pri izvedbi šahovske športne prireditve Memorial Viktorja Krivca, in sicer v sodelovanju s krajevno skupnostjo Pameče-Troblje.

V okviru Športnih iger Športne zveze Slovenj Gradec smo sodelovali kot soorganizator šahovskega srečanja.

Gregor Šmon

Svetovno šahovsko univerzitetno prvenstvo, slovenski predstavniki, z leve Žan Tomazič, Špela Orehek in Jernej Špalir

Pokrita Peca s Pliberškim poljem

1000 km prelet z jadralnim letalom iz Slovenj Gradca Na krilih severnega vetra

14. maja 2014 je bil za Slovenj Gradec (KAS) prav poseben dan, saj je bila prvič v zgodovini KAS presežena 1000-km meja prostega preleta z jadralnim letalom. Prelet je bil odleten z domačega letališča, zato je v očeh članov aerokluba in poznavalcev jadralnega letenja vreden še toliko več.

Vremenska napoved je obetala močan severni veter hitrosti med 50 in 100 km/h, ki naj bi pihal že od zgodnjega jutra in trajal čez cel dan, zato so se priprave na letenje začele že dva dni prej. Takšni vetrni pogoji so v tem delu Evrope redki, vendar je bil tokrat položaj ciklona, ki je povzročil poplave na Balkanu, idealen. Pilota Koroškega aerokluba Slovenj Gradec Avgust Potušek in Aleš Fink sta že večer prej pripravila jadralni letali DG 808 C in DG 300, prav tako pa se je pripravila zemeljska ekipa: Milan Hribernik in pilot vlečnega letala Jože Černič.

Ob prihodu na letališče je bilo jutranje nebo nad Slovenj Gradcem pokrito z nizko oblačnostjo in ni omogočalo vzleta ob sončnem vzhodu. Čakajoč na izboljšanje vremena si je ekipa prikrbela sveže vremenske podatke predvsem za območje začetne katete preleta – Pece in Celovške kotline ter dodatne informacije s konzultacijo z ekipami iz Celja in Lesc, kjer so se prav tako pripravljali na zgodnji vzlet. Po težko pričakovanem startu ob 8.06 so oba pilota na pobočju Uršlje gore pričakali štirje celjski piloti, ki so zaradi boljšega vremena na celjskem letališču vzleteli prej. Negotov start z Uršlje gore je pilote obdal z mešanimi občutki, saj je nad Pliberškim poljem še vedno vztrajala nizka oblačnost in je bil morebitni zasilni pristanek v okolici Pliberka nemogoč. Oblak je zakrival tudi vrh Pece, zato je bila edina možnost za iskanje dviganja na severnem pobočju – na privetni strani. Nadaljevanje proti zahodu je potekalo po južni strani Celovške kotline prek Obirja ter mimo Borovelj, Golice in Kepe.

Časovni načrt je potekal po predvidevanjih in ob 9.45 se je prelet nadaljeval v Ziljsko dolino. Preskok doline je bilo potrebno s tromeye (SLO-AUT-ITA), ki predstavlja konec uporabnega grebena ob severnem vetru, izpeljati zelo previdno in z rezervo višine, saj podatka o moči vetra v Ziljski dolini piloti niso imeli. Tam sta se pilota odločila za ločeni poti: Aleš za južni, Avgust pa za severni greben Ziljske doline, kar je bila pri tej moči severnega vetra in turbulence zelo pogumna odločitev.

Preskok na južno stran doline se je izkazal za elegantnega, zato je lahko Aleš pospešil ritem in nadaljeval let po Karnijskih Alpah mimo Nassfelda – Mokrin proti dolini Lesachtal, ki je na južni strani Lienzer Dolomitov. Pred vstopom v dolino Lesachtal je ujel valovno dviganje, ki ga je poneslo na višino 3400 m. Oblačnost se je v predvideni smeri leta zgostila, zato je valovno dviganje zapustil in nadaljeval s pobočnim letenjem po južnih grebenih. Le-ti so ob severnem vetru v zavetrju Lienzer Dolomitov, zato je nadaljeval z malo več rezerve v višini. Jadral je vse do Silliana, kjer se je

zaradi snežnih ploh obrnil nazaj proti vzhodu.

Avgust je medtem na severni strani Ziljske doline javljal močno turbulenco in s tem povezane težave. Njegov let je zato potekal malo počasneje, vse

reno izvelkel iz ne ravno »enostavne« situacije.

Prelet je potekal nazaj do Mariborskega Pohorja, kjer je Aleš obrnil točko severno od Rogle, Avgust pa je nadaljeval do Areha. Sledil je preskok Mislinj-

Avgust Potušek

dokler se ni na začetku grebena Lienzer Dolomitov odločil za nadaljevanje leta na južni strani Ziljske doline. Preskok doline je bil zelo adrenalinski, saj je za 10 km preletene razdalje porabil precej višine in se znašel na zgolj 700 m nad dolino na južnem grebenu nad krajem Kötschach. V tej vremenski situaciji je lahko zasilni pristanek oddaljen le nekaj minut, toda izkušen pilot je našel dviganje, ki ga je poneslo na 2600 m višine za nadaljevanje leta.

Aleš je ta čas jadral proti vzhodu in ujel zelo dober interval, saj je za razdaljo Ojstrnik–Peca–Ojstrnik, ki znaša 200 km, potreboval le eno uro in petdeset minut s povprečno hitrostjo 119 km/h. Vreme se je v tem delu dneva razvilo v kombinacijo vetra in termike, ki je imelo samo eno slabost: turbulenca je na trenutke močno preizkušala konstrukcijo jadralnih letal. V tem plesu vetra in termike je narava poskrbela za čudovite vizualne efekte, saj so se snežne grive vile več deset metrov nad pobočji gora. Ponoven vstop v dolino Lesachtal je postregel z novim presenečenjem, saj je veter delno obrnil smer in pihal iz SZ smeri po dolini. Termika je bile še močnejše raztrgana kot prej, z rotorji, zato je bilo potrebno nadaljevati previdneje.

V tem času je v dolino priletel tudi Avgust, ki se je zopet moral spopasti z naglim izgubljanjem višine in se suve-

ske doline nazaj na Uršljo goro, kjer je ob 17. uri že postajalo jasno, da se zelena naloga izhaja. Po devetih urah letenja v strupenem mrazu in močnem vetru sta oba pilota že čutila utrujenost, tako da je bilo v sklepnem delu leta potrebno paziti tudi na pasti, ki jih prinaša utrujenost tudi najbolj izkušenim letalcem. Tako sta z vso vnemo nadaljevala let, Aleš do Korenskega sedla in Avgust do Kepe. Zadnja kateta je potekala mirno in brez presenečenj. Pristanek na domačem letališču je za jadralnega pilota po preletu vedno največja nagrada, čeprav le-ta zaradi sunkov vetra tokrat ni bil običajen. Medtem se je na ploščadi letališča pred hangarjem že zbrala skupina članov KAS, ki je prešerno pozdravila oba premražena pilota.

Končna statistika preletov:

- Aleš Fink – trajanje leta: 11:07:30, preletenih 1016 km, povprečna hitrost: 92,67 km/h
- Avgust Potušek – trajanje leta: 10:21:30, preletenih 936 km, povprečna hitrost: 91,89 km/h

Ta dan sta bila to 3. in 10. prelet v Sloveniji ter 9. in 22. v Evropi!

Letališče Slovenj Gradec tako zopet potrjuje izvrstno lego za jadralne dosežke.

Lucija Fink

Aleš Fink

Srednja šola Slovenj Gradec in Muta Narobe dan

Narobe dan je dan, ki ga dijaki 1. letnikov preživijo drugače. Dijaki višjih letnikov so jim ob mentorstvu učiteljev v dveh ali treh delavnicah na zanimiv način predstavili programska področja oz. poklice, za katere izobražuje naša šola.

V delavnicah programa predšolske vzgoje so dijaki spoznali razne otroške plesne in igre, pri katerih se otroci v vrtcih učijo govora, petja, spoznavajo živali, v kreativni delavnici so ustvarjali izdelke iz volne in se naučili tehnike polstenja. Okoljevarstveni so varuhi okolja, zato so starejši dijaki najprej predstavili osnove

zdravega in kakovostnega življenja, nato pa so v kemijski učilnici spoznali, kako lahko s preprostimi aparati analiziramo vodo. Ekonomski tehniki so prikazali delo v marketingu, turistični tehniki pa so pripravili zelo razgibano delavnico animacij: najprej so morali premagovati ovire z zavezanimi očmi, hodili so po minskem polju, imeli so tudi karaoke, kar je povzročilo tudi veliko smeha. Kuharji so jim pokazali, kako se pripravi t. i. narkočok mafini, natakariji so pokazali, kako se streže. V lesarski delavnici so dijaki morali pokazati malo moči, naučili so se žagati; da je bilo zanimivejše, so naredili načrt, po katerem so strojno izrezali like iz znanih risank.

Zanimiv dan, ki povezuje dijake iz različnih programov, prispeva k spoznavanju različnih poklicev in je pot do medsebojnega spoštovanja.

Alenka Helbl

Osnovna šola Šmartno pri Slovenj Gradcu Učni sadovnjak v Šmartnem

Nekaj sadnih dreves smo posadili tudi na šolsko igrišče in v šolski prostor ob eko vrtu.

Osnovna šola Šmartno pri Slovenj Gradcu si prizadeva, da bi učencem poleg rednega pouka ponudila tudi praktična znanja z različnih področij. Kot Eko šola izvajamo številne aktivnosti med celotnim šolskim letom. Imamo svoj lasten eko vrt, v katerem se učenci učijo vrtnariti. Zelo obiskana je tudi interesna dejavnost Kuhamo pečemo. Učenci so na raznih tekmovanjih že večkrat dokazali, kaj znajo in zmorejo.

Že vrsto let izvajamo projekt Učni sadovnjak. V projekt je vključena ciljna skupina učencev – fantov iz višjih razredov osnovne šole. Skupino sestavljajo učenci, ki se bolj zanimajo za sadovnjak in delo v njem bodisi zato, ker imajo sadovnjak doma,

ali pa jih to delo preprosto zanima. Vsako leto izvedemo nekaj delavnic na temo sajenja, nege in obrezovanja sadnega drevja ter obiranja in stiskanja sadja. Povezali smo se s krajanom gospodom Jožetom Santnerjem, ki je pripravljen v učne namene odstopiti svoj sadovnjak. Na vsako delavnico povabi tudi strokovnjake, ki izvajajo demonstracijska dela. Tako med letom izvedemo dve oziroma tri praktične delavnice. V preteklih letih smo na ta način obrezovali sadno drevje tako v jesenskem kot v spomladanskem času. Učence je še posebej pritegnila delavnica, kjer so se naučili samostojno cepiti sadno drevje. Vsak je tudi odnesel domov sadiko, ki jo je sam cepil ter jo sedaj doma sam neguje in zanjo skrbi. Občina je v preteklem letu poskrbela tudi za zasaditev sadnega drevja ob kolesarski stezi na našem območju.

V tem šolskem letu je bila prva

delavnica na temo Učni sadovnjak 6. oktobra v sadovnjaku gospoda Santnerja. Tokrat smo obirali, pobirali sadje in ga »prešali« v naš poznan koroški mošt. Učenci so aktivno pristopili k delu. Z manjšo ročno »prešo« smo jabolka stiskali kar v sadovnjaku. Obiskali so nas tudi novinarji časopisa Večer. Naš projekt so skupaj z likovnimi izdelki predstavili v reviji Večerko v nedeljo, 12. 10. 2014. Prispevek je bil namenjen svetovnemu dnevu hrane.

Hrana in odnos do nje je za celotno družbo ključnega pomena. Pomembno se nam zdi, da o tem začnemo govoriti že v osnovni šoli. Želimo, da bi se učenci zavedli pomena doma pridelane hrane, kar bo prav gotovo pomenilo bolj zdravo hrano in nova delovna mesta. Zavedamo se pomena tudi tega znanja za nove generacije.

Irma Hartman Javornik

Za prehrano otrok Z meditacijo do srca

Dobrodelni projekt, namenjen zbiranju finančnih sredstev za prehrano socialno šibkejših otrok Prve osnovne šole v Slovenj Gradcu, uspešno poteka že drugo leto.

Dogodek je postal nadvse prijetno druženje pozitivnih ljudi v dvorani Plesne šole Devžej. Vsako druženje napolnimo z mirom, ljubeznijo, novim razumevanjem. Zadihamo z lastno resnico o tem, kdo smo, kakšne odnose si želimo razvijati, dovolimo nežnim energijam, da nas ovijejo in se prepletajo z

nam. V meditaciji dovolimo, da spregovori duša, prislunemo lastnemu srcu, se osvobodimo omejitev uma. Kreiramo svetlo prihodnost, se podajamo po poteh v neznano. Odpiramo srčke, postajamo prijatelji z istim ciljem: »Želimo nahraniti naše otroke!«

Za konec bi se rada zahvalila vsem, da ste del projekta, ki mi je v tolikšno veselje, da je z besedami umetnost zapisati. Vsem bralkam, bralcem in celotni ekipi časopisa pa bi ob koncu leta rada zapisala naslednje: »Ni konca, ne kraja, je le nov začetek. Vedno

znova in znova.« Vsak trenutek vse dobro vam želim!

Vesna Žel

Decembrska dogajanja v vrtcu Krasitev novoletne jelke

Bogastvo v otrokovi družini gotovo pomenijo babice in dedki, ki do svojih vnukov gojijo poseben odnos. Ko starši staršev stopijo v novo vlogo, se tudi med vsemi generacijami ustvarijo nove spodbude. Le-teh so bili deležni otroci v vrtcu Slovenj Gradec, enoti Maistrova. Medse so povabili dedke in babice ter s skupnimi močmi okrasili jelko, za kar niso potrebovali dragih materialov, ampak so iz nitk volne izdelali cofke, pajacke in trakove. Otrokom so predstavili način, kako so v svoji mladosti poskrbeli, da je bila jelka lepo okrašena. Na koncu so otroci povabili dedke in babice na čajanko. Ob pogovoru, petju, svečkah in pogostitvi je čas vse prehitro minil.

Vida Javornik, vzgojiteljica

Mladinski kulturni center

Evropska prostovoljna služba

EVS – neizkoriščena priložnost ali strah pred »novim«?

Povpraševanje po tovrstni storitvi (EVS) je pri Korošcih in Korošcih zanemarljivo.

Ne mine dan, da ne bi iz medijev, statistik ali običajnega »small talka« vsaj oplazili, če že ne boleče problematizirali o fenomenu visoke stopnje brezposelnosti v naši podalpski deželici. Glede na to, da se pri svojem delu pogosto srečujem z mladimi, se tematika brezposelnosti največkrat nanaša prav na njih, še posebej na visoko izobražene mlade. Da se ne bomo narobe razumeli, nikakor ne podcenjujem resnosti problema pomanjkanja zaposlitev ter njegovih posledic za našo skupno ekonomsko, gospodarsko in socialno prihodnost. Kar pa me pri vsej tej »zgodbi« moti, je »togost« večine mladih, da bi zgrabili vsaj za tisto malo priložnosti, ki so jim dane, da se vsaj za leto dni »izvlečejo« iz situacije, ki se zdi tako brezperspektivna. O čem govorim? O EVS-u. O Evropski prostovoljni službi, projektu Evropske komisije, ki mladim, ne glede na status, od 18. do 30. leta omogoča, da si kot prostovoljci v tujini naberejo nove izkušnje, se naučijo tuj jezik, spoznajo nove ljudi in z njimi nove priložnosti za življenje, delo in, če hočete, mogoče tudi novo ljubezen.

Vas zanima, kako program deluje? Na spletnem portalu Erasmus + Mladi v akciji (<http://www.mva.si/erasmus-mladi-v-akciji/pomoc-prijaviteljem/>) pod zavihkom »Pomoč prijaviteljem« najdete organizacijo, ki je akreditirana za pošiljanje prostovoljcev v tujino, in z njo navežete stik (za pomoč se lahko vedno obrnete tudi na MKC Slovenj Gradec; www.mkc-sg.si). Na istem spletnem mestu poiščete organizacijo v Evropi, kjer bi kot prostovoljec želeli delati. Lahko izbirate med zelo pestrim naborom držav, organizacij in aktivnosti (delo s starejšimi, z otroki, delo v naravi ...). Delo v organizacijah, ki so registrirane za gostovanje prostovoljcev, lahko traja od pol do enega leta. Kot prostovoljec imate v organizaciji zagotovljeno bivanje, hrano, prejmete manjšo žepnino, potne stroške ter jezikovni

tečaj. Imate svojega koordinatorskega mentorja. Koordinator skrbi za vaše »delo« v organizaciji, mentor pa je vaš »socialni« suport alias »angel varuh«, ki vam nudi oporo pri integraciji v novo okolje, vključevanju v neformalne skupine in prostočasne aktivnosti (beri zabavo). Z delom, ki ga boste opravljali v organizaciji, ste v naprej seznanjeni. Kot EVS prostovoljec ne smete nadomeščati delovne sile, zato je bojazen, da bi vas izkoriščali za težaška in nizkotna dela, odveč.

Kljub temu, da je izkušnja EVS-a enkratna priložnost za vse mlade, ki bi želeli vsaj za leto dni, praktično brez stroškov, pobegniti iz zaposlitveno ne-perspektivnega okolja ter se odrešiti in odlepiti od hotela »Mama«, je povpraševanje po tovrstni »storitvi« relativno nizko, pri nas na Koroškem pa zanemarljivo. Kljub reklamiranju programa po šolah, med lokalno študentarijo (absolventi) ter brezposelnimi mladimi se vedno najde dovolj izgovorov, da sicer začetna navdušenost nad ponujeno priložnostjo potone v pozabo. Večina je navdušena nad delom v tujini, vendar le toliko čez mejo, da lahko še vedno koristi svojo domačo posteljo.

Letošnje leto je bila med osimimi nacionalnimi agencijami (Belgija-Flandrija, Bosna in Hercegovina, Madžarska, Poljska, Srbija, Slovaška, Slovenija in Velika Britanija) in dvema podpornima centroma SALTO narejena raziskava o Kompetencah za zaposljivost, ki jih razvijejo mladi v okviru programa EVS. Ključna ugotovitev raziskave je bila: »Preživljanje določenega obdobja v vlogi prostovoljca v EVS v drugi državi korenito vpliva na mlade. Nekdanji prostovoljci so povedali, da je ta izkušnja vplivala na njihove načrte glede dela, izobraževanja in kraja življenja. Verjamejo tudi, da so preko sodelovanja v programu EVS razvili kompetence, ki so ključnega pomena za njihovo zaposljivost. Ob tem pa verjamejo tudi, da imajo kot nekdanji EVS prostovoljci večje možnosti za zaposlitev. Po mnenju nekdanjih EVS prostovoljcev je največja ovira pri iskanju zaposlitve problem pridobivanja izkušenj: za zaposlitev so potrebne izkušnje, za izkušnje pa zaposlitev.«

(Vir: http://www.mva.si/fileadmin/user_upload/doc/3c_KOMPETENCE_EVS/Izvršni_povzetek_raziskave_EVS_kompetence_za_zaposljivost.PDF)

Priložnost in možnost torej obstajata. Potrebno je dvigniti glavo iz peska in se soočiti z »novim«. Soočanje z »novim« res ni vedno prijetno, so pa izkušnje, kompetence in spretnosti, ki jih pri tem razvijamo, temeljni gradniki naše osebnostne rasti. Dovolj je izgovorov – »culo« na ramo!

Lucija Čevnik, specialistka za mladinsko delo

Vzemi in daruj Kam s starimi in lepimi oblačili?

Vprašanje, ki se nam zastavlja vsakič, ko menjavamo oblačila v omarah. Ekološko društvo in Šolski center Slovenj Gradec sta se združila v še eni akciji Vzemi in daruj – tekstil. Akcija je bila ponujena zaposlenim, dijakom ter širši javnosti. Na veliko presenečenje je bilo zelo veliko odziva. V avli Gimnazije in Srednje zdravstvene šole se je nabrala velika količina oblačil, nekaj posteljnine, torbe in še kaj. Udeleženci so prinašali in brezplačno odnašali, če jim je bilo kaj všeč.

Dve mali vrečki zelo rabljenih, a dišečih in skrbno negovanih oblačil smo dali v Tekstilnico. Lepša oblačila pa smo pospravili v skladišče in jih bo Ekološko društvo Slovenj Gradec ponudilo na naslednjem Dvoriščnem sejmu, ki poteka vsako četrto soboto v mesecu na Kmečki tržnici v Slovenj Gradcu.

Da iz novih oblačil odstranimo vse kemikalije, ki so jih uporabili pri proizvodnji, jih moramo večkrat oprati. In še podatek, o katerem ponavadi ne razmišljamo: tudi pri proizvodnji novih oblačil trpi okolje. »Pri izdelavi običajnih kavbojk se njihov končni videz ustvari z večkratnim pranjem in sušenjem v ogromnih pralnih in sušilnih strojih ... kar pomeni ogromno porabo vode.« (Vir: <http://www.ekopranje.com>)

Organizatorji smo se odločili, da bomo takšne akcije še organizirali in z njimi prispevali k manjši onesnaženosti. Tako je v mesecu decembru na šoli spet potekala akcija Vzemi in daruj (za vse stvari, ki so primerne za ponovno uporabo).

Zuhra Horvat (za ED in ŠC Slovenj Gradec)

Fotoreportaža

Čudovito doživetje obronkov Pohorja: Šmarška farna pot

(foto Blaž Špegel)

			KRIŽANKO SESTAVIL FRANC NOVAK	ANTIČNA BOJNA LADJA	SLOVANSKI BOG ŽIVINE IN PASTIRJEV	KRAJ PRI KIDRIČEVEM	RAFKO IRGOLIČ	PRIPADNIK PRVOTNIH PREB- VALCEV AMERIKE	NEPOZNANA OSEBA	VOJVODNSKI MADŽARSKI PEŠNIK IN PREVAJALEC KAROLY
			SNOV							
			RASTLINA Z RDEČKA- STIMI CVETI V KOŠKIH							
			MESTO V JZ NIGERIJ				DRŽAVNA ZAL. SLO.			
			SLOVENSKI PEŠNIK IVO				IZGO. GLASU L.NAM. DVO- USTIČNEGA U			
										PTICA SEVERNIM MORJ, TUDI NJORKA
FRANCOSKI SLIKAR, KRAJINAR - FELIX (1821-1911)						OKRASNA RASTLINA IZ TROPŠKE AMERIKE				
ŽENSKI LIK Z DVIGNJENIMI ROKAMI K MOLITVI V KRŠČANSKI UMETNOSTI	OSKAR KOGOJ	GORA NAD BEGUNJAMI				LESEN STENSKI OPAŽ	BISTVO UMETNIŠKE- GA DELA			
						NAJSEVER. SLOV. NASE- LJE V AVST- RIJI (DIEIX)				
EGIPTOVSKI KRISTJANI						MESTO V UKRAJINI				
HRVAŠKI PEVEC - DALIBOR										
GRŠKO IME ZA GRČLJO	JUNAK GOTOVČEVE OPERE				VZDEVEK SKAKALCA JERNEJA DAMJANA				POVEDEK, ČASTNI VZDEVEK, NASLOV	PRIPADNIK NARODA V GRUZIJ
					TURŠKI KOŠARKAR ORHUN			PETER AMBROŽ		
					DELEC Z EL NABOJEM			TKALSKA PRIPRAVA		
LJUBKO- VALNO ŽENSKO IME (REZIKA)				METRIČNI POUDAREK, IKTUS			HUDA JEZA, BES			
							KOCINE POD NOSOM			
ZASTE- KLIJENA ODPRTINA V ZIDU				OŠABEN ČLOVEK						
				OTTO AMPFFERER						
POTOK NA KOROŠKEM, KI TEČE SKOZI RAVNE IN SE TAM IZLIVA V MEŽO		MESTO NA JUGU ŠVICE					AVSTRJSKI PISATELJ - ALEXANDER			
		DRŽAVNA BLAGAJNA					VEZ, SPONA			
VERSKA LOČINA					ZUNANJI OBOD SLIKE					
					NEKDANJI AVSTRJSKI SMUČAR HANS	IME PEVCA SMOLARJA				
ORGANSKA SPOJINA V SEČU				SODNIK V GRŠKEM PODZEMLJU			ALEŠ KLINAR			NATAŠA URBANČIČ
				OSKAR DANON			NATAŠA LAČEN			
HEKTAR			PREBIVALEC EVROPSKE PRESTOLNICE							
100m ²			NADALJE- VANJE GESLA							

Ime/priimek: _____, naslov: _____

Pravilno rešeno križanko pošljite do 15. januarja na naslov: Cerdonis, d. o. o., Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec. Nagrade: celomesečne vstopnice za vse prireditve Kulturnega doma. Najrajši decembrski križanke časopisa SGlasnik: 1. nagrada - celomesečna vstopnica za vse prireditve KD, **Klara Kosaber**, Ronkova 24, Slovenj Gradec; 2. nagrada - celomesečna vstopnica za vse prireditve KD, **Zala Gluhčič**, Križna 5, 1000 Ljubljana; 3. nagrada - celomesečna vstopnica za vse prireditve KD, **Vikica Gošar**, Šentjanž pri Dravogradu 96, Šentjanž pri Dravogradu.

(Nagrade in nagrade prevzamejo v Kulturnem domu SG.)